9
2005

ZDARMA NA CD: PROGRAMY NA VYPALOVÁNÍ CD A DVD A **PLNÁ HRA**

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

FOTÍME DĚTI

Škola digitální fotografie (10)

Test 17" LCD monitorů (12)

Jak si nastavit elektronickou poštu (42)

Knihovny na internetu (44)

PŘEDSTAVUJEME

Pište správně česky (19)

Levný notebook (22)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Vypalte si CD a DVD
- Tipy pro MS Windows
- Jak chránit počítač firewallem
- Revize v dokumentu Writeru
- Styly odstavců v 602Textu
- Jak promítat fotky v PC
- Prohlížeč internetu Mozilla Firefox
- Jak dostat tabulku z Excelu do Wordu

KŘÍŽOVKA O CENY: GRAFICKÝ PROGRAM ZONER PHOTO STUDIO

9 771212 072697 09

OBSAH

HITY PPK CD 09/2005

Na cédéčku najdete především plnou verzi hry Vesmírní kovbojové. Dále jsme pro vás přichystali sbírku osobních firewallů a vypalovacích programů. Nechybí ani obvyklá kolekce důležitých programů, doplňků a antivirových programů.

návody

ZoneAlarm 5.5
CD: obsah cd/firewally
návod: strana 25

TCBurner 0.9.3
CD: obsah cd/vypalování
návod: strana 27

Mozilla Firefox 1.0.3 CZ
CD: obsah cd/servis
návod: strana 37

Vesmírní kovbojové

plná verze

Dnes vám přinášíme plnou hru Vesmírní kovbojové (Space Rangers). Jde o tahovou strategickou hru, která se odehrává ve vesmíru. Stanete se vesmírným kovbojem, získáte vesmírnou loď a vaším úkolem bude plnit různé úkoly – osvobozovat planety, bojovat s piráty, obchodovat, zdokonalovat své dovednosti, vylepšovat svou loď apod.

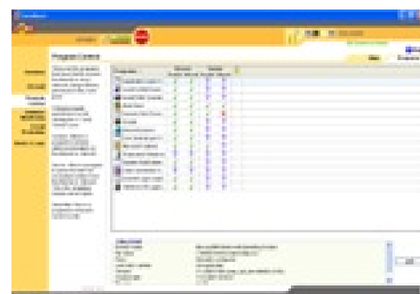
rubrika na CD: obsah cd/bonus

ZoneAlarm 5.5

freeware

Výborný osobní firewall, který je k dispozici zdarma. Obsahuje čtyři způsoby ochrany. První je firewall, který hlídá pomyslnou bránu počítače a povolí jen ty akce, které odsouhlasíte. Druhou ochranou je kontrola programů. Internetový zámek hlídá počítač v době, kdy nejste u počítače nebo nepoužíváte internet, a poslední ochrana hlídá veškerou aktivitu na počítači.

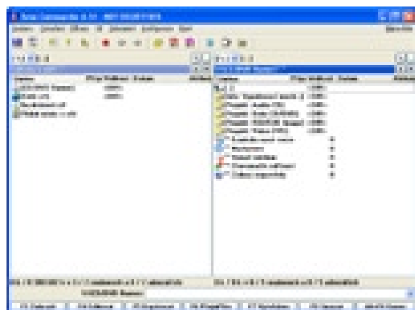
rubrika na CD: obsah cd/firewally

TCBurner 0.9.3

freeware

TCBurner je plug-in (speciální modul, který rozšíří možnosti programu) pro oblíbený souborový manažer Total Commander.

Tento plug-in umožňuje z prostředí programu Total Commander jednoduše vypalovat datová CD/DVD, audio CD, video DVD, obrazy na CD/DVD, mazat přepisovatelná média nebo zobrazit podrobné informace o vypalovačce.

rubrika na CD: obsah cd/vypalování

Deep Burner Free 1.5.1

freeware

Deep Burner Free je kvalitní vypalovací program s českým ovládáním, který je k dispozici zdarma. Pomocí Deep Burneru si vytvoříte vlastní audio CD ze souborů MP3, OGG nebo WAV. Samozřejmostí je tvorba datových CD/DVD. Deep Burner přináší i jednoduché nástroje pro navržení a tisk vlastních obalů na CD.

rubrika na CD: obsah cd/vypalování

Mozilla Firefox 1.0.3 CZ

freeware

Mozilla Firefox je skvělý internetový prohlížeč, který nabízí řadu zajímavých funkcí – upravitelné panely nástrojů, možnost importu oblíbených položek z Internet Exploreru, speciální panel pro internetové vyhledávání, lze prohlížet zdrojový kód stránky (jednotlivé značky jsou barevně odlišeny), lze prohlížet více stránek v jednom okně apod.

rubrika na CD: obsah cd/servis

ArtRage 1.1

freeware

ArtRage je zajímavý prográmek pro malování obrázků. K dispozici je štětec, tužka, křída, guma apod. Malovat můžete pomocí myši a podporován je také tablet. Lze kreslit vlastní obrázky nebo si otevřít již hotový obrázek a domalovat ho. Program se velmi snadno ovládá – po levé straně máte nástroje, po pravé straně paletu barev a v horní části nabídku příkazů.

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

poslední dobou mi připadalo, že celý obor informačních technologií poněkud spí, nebo spíše jde kupředu, ale jen drobnými krůčky. Všechno se rozvíjelo „jen" postupným vylepšováním technologií, které jsme „všichni už dávno znali": nic nového se nedělo, vývojáři nás žádnými převratnými novinkami neoslňovali. Nyní se ledy snad pohnou a v dohledné době nastanou výraznější změny, jež budou patrné i z hlediska nás, běžných uživatelů. Ačkoli jde stále jen o vývoj a vylepšování známých technologií, místo krůčků se v několika oblastech můžeme těšit na pořádné kroky. Nové typy baterií a akumulátorů brzy nabídnou daleko více energie pro naše přenosná zařízení a těšit se můžeme i na to, že čekání na dobití akumulátorů se z několika hodin zkrátí na minuty. Další dobrá zpráva je, že se pravděpodobně ještě letos dočkáme vysokorychlostního připojení k internetu uskutečněného prostřednictvím stávajících elektrických rozvodů, které jsou k dispozici doslova v každé domácnosti. A výrazný pokrok nastane i v oblasti operačních systémů pro osobní počítače. Ten nejrozšířenější – Microsoft Windows – se nejspíš už příští rok dočká úplně nové verze; minulý týden ji odborné veřejnosti představil Bill Gates. Můžeme se těšit na to, že stroje nám budou čím dál tím lépe sloužit a že pomalu přestaneme sloužit my jim.

Přeji vám, abyste se oněch změn dožili v plném zdraví.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Chcete dostávat Počítač pro každého celý rok až do domu a přitom ušetřit více než čtvrtinu ceny? Zajistěte si předplatné! Podrobnosti najdete na straně 57.

inzerce

DVD PŘEHRÁVAČ NEJEN DO AUTA

Společnost Sony uvádí na trh přenosný přehrávač DVD určený do auta. Přístroj s označením **MV-700HR** je vybaven DVD mechanikou a výklopným širokoúhlým (16 : 9) barevným displejem TFT o úhlopříčce 7 palců (17,5 cm). Kromě standardních konektorů pro vstup a výstup kompozitního videosignálu a pro připojení stereosluchátek disponuje také infračerveným rozhraním pro připojení bezdrátových sluchátek, dálkovým ovladačem a čtečkou paměťových karet MemoryStick. Kromě filmů z disků DVD Video (včetně disků zapisovatelných a přepisovatelných) umí přístroj přehrávat také disky formátů Video CD a Audio CD, prohlížet obrázky JPG, přehrávat hudbu ve formátu MP3 a také video ve formátu DivX. Specialitou je držák, prostřednictvím něhož můžete přístroj snadno upevnit v autě (na opěrku hlavy u předních sedadel). Součástí dodávky jsou adaptéry pro napájení přehrávače ze zásuvky zapalovače v automobilu a z elektrické sítě. Kdo chce být při přehrávání úplně nezávislý na pevných zdrojích energie, může si přikoupit baterii, která umožní až tříhodinový provoz přístroje. Hmotnost přehrávače je 1,2 kg a cena je necelých 16 000 Kč včetně DPH.

www.sony-mobile.cz

GIGANTICKÁ ZÁSOBA HUDBY

V průběhu května uvede společnost Teac na trh nový přenosný vícefunkční přehrávač **MP-8000**, který jako úložné médium používá 1,8palcový pevný disk s kapacitou 20 GB. Lze na něm přehrávat hudbu (ve formátu MP3 se na disk vejde kolem 333 hodin hudby v CD kvalitě) a video nebo si prohlížet fotografie. Z hudebních souborů jsou podporovány formáty MP3 a WMA a z fotografií (ve formátu JPG, BMP nebo GIF) lze vytvořit slideshow. Obrázky se zobrazují na barevném displeji, který pracuje v rozlišení 160 × 128 obrazových bodů. Rozhraním pro připojení k počítači je USB 2.0 High Speed. V přístroji o rozměrech 93 × 60 × 15 mm a o hmotnosti 138 g je zabudováno FM rádio, z kterého můžete nahrávat přímo do MP3. Přes linkový vstup lze připojit i jiné zdroje zvuku – např. přehrávač CD či DVD. Prostřednictvím zabudovaného mikrofonu můžete nahrávat i hlasové poznámky či použít tento model jako diktafon. Na disku jsou nainstalovány tři hry.

http://www.teac.de

NOVÉ HOSTINGOVÉ SLUŽBY

Společnost Explorer změnila nabídku svých služeb pro malé a střední firmy. Změna se nejvýrazněji dotkla hostingových programů: v této oblasti lze najít jak nabídku pro ty, kteří mají minimální požadavky a potřebují řešit například pouze e-mail, tak nabídku pro nejnáročnější zákazníky, kteří provozují dynamické webové prezentace nebo výkonově náročné aplikace. Novinkou jsou tzv. „výhodné balíčky“: jde o komplexní řešení technického zajištění webové prezentace – od registrace domény přes dostatečný diskový prostor pro webové stránky až po 2,5 GB prostoru pro e-mailové schránky zabezpečené antivirovou a antispamovou ochranou a po pokročilé statistické nástroje, umožňující detailně sledovat návštěvnost firemních webových stránek. Kromě standardního nepřetržitého dohledu nad servery a denního zálohování dat nabízí společnost Explorer zákazníkům i nonstop telefonickou podporu.

http://www.explorer.cz

PŘEHRÁVAČ S REPRODUKTORY

M-Bird, nový model MP3 přehrávače od společnosti Umax, na první pohled zaujme futuristickým designem a také stereoreproduktory; ty se u přenosných MP3 přehrávačů objevují jen zřídka. Tento model s pamětí o velikosti 512 MB a s cenou 4990 Kč s DPH přehrává soubory MP3 a WMA a podporuje playlisty vytvořené v programech WinAmp a Windows Media Player. Zajímavé je, že M-Bird na barevném displeji zobrazuje i české znaky s diakritikou a obsahuje i kalendář. Díky zabudovanému mikrofonu jej lze používat také jako diktafon a umí nahrávat z FM rádia. Tento přehrávač váží 65 g, má rozměry 86,7 × 38,6 × 18,7 mm a k počítači se připojuje přes rozhraní USB 1.1.

http://www.umax.cz

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet.* Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

DOMÉNY .EU V ČR

Mezinárodní registrátor schválil 21. března 2005 žádost o zařazení koncovky EU do kořenové složky. Tím se uvolnila cesta k registraci domén s koncovkou EU. Předpokládá se, že domény s koncovkou EU se pro subjekty v rámci Evropské unie stanou primárními.

V současné době startuje proces registrace těchto domén a bude složitý především proto, že se očekává velký zájem subjektů ze všech států Evropské unie. Proto společnost Explorer přichází s tzv. předregistrací domén s koncovkou EU. Každý ze subjektů zařazených do kterékoliv fáze registrace může u společnosti Explorer bezplatně zadat svůj požadavek. Explorer pak v okamžiku, kdy bude registrace oficiálně zahájena, okamžitě vznese požadavek na registraci k evropskému registrátorovi. Ti, kteří této nabídky využijí, tak významně zvýší své šance na získání domény s koncovkou EU, která v budoucnu bude pro podnikání v Evropské unii velmi důležitá.

http://www.explorer.cz

ULTRATENKÁ DATABANKA

Společnost Prestigio představila novou přenosnou databanku **Pocket Drive** s kapacitou 20 GB; pro uložení dat používá tato databanka pevný disk o velikosti 1,8 palce. K počítači se tento produkt připojuje přes rychlé rozhraní USB 2.0 High Speed. Rozměry jsou 75 × 79 × 11 mm a hmotnost činí 95 g. Tento výrobek ocení uživatelé, kteří často přenáší svá data (soubory, fotografie, filmy nebo hudbu) z počítače na počítač. Přídavný program, který je součástí balení, umožňuje uživatelům zálohovat i obnovovat stav počítače. Doporučená prodejní cena pro koncové uživatele v Evropě činí 119 eur, tedy cca 3600 Kč.

http://www.prestigio.cz

VOLNÝ ADSL NA ZKOUŠKU

Zcela zdarma a bez jakýchkoliv závazků si zájemci o rychlý internet budou moci po dobu čtrnácti dnů vyzkoušet službu vysokorychlostního nonstop internetu Volný ADSL. Mimořádnou akci „ADSL na zkoušku“ spustil 1. dubna Volný, poskytovatel připojení k internetu a hlasových služeb. Ukončení akce je plánováno na konec května 2005.

Zájemce získá zdarma a bez smlouvy vysokorychlostní nonstop internet spolu s bezplatným zapůjčením samoinstalačního balíčku. Čtrnáctidenní zkušební doba začíná běžet ode dne zprovoznění služby. V případě, že uživatel je se službou spokojen, může uzavřít standardní smlouvu týkající se služby Volný ADSL. Podle zvolené varianty služby tak uživatel získá rychlý internet o rychlosti 512/128 kb/s za měsíční paušální poplatek od 599 Kč bez DPH. V opačném případě pouze vrátí balíček s ADSL modemem.

http://www.volny.cz

RYCHLE DOBÍJITELNÝ AKUMULÁTOR

Společnost Toshiba, která je známá výrobou přenosných počítačů, oznámila, že vyvinula nové lithiumiontové akumulátory. Jejich přínos je hlavně ve výrazném zkrácení nabíjecí doby: tyto nové akumulátory mohou být nabity na 80 % své kapacity za necelou jednu minutu, tedy přibližně 60krát rychleji než v případě běžných lithiumiontových akumulátorů. Plné kapacity při nabíjení je pak podle zveřejněných informací dosaženo během několika málo minut. Nový akumulátor má dlouhou životnost: Toshiba uvádí, že po jednom tisíci nabíjecích cyklů ztratí ze své původní kapacity jen 1 %. Prototyp byl již použit při testování a měl kapacitu 600 mAh (současné lithiumiontové akumulátory používané v noteboocích mají běžně kapacitu přes 4000 mAh). Výrobce předpokládá, že do prodeje se tento akumulátor dostane během příštího roku.

http://www.toshiba-europe.com

POMOCNÍK DO KAPSY

Společnost Acer doplnila nabídku kapesních počítačů o nové modely **Acer n50** (9508 Kč s DPH) a **n50 Premium** (11 888 Kč s DPH). Model Acer n50 používá procesor Intel PXA272 o frekvenci 312 MHz a 64 MB systémové paměti. Model n50 Premium je vybaven rychlejším procesorem o taktu 520 MHz a 128MB pamětí a dodává se k němu i kolébka (viz obrázek). Oba modely nabízejí možnost připojení do bezdrátové počítačové sítě, rozhraní Bluetooth a rozhraní infračervené. Operačním systémem je Microsoft Windows Mobile 2003 Pocket PC Premium Second Edition. Acer n50 je vybaven rozhraním USB 1.1 a k dispozici jsou i sloty pro paměťové karty Compact Flash typu II a Secure Digital (SD). Informace se zobrazují na 3,5palcovém barevném displeji. Hmotnost činí 150 g a záruka je poskytována po dobu dvou let.

http://www.acer.cz

LEVNÝ NOTEBOOK

Společnost Dell představila nový notebook **Latitude 110L**. Díky ceně začínající na 19 992 Kč s DPH je vhodný pro zákazníky, kteří potřebují mobilní počítač za velmi nízkou cenu. Dell Latitude 110L vyjma her a práce s grafikou snadno zvládne všechny úkoly, které se od počítače běžně vyžadují. Zákazníci si mohou vybrat procesory Intel Celeron M nebo Pentium M, displej s úhlopříčkou 14,1 nebo 15 palců (oba typy zobrazují v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů), pevný disk s kapacitou od 30 GB do 60 GB a také typ optické mechaniky (CD-ROM, DVD-ROM, combo jednotku či DVD vypalovačku). Standardní velikost operační paměti je 256 MB. Z operačních systémů si můžete vybrat MS Windows XP Home Edition nebo Windows XP Professional. Hmotnost tohoto notebooku je 2,87 kg.

http://www.dell.com/latitude

HOKEJOVÝ SPECIÁL

Zpravodajský server Hospodářských novin www.iHNed.cz spustil speciál věnovaný hokejovému mistrovství světa, které probíhá od 30. dubna ve Vídni a Innsbrucku. Na internetové adrese *www.Hokej.iHNed.cz* čtenáři každý den naleznou aktualizované zpravodajství, program šampionátu, rychlý výsledkový servis a on-line reportáže.

http://www.hokej.ihned.cz

BEZ OBAV S OSKAREM

Firemní zákazníci operátora Oskar mohou od 1. března ušetřit. Nová služba BezObav optimalizuje účty firemních zákazníků podle jejich potřeb tak, že zaplatí vždy pouze tolik, kolik by zaplatili, pokud by využívali tarify Naplno, které jsou v daném období pro ně nejvýhodnější. Princip optimalizace hlasových služeb BezObav je jednoduchý. Oskar každé tři měsíce zkontroluje měsíční účty svých firemních zákazníků s tarifem 50, 150 nebo 300 Naplno za uplynulé čtvrtletí. Na základě porovnání měsíčních paušálů, provolaných minut a využitých služeb pak Oskar automaticky spočítá, kolik by zákazník zaplatil za tyto služby v případě, že by využíval některý jiný vybraný tarif z nabídky Naplno. Pokud Oskar zjistí, že by zákazník v rámci jiného tarifu zaplatil nižší částku, rozdíl zákazníkovi vrátí v podobě kreditu do dalšího zúčtovacího období.

http://www.oskarmobil.cz

E-MAIL NA CZECHII

Nabídka webhostingových služeb na stránkách www.czechia.com byla obohacena o hostování e-mailových schránek. Jednotlivci a firmy si tak mohou pronajmout prostor pro své e-maily, aniž by provozovali webové stránky. E-mailové schránky mají adresu podle domény druhého řádu, například info@firma.cz. Potenciální zákazníci si mohou pronájem e-mailů vyzkoušet po dobu dvou týdnů zdarma. Levnější program s názvem „E-mail" vyjde na 35 korun měsíčně.

http://www.czechia.com

FOTOAPARÁT S 12NÁSOBNÝM ZOOMEM

Společnost Canon představila nový digitální fotoaparát **PowerShot S2 IS** s 12násobným optickým zoomem (ekvivalent 35mm filmu 36–432 mm) a s rozlišením 5 megapixelů. Tento fotoaparát je nástupcem modelu PowerShot S1 IS. Je vybaven optickým stabilizátorem obrazu (potlačuje rozmazání fotografií zapříčiněné pohybem přístroje a minimalizuje chvění na videonahrávkách) a v porovnání se svým předchůdcem nabízí téměř dvojnásobně kratší dobu spuštění a dvojnásobně vyšší rychlost automatického zaostřování. Pro fotografa je připraveno 18 režimů snímání. V zadní části je 1,8palcový displej s rozlišením 115 000 pixelů. Fotoaparát je schopen zaznamenat digitální fotografie v maximálním rozlišení (2592 × 1944 bodů) dokonce i při současném nahrávání videa. Pro nahrávání videa můžete zvolit rozlišení až 640 × 480 bodů s rychlostí 30 nebo 15 políček za sekundu. Snímky a video se ukládají na paměťové karty SD, 16MB karta je v balení spolu s fotoaparátem. Standardně jsou s fotoaparátem dodávány i čtyři alkalické baterie velikosti AA. Pro rychlé připojení k počítači je určeno rozhraní USB 2.0 High Speed.

http://www.canon.cz

JAK SPRÁVNĚ FOTIT DĚTI

Děti jsou velmi oblíbeným objektem pro fotografy, zejména pro ty amatérské. A tak se rodinná alba plní fotografiemi dětí, bohužel ne vždy zcela povedenými. S využitím několika nápadů a osvědčených „triků“ můžete snímky svých ratolestí nejen technicky vylepšit, ale také jim dodat zajímavosti.

Děti – hlavně ty vlastní – zpravidla fotografujeme s nadšením. Výsledné snímky však často přinesou rozčarování – jsou nudné a mají řadu technických nedostatků. Strnulý výraz trápeného modelu, králičí oči ani nepěkné ostré stíny na stěně v pozadí výsledný dojem ze snímku rozhodně nevylepší. Nic z toho však nemusí být, když se fotograf před pořízením snímku trochu zamyslí a využije pár užitečných rad.

POZOR NA KRÁLIČÍ OČI

Jev červených očí vzniká zejména při použití přímého blesku v tmavém prostředí. Tento nežádoucí jev můžete omezit použitím tzv. předblesku (v nabídce fotoaparátu bývá tato volba označena ikonou ve tvaru oka). V tomto režimu fotoaparát „bleskne“ dvakrát; po prvním záblesku se zmenší zorničky a díky tomu při druhém záblesku, kdy je pořízen snímek, je červený odraz od sítnice daleko méně patrný. Ještě lepší je použít nepřímé osvětlení. K tomu však potřebujete silný přídavný blesk s nastavitelným reflektorem, který osvětlí scénu například odrazem od stropu. Takový blesk však nelze připojit ke každému fotoaparátu.

Když už se červeným očím při pořízení snímku nevyhnete, zbývá vám ještě poslední možnost – odstranit tento defekt z fotografie při její následné úpravě v počítači s využitím příslušného fotoeditačního programu. Naštěstí je funkce odstranění červených očí běžně dostupná i v některých levnějších programech.

VÝRAZNÉ BARVY NA SLUNÍČKU

Fotografie dětí by měly zářit jasnými barvami. Vyhněte se proto fotografování v protisvětle. Barvy budou veselejší při přímém

1 OŘÍZNĚTE PORTRÉT

U portrétu je důležitý citlivý ořez. Střed snímku by měl tvořit obličej, hlava nemusí být vidět vždycky celá, proto se nebojte oříznout například vlasy na temeni nebo klobouk. Důležité je zaostřit na oči. Na obrázku je kvůli použité delší ohniskové vzdálenosti (105 mm) okraj kloboučku rozostřený – snímek je přirozený, i když je pořízen z mírného nadhledu.

3 ZÁŘIVÉ BARVY, NEOBVYKLÁ PERSPEKTIVA

Nebojte se veselých, pestrých barev. Obklopte děti třeba barevnými balonky. Dívka na obrázku leží na posteli a fotograf ji zabírá z ptačí perspektivy. Pohled „vzhůru“ do objektivu zdůrazňuje její oči. Sytost barev můžete při dodatečné úpravě snímku v počítači ještě zvýraznit (ale pozor, ne zase moc, barvy musí zůstat přirozené).

2 FOTOGRAFUJTE AKCI

Samotné fotografování děti nebaví. Chcete-li, aby vypadaly přirozeně, musí dělat něco, co je baví. Nechte je hrát si třeba s bublifukem, aby zapomněly na fotoaparát. Při hře však fotografujte raději větší výřez, aby vám děcko v pohybu neuteklo ze záběru. Oříznout snímek můžete vždycky dodatečně. Vyzkoušet můžete i takovýto působivý asymetrický výřez.

4 VYHNĚTE SE ŠUMU

V tmavých oblastech obrázku (například ve stínu nebo v srsti morčete) se snadno objeví šum. Tomu můžete zabránit tím, že nastavíte menší hodnotu „citlivosti“ ISO. Při fotografování portrétu nastavte tuto hodnotu na 100 až 200. Ostatně při fotografování zblízka není vyšší hodnota citlivosti potřeba.

info

Rady uvedené v tomto článku platí nejenom pro digitální fotografování, využijí je i fotoamatéři používající klasický, filmový materiál.

osvětlení sluncem. Svítí-li slunce trochu ze strany, nebude dítě při pohledu do objektivu tolik mhouřit oči, ale na tváři (kolem nosu, pod obočím) a pod bradou se objeví ostré stíny. Kontrast těchto stínů zmenšíte použitím blesku.

SÉRIE SNÍMKŮ

Dobrým pomocníkem je takový režim fotoaparátu, který umožňuje pořídit sérii snímků v rychlém sledu. Série snímků s úspěchem využijete v případě, že fotografujete děti v pohybu a nejste si jisti, kdy je ten pravý okamžik ke stisknutí spouště. Ze série pak dodatečně vyberete ten snímek, který požadovanou akci vystihl nejlépe.

Máte-li možnost ovlivnit expoziční dobu, volte při fotografování dětí v pohybu co nejkratší časy, aby živé pohybující se dítě nebylo na snímku rozmazané. Expoziční doba by neměla být delší než 1/60 s.

DŮLEŽITÁ JE PERSPEKTIVA

Portrét dítěte by měl být pořízen z dětské perspektivy. Snímky dětí pořízené z výšky dospělého člověka nevypadají dobře. Nemá-li váš přístroj výklopný displej, abyste mohli fotit „od boku“, budete si muset kleknout nebo dřepnout. Ta trocha námahy se vám určitě vyplatí.

MODEL SE MUSÍ BAVIT

Nejdůležitější však je děti při fotografování do ničeho nenutit a také je nenudit. Aby na fotografiích vypadaly dobře a přirozeně, musí se bavit; ideální je, když zapomenou, že jsou právě fotografovány.

Birte Rabe, CHIP Foto-Video digital

NEJČASTĚJŠÍ CHYBY

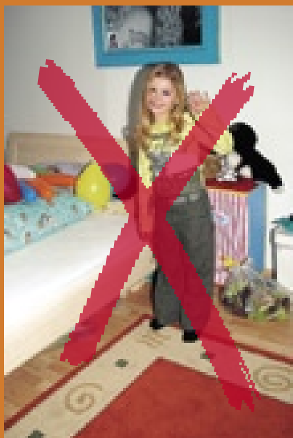
OŠKLIVÉ STÍNY

Přímý blesk zepředu často vrhne na pozadí ošklivý ostrý stín. Tento efekt můžete omezit použitím delšího expozičního času (minimálně 1/30 sekundy). Ještě lepší je použít přídavný blesk, který namíříte na strop. Světlo se pak odrazem rozptýlí a ostré stíny zmizí. Nemáte-li možnost použít přídavný blesk, podržte před bleskem vestavěným list bílého papíru pod úhlem 45 stupňů tak, aby se světlo blesku odrazilo od stropu. Dosáhnete tím podobného efektu.

ŠIROKOÚHLÝ OBJEKTIV: KDE JE DÍTĚ?

U tohoto snímku fotograf nepřemýšlel a vyfotografoval dítě širokoúhlým objektivem a z příliš velké výšky. Na snímku jsou ostře zobrazeny jak dítě, tak postel i koberec. V příliš výrazném okolí se hlavní objekt ztrácí. Lépe by bylo použít delší ohniskovou vzdálenost (80 až 105 mm), nastavit menší clonu (např. 5,6 a méně) a zaostřit na dítě. Bližší i vzdálenější okolí může zůstat neostré; to přitáhne pozornost k ostrému objektu – dítěti.

LCD: PALCE NAHORU

Po objemných monitorech CRT jsou minulostí i 15palcové monitory LCD. Pokud máte v plánu pořídit si domů nový monitor, je dnes ideální volbou monitor LCD s úhlopříčkou 17 palců, to je cca 43 cm.

Díky cenovému poklesu se 17palcové „elcédéčko“ dá pořídit za rozumné peníze (za rok klesly ceny nejlevnějších modelů na polovinu) a oproti 15palcovým LCD monitorům se na jeho zobrazovací plochu vejde podstatně víc informací. To oceníte zejména při práci s tabulkami, při prohlížení obrázků a při přehrávání filmů a větší pracovní plochu uvítáte i při současném otevření více oken. LCD monitory 17palcové pracují v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů a nabízejí tak více než 1,6krát (tedy více než o polovinu) větší pracovní plochu než LCD monitory 15palcové (15" elcédéčka zobrazují v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů).

Mnohé LCD monitory jsou doplněny o reproduktory, monitor Benq i o webovou kamerku.

11 MONITORŮ V TESTU

Do testu jsme zařadili jedenáct monitorů s cenou od 6544 Kč s DPH (Yüsmart 178QP; před rokem stály nejlevnější 17palcové modely kolem 14 000 Kč) do 21 000 Kč (Sony MFM-HT75W). V tomto širokém cenovém rozpětí se sešly monitory s různou výbavou: sedm monitorů má kromě tradičního analogového rozhraní D-Sub i digitální rozhraní DVI, osm monitorů je doplněno o reproduktory, čtyři monitory nabízejí rozhraní USB, u jednoho monitoru byla přibalena webová kamerka a jeden monitor měl zabudovaný TV tuner pro příjem televizního vysílání.

Pokud máte v počítači grafickou kartu s digitálním rozhraním DVI, doporučujeme je pro připojení monitoru využít. Monitorů s DVI rozhraním je v tomto testu sedm: AG Neovo, Benq, Eizo, HP, iiyama, Samsung a Sony. Monitory s tímto rozhraním jsou sice dražší, ale při použití digitálního rozhraní DVI se o veškeré nastavení obrazu u LCD monitoru stará grafická karta a vy nastavujete pouze jas a kontrast. Odpadá tak automatické nastavování obrazu, aby byla beze zbytku využita celá pracovní plocha displeje, a nesetkáte se s chvěním pixelů, které lze při připojení prostřednictvím analogového rozhraní v některých případech vidět u šedých ploch s jemným vzorem.

Kvalita reproduktorů u LCD monitorů není nijak oslnivá – jejich rozměry jsou malé a mají malý hudební výkon. Ve stísněných podmínkách však i tyto reproduktory přijdou vhod a např. při přehrávání multimediálních aplikací vcelku dobře postačí. Nejsou však vhodné pro poslech hudby nebo při sledování filmů. V těchto situacích uvítáte připojení sluchátek – z osmi monitorů vybavených reproduktory (ADI, AG Neovo, Benq, Eizo, iiyama, Orion Plus, Sony a Yüsmart) disponuje výstupem na sluchátka pět modelů: ADI, AG Neovo, Benq, Eizo a Sony.

USB rozhraní zabudované v monitoru je velmi praktické pro uživatele, kteří k počítači často připojují USB zařízení – fotoaparáty, paměťové USB klíče, MP3 přehrávače apod. USB porty na monitoru máte hned po ruce a ve většině případů jsou na monitoru snadno přístupné – výjimkou je v tomto případě monitor HP, který má porty USB schovány v zadní části displeje pod úchytem podstavce. U monitorů Benq a Eizo je dvojice portů USB situována do levého boku a u modelu AG Neovo jsou dva porty USB umístěny v čele monitoru.

K monitoru Benq je přiložena i malá webová kamerka, která se zapojuje do USB portu umístěného shora monitoru. Tuto doplňkovou výbavu uvítají zejména částí účastníci internetových diskuzních fór

DESATERO O 17" LCD MONITORECH

1. 17" monitor LCD má pracovní plochu odpovídající 19" monitoru CRT.
2. LCD monitory mají nejlepší obraz v nativním (přirozeném) rozlišení – u 17" monitorů LCD je to rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů.
3. LCD monitory mají výborně ostrý obraz.
4. Obraz LCD monitorů je stabilní – obraz nebliká, takže je velice šetrný k vašim očím.
5. LCD monitory mají dokonalou geometrii obrazu.
6. LCD monitory mají nízkou spotřebu elektrické energie.
7. LCD monitory se vyznačují minimálním vyzařováním škodlivého záření.
8. LCD monitor díky malým rozměrům směrem do hloubky uspoří místo na vašem pracovním stole.
9. Zabudované reproduktory nemají příliš kvalitní zvuk, nespoléhejte se tedy na to, že monitor s reproduktory vám poslouží i při poslechu hudby.
10. LCD displeje mohou obsahovat vadné obrazové body – v ideálním případě si monitor před zakoupením dejte předvést.

NA CO SE PŘI NÁKUPU LCD MONITORU ZAMĚŘIT

1. **Jas.** Vyberte monitor s udávaným jasem alespoň 250 cd/m². Pro běžnou práci samozřejmě postačí menší svítivost monitoru, ale vyšší jas oceníte při hraní her nebo při sledování filmu.
2. **Kontrast.** Kontrastní poměr je vedle jasu dalším důležitým údajem vypovídajícím o kvalitách displeje. Opět ve většině případů platí, že čím je vyšší, tím lépe.
3. **Doba odezvy.** Dnes je únosným minimem 25 ms, stále častěji se objevují monitory s odezvou 16 ms a v testu je i jeden model s dobou odezvy 10 ms. Odezva 25 ms je dostatečná k tomu, abyste na LCD monitoru mohli hrát hry nebo sledovat filmy. Čím je doba odezvy kratší, tím lépe.
4. **Úhly pohledu.** O kvalitách LCD monitorů vypovídají údaje o zorných úhlech displejů (nejkvalitnější monitory mají úhly pohledu 178 stupňů). Čím větší jsou zorné úhly, tím větší je předpoklad, že obraz bude stále kvalitní i při pohledu ze strany.
5. **Digitální rozhraní.** Budete-li monitor připojovat přes analogové rozhraní, postačí konektor D-Sub; jestliže máte grafickou kartu s digitálním rozhraním, poohlédněte se po monitoru s digitálním rozhraním DVI.
6. **Displej otočný na výšku.** Některé 17" LCD monitory lze používat i v poloze displeje otočeného na výšku – takto na displeji vidíte stranu A4 v „životní“ velikosti.
7. **Výbava monitoru.** Pro uživatele zvyklé při práci na zvukovou kulisu bude dobrou volbou monitor s integrovanými reproduktory a výstupem na sluchátka; uživatelé často připojující USB zařízení si mohou zvolit monitor disponující tímto rozhraním.
8. **Dejte si monitor předvést.** Zobrazovací displej může obsahovat vadné body, které neustále zobrazují jednu barvu (červenou, modrou, zelenou), nebo body, které stále svítí bíle, nebo jsou naopak černé. U současných LCD monitorů toto riziko není vysoké, ale nelze ho vyloučit.

Ve výbavě LCD monitorů nejsou ojedinělé ani porty USB, napravo od nich je zdířka pro připojení sluchátek.

Vlevo vidíte konektor digitálního rozhraní DVI, vpravo je analogový konektor D-Sub.

VELIKOST MONITORU A JEHO ZOBRAZOVACÍ PLOCHY

Mnoho uživatelů nemá jasno v otázce, proč 17" monitory LCD jsou konkurenty 19" monitorů CRT, a nikoli 17" monitorů CRT. U 17palcových monitorů CRT totiž neplatí, že nabízí pracovní plochu s úhlopříčkou 17 palců. Většinou takový monitor poskytuje pracovní plochu s úhlopříčkou kolem 15,5" (tedy cca 39 cm). U LCD monitorů je údaj o jeho velikosti totožný s úhlopříčkou, takže 17" LCD monitory mají skutečnou úhlopříčku pracovní plochy 17 palců (43 cm). Díky větší pracovní ploše zobrazují 17" monitory LCD obraz v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů; u 17" monitorů CRT je nejvhodnější rozlišení 1024 × 768 bodů. 17" monitory LCD jsou tedy z hlediska velikosti zobrazovací plochy konkurenty 19" monitorů CRT, které se také nejčastěji používají při nastavení 1280 × 1024 bodů.

(chatů) či uživatelé komunikačních programů, jako je např. ICQ 5.

Pouze jeden monitor v testu (Samsung) je uzpůsoben pro otočení displeje do polohy na výšku. K přeskupení obrazu na displeji do polohy na výšku slouží program Pivot Pro. Tento monitor je zajímavý i tím, že kromě tlačítka pro zapnutí a vypnutí nenabízí žádné ovládací prvky. Veškeré nastavení monitoru (včetně jasu a kontrastu) se totiž provádí myší, a to prostřednictvím ovládacího programu MagicTune.

KVALITA OBRAZU

K otestování monitorů jsme použili sadu obrazců s celoobrazovkovými barevnými plochami, obrazce s jemnými vzory a také s přesně odstupňovanou škálou šedi. Je zřejmé, že pro práci s kancelářskými aplikacemi a pro prohlížení internetu vám s přehledem vyhoví každý z testovaných monitorů, ale např. pro hraní her či sledování filmů některé monitory s nižším jasem vhodné nejsou.

Na změření doby odezvy nemáme bohužel žádné přesné zařízení, ale subjektivně jsme při spouštění filmu a hry žádný rozdíl mezi monitory s dobou odezvy 16 ms a 10 ms (tu nabízí monitor iiyama) nezaregistrovali. V kvalitě zobrazování škály šedi na výbornou uspěl pouze monitor Eizo, nejlepší úhly pohledu nabízí opět Eizo a také Samsung.

Zaměřili jsme se také na zjištění spotřeby elektrické energie. Tu jsme měřili při nastavení nejvyšších hodnot jasu a kontrastu a s vypnutými reproduktory. Spotřeba se pohybovala v rozmezí od 28 wattů do 42 wattů. Pro srovnání: u 17palcového monitoru CRT jsme za stejných podmínek naměřili spotřebu 70 wattů.

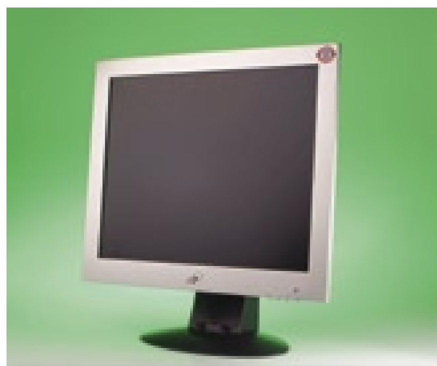
OCENĚNÍ ZÍSKÁVÁ...

Mezi testovanými monitory jsme jako etalon kvality použili Eizo FlexScan L578. Na displeji tohoto monitoru se zobrazuje skvělý obraz, který uspokojí i toho nejnáročnějšího uživatele. Ve všech testech tento monitor uspěl na výbornou: má výborné úhly pohledu, jas, výborně zobrazuje škálu šedi v tmavých i ve světlých částech, výborná je i doba odezvy a rovnoměrnost podsvícení. Jednu nevýhodu však tento monitor má a tou je jeho cena. Stojí 20 932 Kč a to je ve srovnání s ostatními modely v testu hodně.

Pokud hledáte nekompromisní kvalitu a cena pro vás nepředstavuje závažný problém, rozhodně tedy testovaný monitor Eizo doporučujeme, avšak ocenění Tip PPK jsme se rozhodli přisoudit monitorům, které jsou pro běžného uživatele dostupnější. Svými obrazovými kvalitami nás velice zaujal monitor **Scaleoview T17-2**, který stojí 7990 Kč. Je to monitor z levnějšího spektra 17palcových LCD monitorů, který se k počítači připojuje pouze přes analogové rozhraní a nemá žádnou doplňkovou výbavu. Jeho obraz je však velice dobrý a vzhledem k ceně je tento monitor výbornou volbou.

Jestliže máte počítač s digitálním rozhraním DVI, je vhodné pořídit si monitor, který tímto rozhraním disponuje také. Naše volba mezi testovanými monitory padla na model **iiyama ProLite E435S-W** (8924 Kč), který je kromě digitálního rozhraní vybaven i reproduktory. Obraz je velice podobný jako u monitoru Scaleoview T17-2 – oba tyto monitory mají podobné úhly pohledu, jas i kontrast.

–mse

ADI MICROSCAN S700 info

Cena: 7308 Kč s DPH.
Poskytl: ADI Czech, s. r. o.
Výbava: D-Sub, reproduktory.

\+ rozlišení škály šedi, vysoký jas a kontrast

– úhel pohledu zespodu, obraz s barevným posunem do šeda

ADI MICROSCAN S700

Monitor ADI MicroScan S700 je s cenou 7308 Kč po modelech Yüsmart a Orion Plus třetím nejlevnějším elcédéčkem v testu. K počítači se připojuje přes analogové rozhraní D-Sub a v přední části podstavce je zabudován reproduktor. Jeho hlasitost se nastavuje poměrně špatně přístupným otočným regulátorem, který stejně jako tlačítko pro umlčení reprodukce najdete pod reproduktorem v dolní části podstavce. Výstup na sluchátka je situován v zadní straně podstavce. Podstavec podobně jako u většiny testovaných monitorů neumožňuje výškové nastavení displeje – v tomto směru jsou výjimkou monitory Eizo, HP a Samsung.

Při vrcholu zadní strany displeje se nachází madlo pro snadné uchopení monitoru při potřebě ho přenášet. Podobné madlo najdete i u monitoru HP. K ovládání jednoduchého a chudého OSD menu slouží pouze tři tlačítka – menu umožňuje nastavit jas a kontrast a automaticky nastavit obraz a barvy (nelze zvolit barevnou teplotu manuálně). Automatické nastavení obrazu lze vyvolat také přímo levým tlačítkem.

Ve srovnání s ostatními monitory v testu má recenzovaný model ADI malé úhly pohledu – zejména při pohledu zespodu. Zobrazení barev bylo s modrošedým nádechem, markantní to je při zobrazování bílé barvy, neboť ta je na tomto monitoru podána jako světle šedá. Spokojeni jsme naopak byli s kvalitním rozlišením škály šedi a s vysokým jasem a kontrastem displeje.

AG NEOVO M-17

Monitor AG Neovo M-17 se od ostatních monitorů výrazně odlišuje svým designem – kolem pravého a spodního okraje displeje je průhledný plast. Spodní část spolu s příklopnou „nožkou“ slouží jako podstavec a v pravém okraji jsou umístěny dvě páčky. Menší slouží k automatickému nastavení obrazu, větší použijete při přepínání zobrazovacích režimů. Těch je k dispozici celkem šest – pro den a večer jsou přednastaveny vždy tři režimy: text, movie (film) a game (hra). Tento monitor lze k počítači připojit prostřednictvím analogového i digitálního rozhraní, ve výbavě monitoru je i rozhraní USB a reproduktory. Dva porty USB jsou stejně jako zdířka pro připojení sluchátek vyvedeny směrem dopředu v pravém dolním rohu monitoru.

Při zobrazování testovacích obrazců jsme si všimli nedostatků při rozlišení velmi tmavých odstínů a další nedostatek spatřujeme v malém zorném úhlu z podhledu. Úhly pohledu ze stran a shora jsou naproti tomu velmi dobré. U tohoto monitoru se nám líbil také vysoký jas a kontrast: mají dostatečnou rezervu i pro sledování filmů a pro hraní her.

AG NEOVO M-17 info

Cena: 9282 Kč s DPH.
Poskytl: Levi International, a. s.
Výbava: D-Sub, DVI, 2× USB, reproduktory.

\+ vysoký jas a kontrast, úhly pohledu ze stran a shora

– úhel pohledu zespodu, rozlišení tmavé části škály šedi

BENQ FP783

Zajímavým monitorem je Benq FP783. Do testu jsme jej totiž obdrželi s „plnou“ monitorovou výbavou. Kromě analogového a digitálního rozhraní je vybaven i rozhraním USB, reproduktory a navíc malou webovou kamerkou. Ta se instaluje do USB portu v horní hraně monitoru. Další dva porty USB jsou situovány v levém boku. Dvojice reproduktorů je umístěna v odpojitelné liště, která se připojuje k spodnímu okraji monitoru. Na této liště je i otočný regulátor hlasitosti a v jejím levém boku je výstup na sluchátka. Pět tlačítek pro ovládání menu OSD (jedno slouží k automatickému nastavení obrazu, dvě jsou vyhrazena pro nastavení jasu a kontrastu a další dvě pro vstup do menu a pro výstup z něj) je velmi nenápadně včleněno do pravého boku monitoru. Při hodnocení kvality zobrazení testovacích obrazců jsme zjistili horší rozlišení tmavého spektra škály šedi a také malý úhel pohledu zespodu. Naopak se nám líbil vysoký kontrast displeje. Pokud nemáte o reproduktory a webovou kamerku zájem, můžete tento monitor bez zmíněných doplňků pořídit za 10 238 Kč s DPH.

BENQ FP783 info

Cena: 11 309 Kč s DPH.
Poskytl: Benq.
Výbava: D-Sub, DVI, 2× USB, reproduktory, WWW kamera.

\+ vysoký kontrast

– rozlišení tmavé části škály šedi, malý úhel pohledu zespodu

EIZO FLEXSCAN L578

Druhým nejdražším monitorem v testu je model Eizo FlexScan L578 s cenou 20 932 Kč. Hned na úvod je však třeba zdůraznit, že tato cena je mezi testovanými monitory opodstatněna bezkonkurenční kvalitou obrazu. Vynikající jsou velké úhly pohledu, skvělé rozlišení celého spektra škály šedi i vysoký jas a kontrast. Jako jediný v testu umožňuje tento monitor automaticky nastavit jas v závislosti na světelných podmínkách v místnosti. Pro sledování intenzity světla je určen senzor, umístěný uprostřed horního okraje displeje.

Po stranách displeje jsou umístěny reproduktory s podporou technologie SRS WOW (pro zvýraznění basů) a pod displejem najdete celkem deset tlačítek. Tlačítko označené písmenem „R“ slouží k aktivaci nebo vypnutí již zmíněného automatického nastavení jasu. Jedno tlačítko je určeno pro přepínání režimů Text, Picture (obrázek), Movie (film), Custom (vlastní nastavení) a sRGB. Dvě tlačítka jsou vyhrazena pro nastavení hlasitosti. Je zde i tlačítko pro přepínání signálu (D-Sub, DVI) a tlačítko pro automatické nastavení obrazu.

V levém boku najdete dva porty USB a výstup na sluchátka. Pro připojení k počítači můžete použít rozhraní analogové nebo digitální. Odpojitelný podstavec je řešen tak, že umožňuje displej výškově nastavit. Ke kvalitě obrazu nemáme žádné výhrady – je prostě výborný a při testech nám tento monitor sloužil jako etalon kvality. Za kvalitu však musíte být ochotni zaplatit. Za vyšší cenu získáte také pětiletou záruku.

HP L1740

Monitor HP L1740 se svým sklopným podstavcem nabízí výškové nastavení displeje v rozsahu 11 cm – v tomto ohledu nemá mezi testovanými modely konkurenci. Oba další monitory s možností výškového nastavení displeje (Eizo a Samsung) nabízejí rozsah kolem 8 cm. Monitor HP lze k počítači připojit jak přes rozhraní analogové, tak přes rozhraní digitální. V jeho výbavě figurují také dva porty USB. Ty jsou však řešeny velice neprakticky: jsou schovány za podstavcem a směrovány dolů, takže je k nim špatný přístup. V případě přenášení monitoru uvítáte stejně jako u monitoru ADI madlo. Pro ovládání menu OSD je určeno pět tlačítek – jedno z nich je vyhrazeno pro automatické nastavení obrazu.

V kvalitativních testech jsme nebyli spokojeni s menšími úhly pohledu a se slabším rozlišením tmavé části škály šedi. Tento monitor stejně jako recenzovaný model Eizo splňuje normu TCO 03 a zaujal nás přehledně vyvedeným menu a také vysokým kontrastem.

HP L1740 info

Cena: 8913 Kč s DPH.
Poskytl: Hewlett-Packard, s. r. o.
Výbava: D-Sub, DVI-D, 2× USB.

\+ výškově nastavitelný displej, vysoký kontrast, přehledné OSD menu

– menší úhly pohledu, rozlišení tmavé části škály šedi, neprakticky umístěné porty USB

EIZO FLEXSCAN L578 info

Cena: 20 932 Kč s DPH.
Poskytl: Avnet Applied Computing, s. r. o.
Výbava: D-Sub, DVI-D, 2× USB, reproduktory

\+ výškově nastavitelný displej, otočný podstavec, DVI-D, USB, úhly pohledu, výborné podání škály šedi, pětiletá záruka

– vyšší cena

IIYAMA PROLITE E435S-W

Jde o první monitor oceněný v tomto testu titulem Tip PPK. Monitor iiyama ProLite E435S-W stojí 8924 Kč a k počíta-

IIYAMA PROLITE E435S-W info

Cena: 8924 Kč s DPH.
Poskytl: AD Comp, s. r. o.
Výbava: D-Sub, DVI-D, reproduktory.

\+ DVI, vysoký jas a kontrast, úhly pohledu ze stran a shora

– příliš členité OSD menu, úhel pohledu zespodu

ORION PLUS 7002L info

Cena: 7128 Kč s DPH.
Poskytl: Actebis Computer, s. r. o.
Výbava: D-Sub, reproduktory.

\+ dobré úhly pohledu ze stran a shora, dobrý jas a kontrast, nízká spotřeba energie

– malý úhel pohledu zespodu, obraz s barevným posunem do šeda, hlasitost se nastavuje až v OSD menu

či jej můžete připojit jak přes rozhraní analogové, tak přes rozhraní digitální. Ve výbavě tohoto monitoru figurují ještě reproduktory. K ovládání typicky členěného OSD menu (mohlo by být přehlednější) slouží pět tlačítek a jedno z nich je vyhrazeno pro automatické nastavení obrazu. Jedním tlačítkem provádíte volbu režimu – Picture mode, Text, Economy 1 a Economy 2 (poslední dva režimy mají nižší jas a kontrast).

Obraz tohoto monitoru je velmi podobný tomu, kterého se dočkáte od druhého oceněného modelu v tomto testu – od monitoru Scaleoview: displej má vysoký jas a kontrast a líbily se nám i úhly pohledu při pohledu ze stran a shora. Malý je zorný úhel při pohledu zespodu. Za danou cenu bude tento monitor vhodnou volbou pro ty uživatele, kteří požadují kvalitní monitor s digitálním rozhraním DVI. U monitoru iiyama navíc výrobce uvádí dobu odezvy 10 ms, tento údaj však nemáme možnost exaktním měřením ověřit, ale při sledování filmů si tento monitor vedl velmi dobře – žádné problémy jsme však nezaregistrovali ani u ostatních monitorů s dobou odezvy až 16 ms.

ORION PLUS 7002L

Po monitoru Yüsmart jde o druhý nejlevnější monitor v testu – stojí 7218 Kč. K ovládání menu OSD slouží čtyři tlačítka – jedno je vyhrazeno pro automatické nastavení obrazu, další slouží k nastavení jasu a kontrastu a jedno je určeno pro vyvolání menu OSD. Kromě analogového rozhraní má tento monitor ve výbavě i reproduktory. Jejich hlasitost se však nastavuje až v OSD menu – pro tuto funkci není vyhrazeno přímé tlačítko.

Tento monitor má dobré úhly pohledu ze stran a shora, malý je však zorný úhel zespodu. Horší je to také s barevným podáním displejem – barvy jsou totiž zobrazovány s mírným modrošedým nádechem a nejmarkantněji je to znát při zobrazení bílé barvy. Mezi klady tohoto monitoru patří vysoký jas a kontrast a také nízká spotřeba energie. Se spotřebou 28 W je Orion Plus nejúspornějším monitorem v testu.

SAMSUNG SYNCMASTER 173P

Monitor Samsung SyncMaster 173P se od ostatních modelů v testu odlišuje hned v několika ohledech: je to jediný monitor v testu, který má zobrazovací displej otočný do polohy na výšku, a je výjimečný i tím, že

SAMSUNG SYNCMASTER 173P info

Cena: 16 472 Kč s DPH.
Poskytl: AAC Czech, s. r. o.
Výbava: D-Sub, DVI-D,

\+ výškově nastavitelný displej, úhly pohledu, vysoký kontrast

– vyšší cena, slabší rozlišení škály šedi ve světlém spektru

	ADI MICROSCAN S700	AG NEOVO M-17	BENQ FP783	EIZO FLEXSCAN L578	HP L1740	IIYAMA PROLITE E435S-W
Cena s DPH	7308 Kč	9282 Kč	11 309 Kč	20 932 Kč	8913 Kč	8924 Kč
Poskytl	ADI Czech, s. r. o.	Levi International, a. s.	Benq	Avnet Applied Computing, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.	AD Comp, s. r. o.
WWW adresa	www.adiczech.com	www.levi.cz	www.benq.cz	www.eizo.cz	www.hp.cz	www.adcomp.cz
Záruka	3 roky	3 roky	3 roky	5 let	3 roky	3 roky
Udávané technické parametry						
Typ LCD displeje	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	PVA II	neuvedeno	a-Si TFT
Přirozené rozlišení	1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 1024
Úhly pohledu (horizont./vertikálně)	140°/120°	140°/130°	160°/160°	178°/178°	150°/135°	160°/120°
Jas	250 cd/m²	300 cd/m²	300 cd/m²	250 cd/m²	300 cd/m²	350 cd/m²
Kontrastní poměr	450 : 1	400 : 1	500 : 1	1000 : 1	500 : 1	350 : 1
Doba odezvy	16 ms	16 ms	12 ms	16 ms	13 ms	10 ms
Vybavení monitoru						
Konektory pro přívod obrazových dat	D-Sub	D-Sub, DVI-D	D-Sub, DVI-D	D-Sub, DVI-D	D-Sub, DVI-D	D-Sub, DVI-D
V balení kabel DVI	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Reproduktory	ano	ano	ano (odpojitelné)	ano (2× 2 W)	ne	ano (2× 2,5 W)
Výstup na sluchátka	ano	ano	ano	ano	ne	ne
Rozhraní USB	ne	ano (1 rozbočovač, 2 porty)	ano (1 rozbočovač, 2 porty)	ano (1 rozbočovač, 2 porty)	ano (1 rozbočovač, 2 porty)	ne
Další příslušenství	ne	USB kabel	webová kamerka, USB kabel	USB kabel	USB kabel	ne
Displej otočný na výšku	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Napájení, spotřeba, norma TCO						
Napáječ	externí	externí	externí	interní	interní	externí
Max. spotřeba udávaná výrobcem	48 W	50 W	70 W	50 W	60 W	50 W
Spotřeba naměřená v testu	36 W	31 W	35 W	35 W	33 W	40 W
Norma TCO	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 03	TCO 03	TCO 99

SCALEOVIEW T17-2 info

Cena: 7990 Kč s DPH.
Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.
Výbava: D-Sub.

+ úhly pohledu ze stran a shora, vysoký jas, snadno ovladatelné OSD menu

– úhel pohledu zespodu

na monitoru kromě tlačítka pro jeho zapnutí a vypnutí nenajdete žádná jiná tlačítka. Obraz se totiž nastavuje pomocí programu MagicTune 2.0, který do počítače nainstalujete z přiloženého CD. Na cédéčku je také instalace programu Pivot Pro, který zobrazované ikony a ostatní objekty přetočí na ploše monitoru na výšku.

V programu MagicTune 2.0 najdete položky pro automatické nastavení obrazu, pro přepínání režimů (text, internet, entertainment – zábava) i pro nastavení jasu a kontrastu. Na jednu stranu je nastavování pomocí myši pohodlné, ale např. pro rychlou úpravu jasu je přece jen praktičtější tlačítko na monitoru. Takto však design a hladké linie nejsou rušeny žádnými ovládacími prvky. Displej otočný na výšku neuvádíme ve výčtu kladů proto, že uživatelů využívajících této možnosti není mnoho.

V testech jsme u tohoto monitoru jako negativum odhalili pouze slabší rozlišení světlé části škály šedi, jinak jsou všechny sledované zobrazovací parametry velmi dobré. Výborné jsou zejména velké úhly pohledu a vysoký kontrast. Uvítali jsme i možnost výškového nastavení displeje, stejně jako přítomnost digitálního rozhraní. Uživatele však od tohoto zajímavého monitoru může odlákat vyšší cena.

SCALEOVIEW T17-2

Druhým monitorem, který v tomto testu získal ocenění Tip PPK, je Scaleoview T17-2. Stojí 7990 Kč a k počítači se připojuje přes analogové rozhraní. V jeho výbavě nic dalšího nefiguruje – pro tento monitor se rozhodnou uživatelé zajímající se o levný LCD monitor. Model T17-2 se jim za toto rozhodnutí odvděčí výborným obrazem s vysokým jasem a také s dostatečně velkými úhly pohledu při sledování displeje ze stran a shora. Z podhledu je zorný úhel malý. Pod displejem se nacházejí čtyři tlačítka pro ovládání menu OSD. Jedno z nich slouží k automatickému nastavení obrazu. Podobně jako u valné většiny testovaných

ORION PLUS 7002L	SAMSUNG SYNCMASTER 173P	SCALEOVIEW T17-2 (Tip počítač pro každého 9/2005)	SONY MFM-HT75W	YÜSMART 178QP
7128 Kč	16 472 Kč	7990 Kč	21 000 Kč	6544 Kč
Actebis Computer, s. r. o.	AAC Czech, s. r. o.	Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.	Sony Czech, s. r. o.	Elap, s.r. o.
www.actebis.cz	www.aac-czech.cz	www.fujitsu-siemens.cz	www.sony.cz	www.elap.cz
3 roky	3 roky	2 roky	3 roky	3 roky
neuvedeno	PVA	neuvedeno	a-Si TFT	neuvedeno
1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 1024	1280 × 768	1280 × 1024
160°/140°	178°/178°	160°/120°	170°/170°	140°/130°
300 cd/m²	270 cd/m²	350 cd/m²	450 cd/m²	270 cd/m²
500 : 1	1000 : 1	350 : 1	800 : 1	450 : 1
16 ms	25 ms	14 ms	16 ms	12 ms
D-Sub	D-Sub, DVI-D	D-Sub	D-Sub, DVI-D, anténní vstup, S-Video, kompozitní video	D-Sub napevno
ne	ano	ne	ano	ne
ano	ne	ne	ano	ano (2× 1 W)
ne	ne	ne	ano	ne
ne	ne	ne	ne	ne
nic	kit pro instalaci na stěnu	ne	koaxiální TV kabel, videokabel	ne
ne	ano	ne	ne	ne
externí	externí	externí	interní	interní
40 W	40 W	51 W	68 W	neuvedeno
28 W	31 W	42 W	39 W	32 W
TCO 99	TCO 03	TCO 99	neuvedeno	TCO 99

monitorů jsme i v tomto případě odhalili slabší rozlišení tmavé části škály šedi, ale to při běžné práci nezaregistrujete. Za cenu necelých osmi tisíc korun je tento monitor velmi dobrá volba.

SONY MFM-HT75W

Monitor Sony MFM-HT75W se od ostatních monitorů v testu odlišuje tím, že jeho širokoúhlý zobrazovací displej (poměr stran je 16 : 9) pracuje v rozlišení 1280 × 768 bodů, má zabudovaný analogový TV tuner a je připraven i pro připojení např. videa, videokamery či DVD přehrávače. Pro připojení k počítači je určeno analogové i digitální rozhraní. Displej má hladký povrch (u Sony se nazývá X-Black) a díky tomu je podání barev jasnější než v případě běžných LCD monitorů. Nevýhodou této technologie je menší ochrana proti světelným odleskům.

SONY MFM-HT75W info

Cena: 21 000 Kč s DPH.
Poskytl: Sony Czech, s. r. o.
Výbava: D-Sub, DVI-D, TV tuner, videovstupy, dálkový ovladač, reproduktory.

\+ úhly pohledu, dobrý zvuk, rozlišení škály šedi, syté barvy, TV tuner, videovstupy, obraz v obraze, teletext

− vyšší cena, odlesky na displeji

Kromě již zmíněných vstupů pro připojení počítače najdete v zadní části monitoru i zdířky pro připojení videa – jsou zde i S-Video a kompozitní video. K monitoru je přiložen kabel, který má na jednom konci Scart a na druhém konektory kompozitního videa. Pomocí tohoto kabelu jsme k monitoru připojili DVD přehrávač a ověřili jsme si, že testovaný model Sony je pro sledování videa velice vhodný. Obraz sice není tak přirozený jako na obrazovce tradičního televizoru, ale žádné duchy nebo pomalá odezva na monitoru znát nejsou.

Díky internímu analogovému televiznímu tuneru můžete po připojení antény naladit televizní vysílání. Zabudovaný TV tuner podporuje i teletext s českými znaky. Pro pohodlné ovládání TV je k monitoru přiložen dálkový ovladač. Pro přepínání vstupního signálu je zde pět položek: PC 1, PC 2, Video 1, Video 2 a TV. Příjemné, že

YÜSMART 178QP info

Cena: 6544 Kč s DPH.
Poskytl: Elap, s. r. o.
Výbava: D-Sub, reproduktory.

\+ nízká cena

− úhly pohledu, rozlišení tmavé části škály šedi, hlasitost se nastavuje v menu

při práci na počítači můžete využít funkce „obraz v obraze“ a na ploše Windows tak v menším okně sledovat televizní vysílání. Pro tuto možnost si můžete zvolit jednu ze čtyř pozic v rozích obrazovky. Při práci s počítačem můžete také přepínat mezi třemi režimy: Auto (automatické nastavení), Game (hra) a Movie (film).

Díky dvojici tříwattových reproduktorů a pětiwattového subwooferu je u tohoto monitoru k dispozici i kvalitní zvuk. Ani k obrazu nemáme výhrady – kromě nižší antireflexní ochrany nelze tomuto displeji s výbornými úhly pohledu, s výborným rozlišením škály šedi a s velmi sytými barvami nic vytknout. Podobně jako u monitoru Eizo bude tedy největším limitujícím faktorem jeho cena.

YÜSMART 178QP

Nejlevnějším monitorem v testu je Yüsmart 178QP za 6544 Kč. Jako jediný z monitorů v testu má v zadní části napevno zabudován kabel pro připojení k počítači – jedná se o kabel s analogovým rozhraním D-Sub. Součástí výbavy tohoto monitoru jsou i reproduktory. Jejich hlasitost se však stejně jako u monitoru Orion Plus nastavuje až v OSD menu. Ani tento monitor nemá výstup na sluchátka. Pro ovládání menu OSD jsou zde čtyři tlačítka. Jedno slouží k automatickému nastavení obrazu, jedno k automatickému nastavení jasu, dalším se automaticky nastavuje kontrast a posledním se vyvolává OSD menu. Úhly pohledu jsou ve srovnání s ostatními monitory v testu podprůměrné, také jas a kontrast je pro docílení jasných barev zapotřebí nastavit více k dosahovanému maximu. Z toho vyplývá, že tento monitor není vhodný pro hraní her ani pro sledování videa. Pokud však potřebujete levný monitor pro práci s kancelářskými aplikacemi a pro prohlížení internetu, poslouží vám tento model velice dobře.

UMÍTE ČESKY?

Uspěli byste z českého jazyka u přijímacích zkoušek na střední školy? To si můžete zkusit za pomoci cédéčka, které vám v tomto článku představíme.

TS ČESKÝ JAZYK 5 – PŘIJÍMAČKY info

Vyrábí: Terasoft, a. s.
http://www.terasoft.cz

Orientační cena: 699 Kč.

Nároky na počítač: operační systémy MS Windows 98/ME/2000/XP CZ, Linux, MAC OS 9 a X (Apple).

Minimální konfigurace: procesor 300 MHz, 32 MB RAM, grafická karta podporující rozlišení alespoň 800 × 600/16 bitů (HiColor).

Titul, který vám představujeme, je určen hlavně pro ověření znalostí z češtiny. Obsah cédéčka lze rozdělit na dvě hlavní části: testy a pracovní listy. S pracovními listy jsme se setkali již u některých dřívějších titulů a potěšilo nás, že jsme je nalezli i zde.

Titul je určen především pro žáky 7. až 9. ročníku.

Tolik ke stručnému představení.

SPUŠTĚNÍ A INSTALACE

Jako u velké většiny titulů tohoto výrobce i zde můžete spustit program buď bez jakékoliv instalace, nebo se rozhodnout pro jednu ze dvou nabízených možností, jak program instalovat.

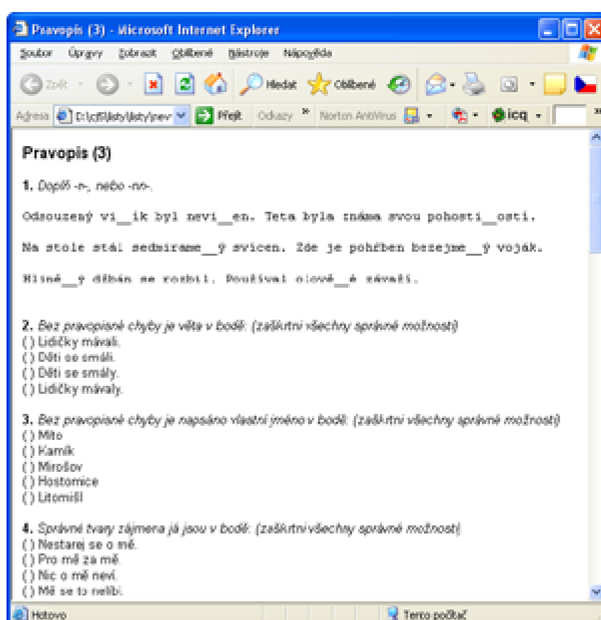
TESTY

Testy jsou rozděleny do šesti základních skupin: Pravopis, Tvoření a význam slov, Tvarosloví, Skladba, Literatura, Souhrnné testy.

Každá z těchto skupin obsahuje řadu testů (od 10 do 30, celkem jich program obsahuje 120).

Jednotlivé testy se skládají z patnácti úkolů. Úkoly jsou zpracovány ve formě zaškrtávání jedné nebo více správných odpovědí (u každého takového úkolu je to na začátku uvedeno), ve formě přiřazování správných odpovědí tažením myší a ve formě doplnění správného písmene nebo skupiny písmen do daného textu.

V případě, že se zmýlíte, program vás upozorní a máte jednu možnost opravy. Pokud se nezdaří ani oprava, program ukáže správnou odpověď.

Test si můžete prohlédnout v náhledu.

I když je možné vše vyčíst z obrazovky, můžete si zadání také poslechnout. To může pomoci třeba v případě, že máte rozhodnout, který rým autor básně použil.

Před spuštěním testu můžete rychle projít jeho úkoly v náhledu a rychle tak zjistit, zda tento test obsahuje to, co si chcete procvičit.

PRACOVNÍ LISTY

Pracovní listy jsou ve formátu PDF (jsou určeny k vytištění, abyste s nimi mohli pracovat i bez počítače) a k dispozici je vedle nevyplněné verze i verze vyplněná. Díky tomu si uživatel může výsledky opravit sám a zjistit, ve které oblasti jsou jeho znalosti na dobré úrovni a ve které je třeba přidat. Pracovní listy jsou rozděleny do stejných skupin jako testy, celkem jich na CD najdete sto dvacet.

SHRNUTÍ

I když název tohoto titulu zahrnuje slovo „přijímačky“, poslouží dobře i těm, kteří se snaží na poslední chvíli vylepšit známku z češtiny. Přijímačky dovolují otestovat znalosti nejen z pravopisu, ale také z literatury a z větného rozboru. I přes některá nedotažená místa je program dobrou pomůckou při testování vlastních znalostí. -azi

inzerce

ZACHRAŇTE GALAXII!

Plná verze zajímavé strategické hry **Vesmírní kovbojové** (Space Rangers), kterou naleznete na přiloženém PPK CD, vás přenese do vzdálené budoucnosti.

Děj hry se začíná odvíjet někdy kolem roku 3000. Předchozí léta byla ve znamení úspěchu. Lidstvo již překonalo technologii mezihvězdných letů a dostalo se do styku s dalšími čtyřmi vyvinutými civilizacemi naší galaxie. Vztahy mezi lidmi, Gaaliany, Faeyany, Moloky a Pelengy nebyly vždy právě kladné, ale přesto bylo nakonec dosaženo míru a byl nalezen způsob, jak vykonávat společná rozhodnutí galaktické rady. Ačkoliv jistá rivalita přetrvává, všechny konflikty jsou řešeny diplomatickou cestou.

Jenže všechno se dramaticky změnilo po vpádu šesté civilizace – Klissanů, kteří systematicky ničí inteligentní život ve vesmíru a na planetách. Veškeré pokusy o vyjednávání s nimi selhaly. Nikdo neví, proč přišli a jaké jsou příčiny jejich nepřátelství. Následkem však je, že vesmírní piráti opět zvedají hlavu.

Ačkoliv se všechny civilizace spojily proti společnému nepříteli, nepřítel stále nezadržitelně postupuje vpřed. Technologie Klissanů je příliš dokonalá a jejich převaha obrovská. Poslední naděje celého společenství nyní spočívá na dobrovolných rangerech (vesmírných kovbojích), kterými jste vy...

info

VESMÍRNÍ KOVBOJOVÉ

Strategie s prvky RPG

Autor: Elemental Games, *www.elementalgames.com.*

Vydavatel: 1c Company, *games.1c.ru.*

Distributor v ČR: Cenega, *www.cenega.cz.*

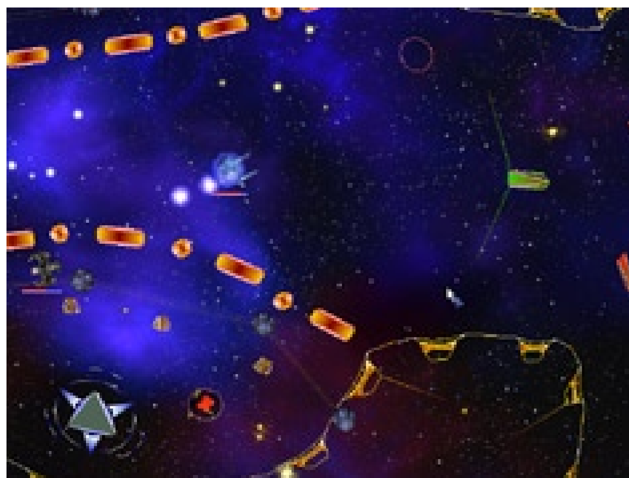
Jazyk: čeština.

Min. požadavky: viz návod na PPK CD 9/2005.

ČLOVĚK, GAALIAN NEBO NĚKDO JINÝ...

Na začátku hry se musíte nejprve rozhodnout, za kterou z pěti ras budete hrát. Dále si u každé rasy můžete zvolit, zda chcete být obchodníkem, bojovníkem, nebo pirátem. Celkem je tak ve hře k dispozici patnáct různých postav, za které můžete hrát. Podle toho, kterou rasu si zvolíte, se váš hrdina ocitne na „mateřské" planetě. Tam dostane k dispozici slušně vybavenou loď, část galaktické mapy a menší finanční obnos. Na oplátku musíte začít plnit mise, jež vedou k osvobození obsazených planet a k likvidaci nepřátel. Než se však pustíte do plnění „ostrých" misí, doporučujeme vám podstoupit základní výcvik. Během něj si natrénujete střelbu při likvidaci asteroidů; po jejich zničení získáte minerály, které můžete výhodně prodat. Dále si vyzkoušíte obchodování na různých planetách a nakonec po průchodu černou dírou dojde i na první střet s nepřítelem. Jestliže se vám podaří přežít, můžete se pustit do dalších, obtížnějších misí.

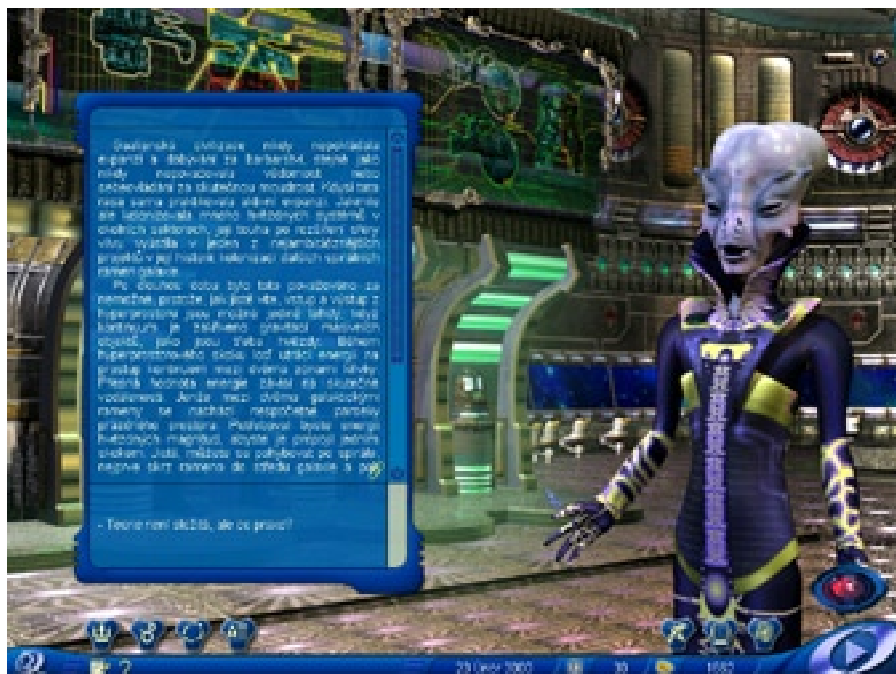
AŤ ZVOLÍTE KTEROUKOLIV TAKTIKU, VAŠÍM HLAVNÍM ÚKOLEM JE NENECHAT KLISSANY ZVÍTĚZIT!

Bitva s nepřítelem je v plném proudu.

TAKTIKA

Hlavním cílem je zneškodnit Klissany. Toho lze však dosáhnout jen

Spolupráce s vědci je nezbytnou součástí boje s nepřítelem.

tehdy, jste-li schopni dostat se k jejich mateřské lodi Machpelle a zničit ji. Abyste se stali silnými, nestačí pouze bojovat s Klissany, ale musíte také obchodovat, plnit úkoly vlád různých světů a bojovat s piráty. K tomu musíte ještě vylepšovat své základní dovednosti a svou loď a získávat různé odměny, kdykoliv je to možné.

Některé události v herním světě se dějí stále a je potřeba na ně správně zareagovat. Černé díry se otevírají, ceny stoupají a zase klesají, na planetách dochází k nepokojům, některé systémy jsou od Klissanů osvobozeny silami společenství, jiné jsou ve stejnou dobu obsazeny nepřítelem. Část těchto událostí se dozvíte z planetárního zpravodajství, a dokonce i od lodí, které prolétají kolem.

OVLÁDÁNÍ

Ovládání je velmi jednoduché a intuitivní. Stačí kliknout na místo, kam chcete letět, a poté, co kliknete na tlačítko *Konec kola*, vaše loď ihned vyrazí ke zvolenému cíli. Obdobným způsobem probíhá i boj s nepřáteli. Vyberete si zbraň a kliknete na nepřátelské plavidlo. Jakmile dáte pokyn k ukončení kola, vaše loď zaútočí na nepřítele.

Můžete se však také dostat do tzv. hyperprostoru, v němž se pohybujete a bojujete v reálném čase. V tomto případě ovládáte pohyb lodi pomocí kurzorových šipek a na nepřítele střílíte pomocí klávesy **Ctrl**.

ZÁVĚR

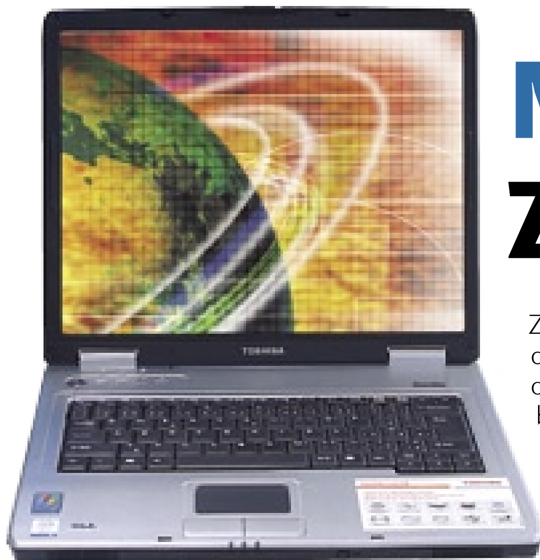
Vesmírní kovbojové jsou opravdu povedená strategická hra, která vás jistě pobaví. Grafické zpravování je velmi pěkné a hra je obohacena o krátké animované filmy. Výborná je i doprovodná hudba a ozvučení. Věříme tedy, že si hra najde mnoho příznivců.

-vrba

tip

Hra může skončit různě. Hráč vědec může získat mentální komunikátor, promluvit si s Machpellou a přesvědčit ji, aby galaxii opustila v míru. Hráč bojovník může Machpellu porazit v závěrečné bitvě.

inzerce

NOTEBOOK ZA SKVĚLOU CENU

Zažité mínění, že kvalitní přenosný počítač je oproti stolnímu PC velmi drahý, přestává platit. Díky poklesu cen (i pod 20 000 Kč) se nyní o pořízení notebooku vyplatí uvažovat i domácím uživatelům, kteří si chtějí brát počítač na chalupu, na dovolenou apod.

Výhody podstatně menších notebooků ve srovnání se stolními PC ocení nejen cestovatelé, kteří chtějí mít svůj počítač neustále po ruce, ale i běžní domácí uživatelé, kteří uvítají skladnost notebooku a jeho nenáročnost na prostor. Jestliže brzdou pro pořízení notebooku byla doposud jeho vyšší cena, v současné době se již dá mluvit o tom, že přenosné počítače se díky poklesu cen výrazně přiblížily na dosah i domácím uživatelům.

LEVNÝ NEZNAMENÁ NEZNAČKOVÝ

Levné notebooky dnes již nejsou doménou méně známých značek, ale do 25 000 Kč s DPH se se svými modely vejdou i známí výrobci jako IBM, Dell, HP, Fujitsu Siemens či Toshiba. A právě na notebook Toshiba s označením Satellite L10-119 jsme se tentokrát zaměřili. Stojí 23 999 Kč s DPH a je poměrně dobře vybaven: výkon zajišťuje procesor Intel Celeron M 370, taktovaný na frekvenci 1,5 GHz, operační paměť má velikost 256 MB a na pevný disk se vejde 40 GB dat. Ke komunikaci s okolím slouží zabudovaný modem a síťová karta. 15palcový displej zobrazuje v rozlišení 1024 × 768 bodů.

Notebook Satellite L10 se dodává ve dvou variantách, testovaný model s označením Satellite L10-119 má ve výbavě kombinovanou optickou mechaniku pro čtení disků DVD a pro vypalování na média CD, model Satellite L10-117 disponuje vypalovací DVD mechanikou, která kromě formátů DVD- a DVD+ zvládá i čtení médií DVD-RAM a zápis na ně. V obou případech tak můžete přehrávat DVD filmy. Recenzovaný přístroj díky dvojici reproduktorů (umístěných v rozích čela notebooku) s technologií SRS TruSurround XT pro simulaci prostorového zvuku vyluzoval poměrně kvalitní zvuk (měřeno optikou notebookovských reproduktorů). Pro pohodlné ovládání multimédií jsou v levém rohu nad klávesnicí umístěna čtyři tlačítka: pro zahájení, pozastavení a ukončení přehrávání a pro posun vpřed a vzad.

Na klávesnici se nám líbilo dobré rozložení kláves i jejich velikost – i po přechodu ze stolní klávesnice se na klávesnici notebooku pracovalo příjemně. Notebook Satellite L10 pracuje pod operačním systémem MS Windows XP Home Edition a je k němu přiložen i software Toshiba ConfigFree pro snadné připojování do počítačové sítě a program Norton Internet Security 2005 pro ochranu notebooku před viry a před jinými počítačovými neduhy.

VÝKON V TESTECH

Výkon tohoto notebooku není nijak oslňující, ale pro práci s typickými kancelářskými aplikacemi bohatě postačí. Největší slabiny se u testovaného modelu projevily v herních testech. I když notebooky nejsou pro hraní her určeny, u jiných notebooků, u nichž grafický výkon také zajišťovala čipová sada Intel 855GM, jsme v těchto testech naměřili lepší výkon. Naopak velmi dobrého výsledku jsme se dočkali v testu výdrže notebooku při napájení z akumulátoru – notebook vydržel pracovat 3 hodiny 25 minut.

TOSHIBA SATELLITE L10-119

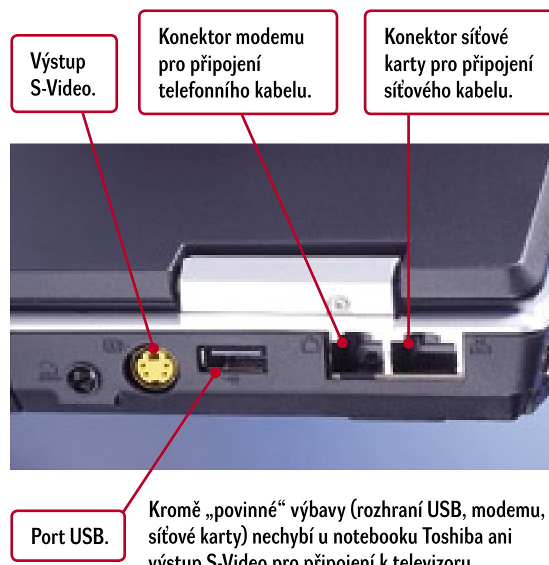
Cena: 23 999 Kč s DPH.
Poskytl: Tech Data Distribution, s. r. o.
Procesor: Celeron M 370 (1,5 GHz).
Operační paměť: 256 MB.
Pevný disk: Toshiba, 40 GB.
Grafický čip: Intel 855GM.
Optická mechanika: combo Matsushita UJDA 760.
Displej: 15" (1024 × 768 bodů).
Akumulátor: lithioiontový (4300 mAh).
Operační systém: Windows XP Home Edition CZ.
Rozměry notebooku: 331 × 271 × 35 mm.
Hmotnost notebooku: 2,7 kg.
Hmotnost napájecího adaptéru: 422 g.
Záruka: 2 roky.
www.techdata.cz
+ nízká cena, rozložení kláves
– nižší výkon v herních testech

VÝKON V BĚŽNÝCH APLIKACÍCH

SYSmark 2004 – celkem: 96.
– internetové aplikace: 106.
– kancelářské aplikace: 93

VÝKON V HERNÍCH APLIKACÍCH

3D Mark 2001: 1536.
Quake 3 Arena: 32,3 f/s.
Unreal Tournament Demo (Flyby/Botmatch): 10,9/7,7.
(Měřeno v rozlišení 1024 × 768 bodů a ve 32bitové barevné hloubce.)
Délka provozu na akumulátor: 3:25 hod.

Kromě „povinné" výbavy (rozhraní USB, modemu, síťové karty) nechybí u notebooku Toshiba ani výstup S-Video pro připojení k televizoru.

U levného notebooku se prostě s jistými kompromisy musí počítat. Spokojit se musíte také se základní výbavou a s omezenou nabídkou portů. V tomto případě notebook disponuje trojicí portů USB (dva jsou v boku a jeden v zadní části), výstupem na externí monitor, slotem pro karty PCMCIA a výstupem S-Video pro připojení např. k televizoru.

-mse

JAK PROMÍTAT FOTKY

Víte, že majitelé legálních kopií Windows si mohou z internetových stránek společnosti Microsoft, přesněji z adresy *http://support.microsoft.com*, stáhnout řadu zajímavých aplikací? Mezi nimi nás zaujal program Photo Story 3 pro Windows, který umožňuje vytvářet opravdu zajímavé obrázkové prezentace, obrázky upravovat a doplňovat textem či zvukem; pojďme se podívat, jak na to.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

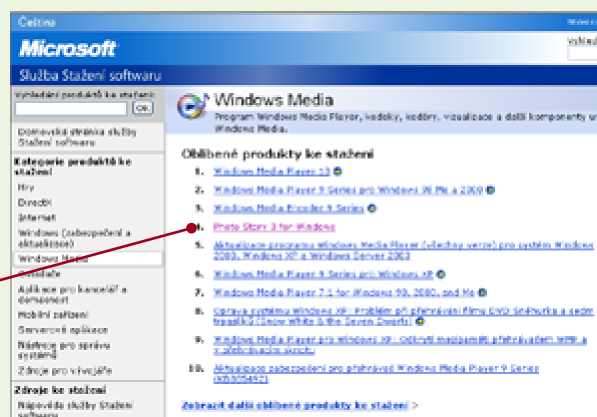
- Jak program stáhnout.
- Jak v programu otevřít obrázky.
- Jak obrázky upravit.
- Jak prezentaci ozvučit.

Název programu: Photo Story 3 pro Windows, *www.microsoft.cz*, zdarma pro uživatele legálních Windows.

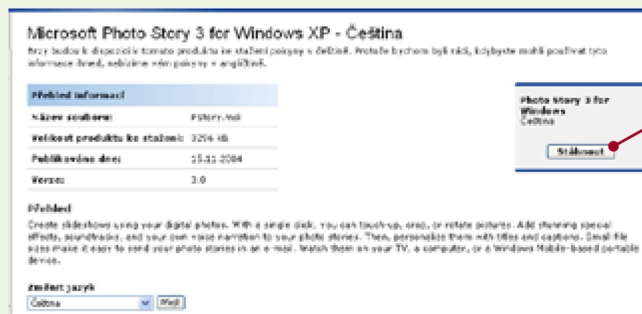
STAŽENÍ PROGRAMU

V internetovém prohlížeči si otevřete stránku *www.microsoft.cz* a v její levé části klikněte na odkaz **Stáhněte si**. Na další stránce klikněte na záložku Windows Media a na další stránce přímo na odkaz vedoucí k produktu Photo Story 3 for Windows (obr. 1). Na další stránce se zobrazí systémové požadavky pro instalaci tohoto programu. Klikněte na tlačítko **Stáhnout** (obr. 2). Objeví se okno – stažení instalačního souboru potvrďte kliknutím na tlačítko **Spustit** (obr. 3). Soubor se začne stahovat a nakonec jste dotázáni, zda stažený soubor opravdu chcete spustit. Klikněte na tlačítko **Spustit**. Zbývá ještě potvrdit, že máte nainstalován program Windows Media Player 10 – bez něj program Photo Story instalovat nelze.

Klikněte na odkaz vedoucí k produktu Photo Story 3 for Windows.

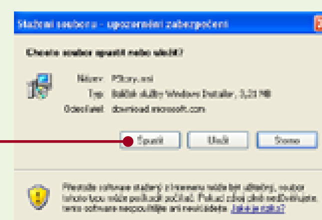
Obr. 1

Obr. 2

Klikněte na tlačítko **Stáhnout**.

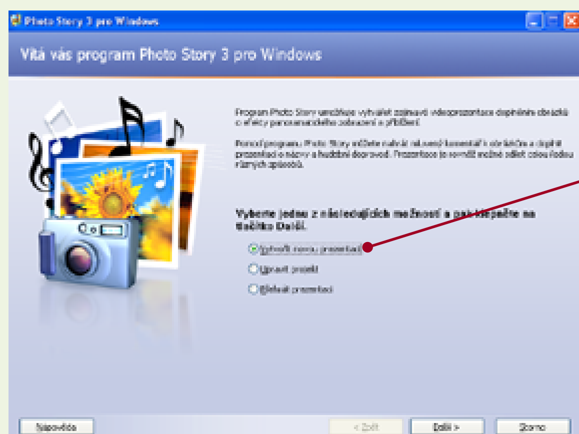
Stažení instalačního souboru potvrďte kliknutím na tlačítko **Spustit**.

Obr. 3

ZAŘAZENÍ OBRÁZKŮ

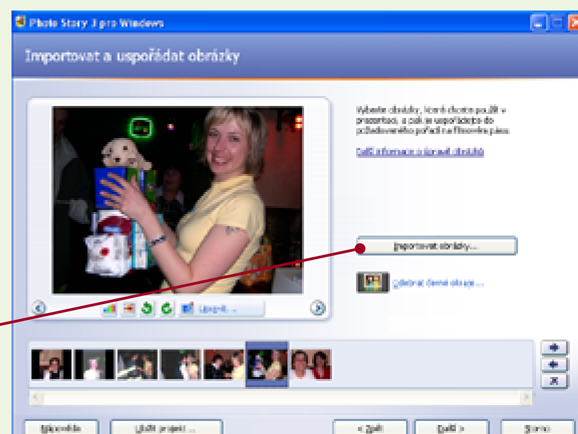
Po spuštění programu vás uvítá okno (obr. 4) a v něm si můžete vybrat, zda chcete vytvořit novou prezentaci (případně upravit již existující projekt), nebo zda chcete nějakou prezentaci přehrát. Zvolte první možnost a kliknutím na tlačítko **Další** se přesuňte do dalšího okna. Zde můžete do programu vložit obrázky (obr. 5). Klikněte na tlačítko **Importovat obrázky** a v dalším okně tyto obrázky vyhledejte (pokud při výběru stisknete zároveň klávesu Ctrl nebo Shift, můžete najednou vybrat více obrázků).

Zvolte položku **Vytvořit novou prezentaci.**

Obr. 4

Klikněte na tlačítko **Importovat obrázky.**

Obr. 5

ODEBRÁNÍ ČERNÝCH OKRAJŮ

Některé fotografie mají zbytečně široké černé okraje. Prostřednictvím programu je však můžete velmi snadno upravit. Klikněte na odkaz **Odebrat černé okraje**. Program provede analýzu, zda je možné tuto funkci na první obrázek uplatnit, a výsledek se zobrazí v dalším okně (obr. 6). Jestliže s navrhovaným oříznutím nesouhlasíte, úchyty na obrázku **Před** uchopte myší a oblast ořezu upravte. Chcete-li upravený obrázek použít v prezentaci, klikněte na tlačítko **Ano**.

Jestliže se vám navrhovaný ořez nelíbí, zatáhněte za úchyty v rozích a oblast ořezu upravte..

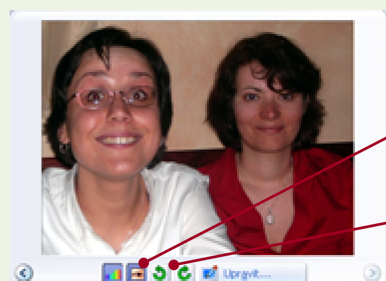
Obr. 6

DALŠÍ ÚPRAVY OBRÁZKŮ

V okně **Importovat a uspořádat obrázky** zobrazte obrázek, který chcete upravovat (klikněte na jeho náhled na filmovém pásu). K jeho úpravě se přímo v okně programu nabízí několik tlačítek (obr. 7). Pomocí prvního tlačítka upravíte barevnost obrázku, pomocí dalšího odstraníte nežádoucí jev červených očí a pomocí dalších dvou tlačítek obrázek pootočíte. Pro další úpravy klikněte na tlačítko **Upravit**. Tím se otevře okno **Upravit obrázky** se třemi kartami (obr. 8). Na první kartě můžete obrázek otočit a oříznout, na druhé kartě upravit barevnost, jas a kontrast a také jev červených očí. Na poslední kartě můžete na obrázek aplikovat zajímavé efekty (obr. 9). Provedené změny uložíte kliknutím na tlačítko **Uložit**.

Obr. 8

Chcete-li obrázek oříznout, zaškrtněte políčko **Oříznout** a oblast ořezu upravte.

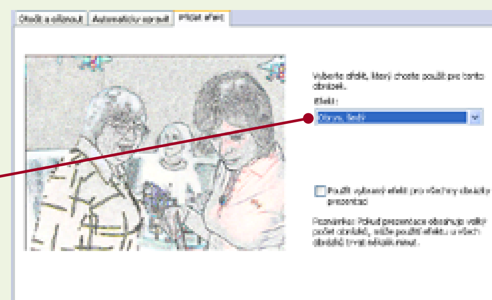

Obr. 7

Odstranění jevu červených očí.

Pootočení obrázku.

Upravení barevnosti.

Vyberte si jeden z efektů.

Obr. 9

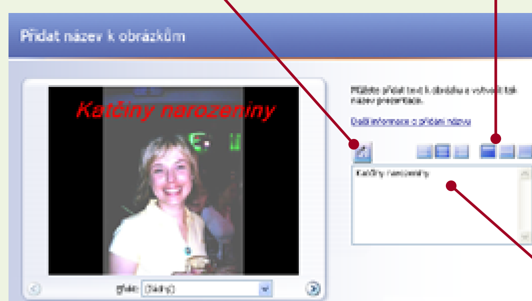
VLOŽENÍ POPISKU, KOMENTÁŘE A HUDBY K OBRÁZKŮM

Klikněte na tlačítko **Další** a v dalším okně pak do prázdného pole vepište popisek k obrázku (obr. 10). Pomocí tlačítek vedle pole můžete text formátovat a ovlivňovat jeho umístění. Kliknutím na tlačítko **Next** se přesunete do okna a zde kliknutím na kulaté tlačítko s červenou tečkou nahrajete vlastní komentář k obrázkům. Při nahrávání se mezi jednotlivými obrázky na filmovém pásu můžete pohybovat – právě u těchto obrázků bude komentář slyšet. Kliknete-li na tlačítko **Náhled**, prezentace obrázků včetně komentáře se zobrazí v samostatném okně. V programu dále můžete upravit přechod mezi dvěma snímky – klikněte na tlačítko **Vlastní pohyb** a ve stejnojmenném okně upravte na první kartě pohyb a dobu trvání zobrazení obrázků a na druhé kartě přechod mezi nimi. Klikněte na tlačítko **Uložit** a změny uložte. Přesuňte se do dalšího okna a zde můžete k obrázkům přidat hudební doprovod. Kliknutím na tlačítko **Vybrat hudbu** přidáte k obrázku hudbu, kterou máte uloženu na svém počítači. Kliknete-li na tlačítko **Vytvořit hudbu**, otevře se stejnojmenné okno a v něm můžete hudbu sami skládat. Můžete zvolit žánr, styl, hudební nástroj a tempo. Poté si lze skladbu na zkoušku přehrát.

-mia

Formátování písma.

Umístění popisku v obrázku.

Obr. 10

Vepište popisek obrázku.

info

ULOŽENÍ PREZENTACE

Klikněte opět na tlačítko **Další**. Tím se přesunete do dalšího okna a v něm si vybíráte, co se má s prezentací stát. Můžete zvolit, že bude uložena pro přehrávání v počítači, a také to, že bude odeslána jako příloha e-mailové zprávy, případně uložena v některém přenosném zařízení. Poté klikněte na tlačítko **Procházet** a vyhledejte pro tuto prezentaci umístění, případně vepište jméno toho souboru, který prezentaci obsahuje. Kliknete-li na tlačítko **Další**, prezentace se uloží. Prostřednictvím programu Windows Media Player ji pak můžete přehrát.

BEZPEČNOSTNÍ HRÁZ PRO VÁŠ POČÍTAČ

Na našem redakčním CD získáte kromě jiného program ZoneAlarm, který se postará o vaši internetovou bezpečnost. Dokáže totiž spolehlivě ohlídat rozhraní mezi vámi a internetem a na každou činnost v této zóně vás upozorní.

info

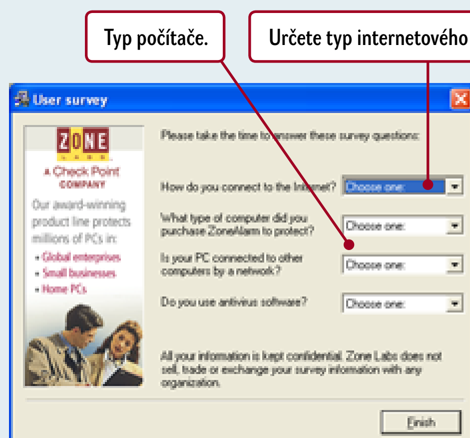
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program instalovat.
- Jak nastavit přístup programů k internetu.
- Jak zobrazit všechna hlášení programu.

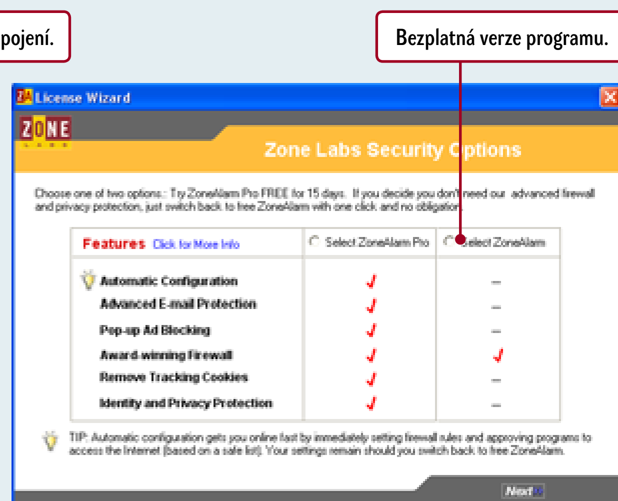
Název programu: ZoneAlarm, freeware.

INSTALACE

Po standardních instalačních krocích, jako je poskytnutí souhlasu s licenčními podmínkami, následuje okno a v něm jste dotázáni na několik nastavení (obr. 1). První otázka (**How do you connect...**) se týká typu vašeho internetového připojení. Na výběr máte připojení vytáčené (**Dial-up**), bezdrátové (**Wireless**) apod. Dále jste dotazováni na typ počítače (**What type of computer...**), tedy zda jde o domácí, rodinný počítač (**Family PC**), o počítač pouze pro jednoho uživatele (**Single User PC**), o počítač pracovní (**Work Computer**), nebo o domácí notebook (**Home laptop**). Další otázka souvisí s tím, zda je váš počítač propojen s ostatními do sítě (**Is your PC connected...**), a poslední se týká toho, zda používáte nějaký antivirový program (**Do you use...**). Nakonec klikněte na tlačítko **Finish**. Poté se zobrazí další okno (obr. 2) a v něm vybíráte mezi verzí placenou (**ZoneAlarm Pro**) a bezplatnou, tedy bez některých funkcí (**ZoneAlarm**). Klikněte na tlačítko **Next** a v dalším okně na **Finish**. Tím je instalace a základní konfigurace dokončena.

Obr. 1

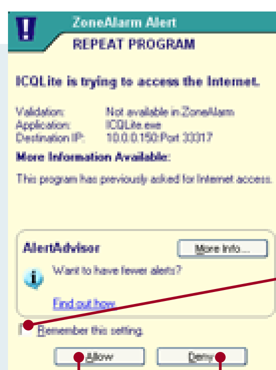

Obr. 2.

DALŠÍ KONFIGURACE

Program ZoneAlarm a ostatní firewally jsou vlastně strážci vašeho rozhraní pro přístup k internetu. Hlídají všechny vaše přístupové body do internetu a v okamžiku, kdy se na těchto bodech objeví nějaký pohyb (tedy nějaká aplikace se dožaduje přístupu ven, nebo naopak data z vnějšku se snaží proniknout do vašeho počítače), ohlásí tuto skutečnost uživateli. Pokud se nechcete zaobírat neustálým povolováním a zamezováním přístupu, můžete si tyto akce přednastavit. Máte dvě možnosti, jak to provést. Na začátku používání programu ještě žádná taková nastavení nejsou a při každé snaze o dosažení internetu jste dotazováni, zda chcete přístup zamezit, nebo povolit. V tom případě se v rohu obrazovky objeví okno (obr. 3), ve kterém můžete přístup k síti zamezit (tlačítko **Deny**), nebo povolit (tlačítko **Allow**). Zaškrtnete-li políčko **Remember this setting**, toto nastavení se uloží a v dalším případě už nejste dotazováni.

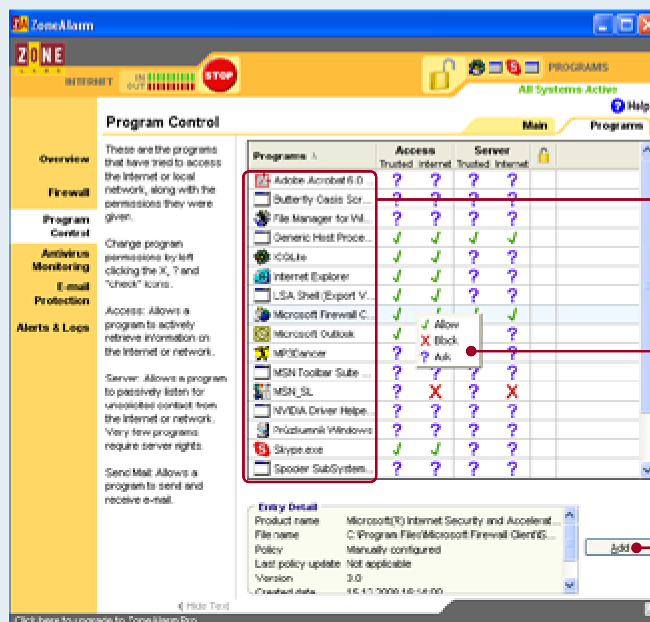
Další nastavení týkající se přístupu programů k internetu provedeme přímo v okně programu. Zde je v levé části okna zobrazeno několik záložek. Přepnete-li do záložky **Program Control** (obr. 4), naleznete v ní další dvě záložky: přepněte do záložky **Programs**. Zde je zobrazena tabulka obsahující seznam všech programů, které se o přístup k internetu zatím snažily. V tabulce je v prvním sloupečku uveden název programu.

Obr. 3

V dalším sloupci **Access** upravujete přístup programu k tzv. důvěryhodné zóně (**Trusted** – seznam počítačů na internetu, kterým vždy věříte) a k internetu. V sloupečku **Server** dáváte programům svolení, aby se jako server chovaly v obou výše jmenovaných zónách. Toto povolení byste měli dávat pouze těm programům, které důvěrně znáte. Stejná práva jako server totiž vyžadují zlomyslné viry typu trojských koní a tímto způsobem se mohou do vašeho počítače dostat. U každé položky dále vidíte tři symboly pro povolení či nepovolení přístupu. Symbol zatržítka znamená přístup k internetu bez ptaní, symbol otazníku znamená při každém pokusu o přístup k internetu dotaz a symbol křížku pak zákaz přístupu. Pokud toto nastavení chcete změnit, klikněte na symbol v příslušném řádku a sloupci a vyberte jiný. Poslední nadepsaný sloupec má v záhlaví symbol zámku. Kliknete-li v tomto sloupci myší a vyberete-li z nabídky položku **Pass lock**, pak v případě, že kliknutím na zámek v okně programu

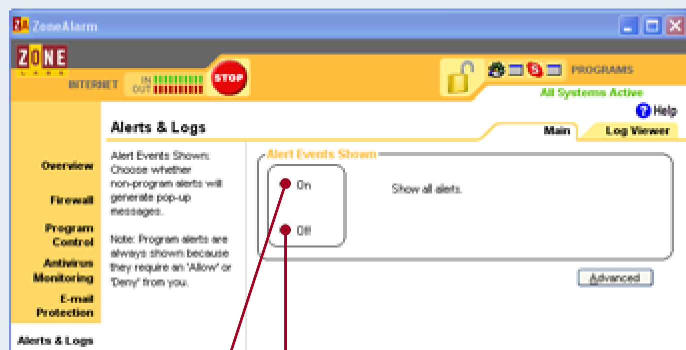
uzamknete jakýkoliv přístup k internetu, tyto programy budou mít výjimku a k internetu budou moci přistupovat. Dole v okně jsou vždy zobrazeny detaily o aktuální aplikaci ze seznamu (jméno souboru a produktu). Hned vedle najdete tlačítko **Add**. Slouží k tomu, aby se další program, o kterém víte, že se bude snažit o přístup k síti, mohl zařadit do tabulky. V tom případě v dalším okně vyhledejte složku s programem a v ní pak položku „spustitelný“ (např. exe soubor).

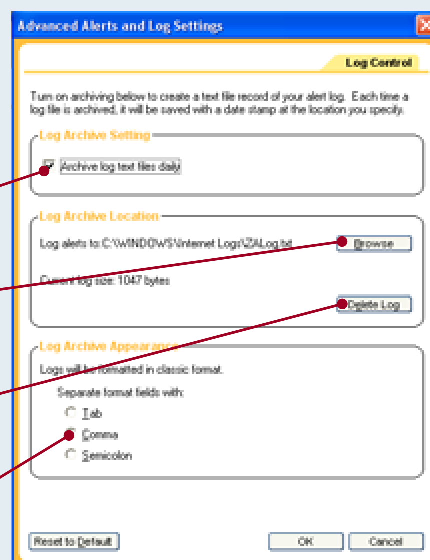
Obr. 4

PŘEHLED HLÁŠENÍ

V programu ZoneAlarm můžete zobrazit všechna upozornění, která jste obdrželi za dobu používání firewallu. Přepněte na záložku **Alerts & Logs** a dále na záložku **Main** (obr. 5). Zde si vybíráte, zda mají být zobrazena všechna upozornění (**On**), nebo pouze upozornění programová, tedy ta, v jejichž rámci jednotlivým programům povolujete nebo zamezujete internetový přístup. Ostatní hlášení, např. o tom, že se cizí aplikace snaží „nabourat“ do počítače, se zobrazovat nebudou. Klikněte na tlačítko **Advanced**. Otevře se okno (obr. 6) a v něm můžete nastavit, že tato hlášení se budou ukládat jako textové (txt) soubory. Chcete-li je uchovávat, zaškrtněte položku **Archive log text files daily**. Dále si můžete nastavit místo, kam se tyto soubory budou ukládat – klikněte na tlačítko **Browse** a vybrané místo vyhledejte. U položky **Current log** je sice zobrazena celková velikost těchto souborů s hlášení (logy), pokud si však přejete tyto soubory vymazat, klikněte na tlačítko **Delete log**. V další části nastavujete podobu záznamu, tedy to, čím budou jeho složky (datum, název programu...) odděleny. Nakonec klikněte na tlačítko **OK** a vraťte se do okna programu.

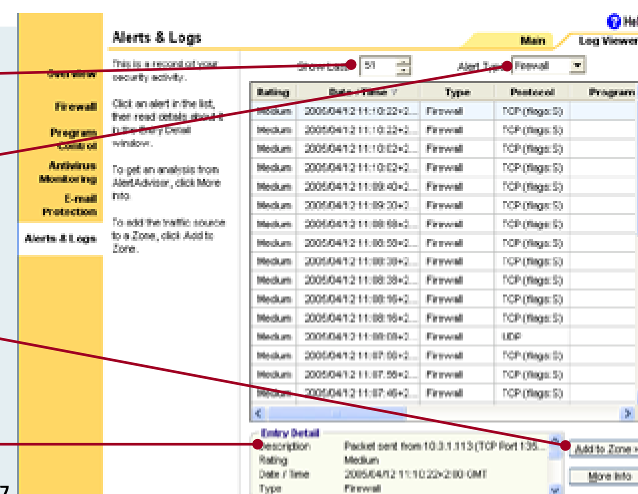
Obr. 5

Obr. 6

ZOBRAZENÍ HLÁŠENÍ

Přepněte do záložky **Log Viewer**. Tím se zobrazí tabulka (obr. 7) se všemi hlášeními. V rozbalovacím seznamu **Show Last** můžete určit počet posledních zobrazených hlášení. Ze seznamu **Alert Type** si můžete vybrat, zda chcete zobrazit hlášení o programech, které se snažily o přístup k síti, anebo chcete-li zobrazit hlášení firewallu, které se týká jakýchkoliv jiných pokusů a rovněž „nabourání“ do vašeho počítače. Zobrazíte-li hlášení firewallu (tedy hlášení o komunikaci se vzdáleným počítačem na internetu) a kliknete-li na tlačítko **Add to Zone**, pak tento počítač můžete zahrnout do tzv. důvěryhodné zóny, tj. do zóny, která nepředstavuje riziko. **-mia**

Obr. 7

TOTÁLNÍ VYPALOVÁNÍ

Program najdete na PPK CD 9/2005

Total Commander je známý a velmi oblíbený správce souborů. Pomocí různých zásuvných modulů (tzv. plug-inů) lze jeho již tak bohaté možnosti snadno rozšířit o další nástroje a funkce. V tomto článku vás seznámíme s plug-inem TCBurner, který umožňuje vypalovat na disky CD i DVD.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak plug-in nainstalovat a jak jej počeštit.
- Jak vypálit datové CD/DVD.
- Jak vytvořit audio CD.

TCBurner
Plug-in pro vypalování disků CD/DVD do programu Total Commander
Autor: Tiamat Software-Entwicklung.
www.tiasoft.de/tcburner
Licence: freeware.
Jazyk: angličtina (čeština).

INSTALACE ZÁSUVNÉHO MODULU A JEHO POČEŠTĚNÍ

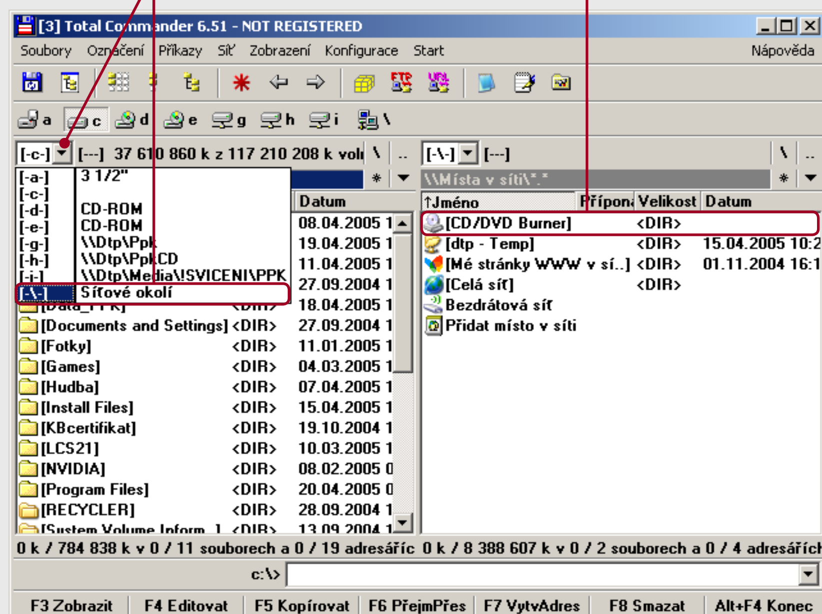
Spusťte program **Total Commander** (je potřeba verze 6.50 nebo vyšší) a jeho prostřednictvím si na PPK CD otevřete složku **vypalovani/tcb**, ve které najdete soubor ***tcburner093.rar***. Na tento soubor dvakrát klikněte. Zobrazí se zpráva informující, že v archivu je k dispozici plug-in s dotazem, zda chcete plug-in, nainstalovat. Jestliže instalaci odsouhlasíte, Total Commander vás jejím zbytkem provede již sám. Funkce plug-inu **TCBurner** jsou po nainstalování dostupné pod položkou *Síťové okolí*; zde jej naleznete pod položkou **CD/DVD Burner** (obr. 1).

Pomocí Total Commanderu si na přiloženém PPK CD otevřete složku **vypalovani/tcb/cestina**; najdete v ní soubor ***tcbhelp093cz.rar***. Na tento soubor dvakrát klikněte. Opět se zobrazí dialogové okno; informuje o tom, že v archivu je k dispozici plug-in, a ptá se, zda jej chcete nainstalovat. Kliknutím na tlačítko **Ano** potvrďte instalaci, ta bude vzápětí provedena.

Nyní zobrazte obsah položky **CD/DVD Burner** a dvakrát klikněte na příkaz **Configuration**. Tím zobrazíte dialogové okno *Global Settings* a zde na kartě **System** vyberte z rozbalovacího seznamu **Local File** hodnotu ***czech.locale*** (obr. 2). Změnu nastavení programu a uzavření dialogového okna potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

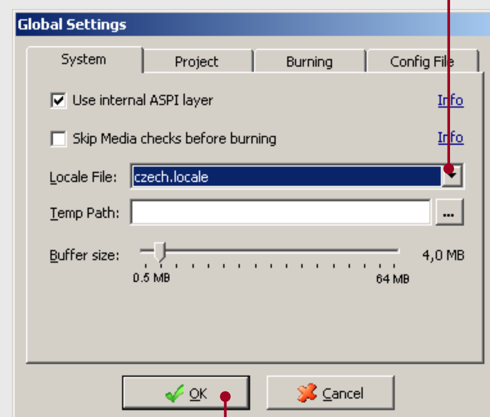
Klikněte na tento rozbalovací seznam a vyberte položku **Síťové okolí**.

Plug-in **TCBurner** je dostupný pod touto položkou.

Obr. 1. Umístění plug-inu **TCBurner** v programu Total Commander.

Z tohoto rozbalovacího seznamu vyberte ***czech.locale***.

Obr. 2. Dialogové okno *Global Settings*.

Dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

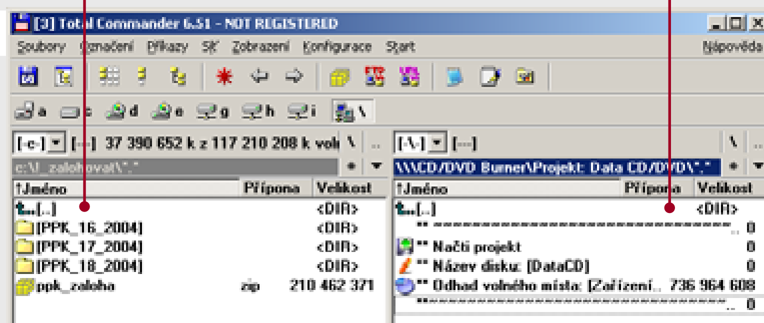
VYPÁLENÍ DATOVÉHO CD/DVD

Zobrazte obsah položky **CD/DVD Burner** a dvakrát klikněte na položku **Projekt: Data CD/DVD**. V druhém okně zobrazte obsah složky, ve které máte uložena data pro zálohování na CD/DVD (obr. 3).

Nyní všechna data, která chcete vypálit na CD/DVD, zkopírujte do složky **Projekt: Data CD/DVD**. Poté, co zkopírujete veškeré soubory a složky určené k zálohování, obsah složky **Projekt: Data CD/DVD** se změní a bude navíc obsahovat nástroje pro vypálení CD/DVD a pro práci s projekty (obr. 4). Kliknutím na

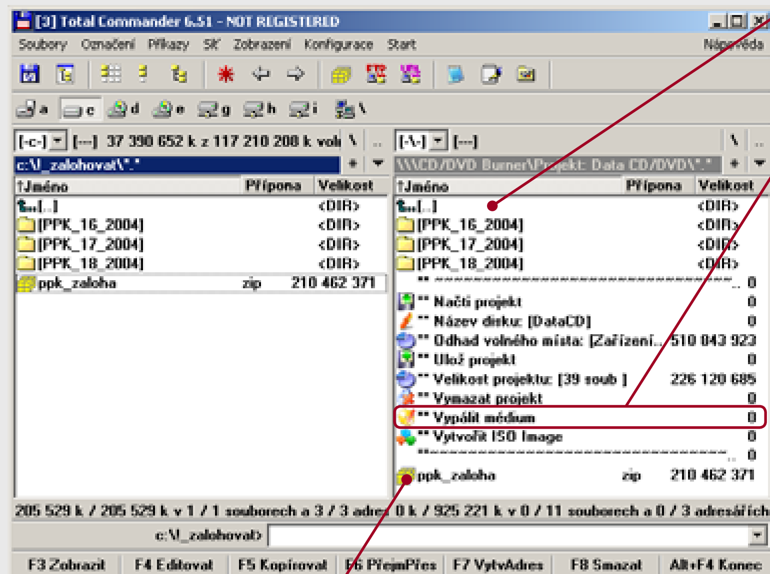
Vyhledejte data, která chcete vypálit na CD/DVD.

Zobrazte obsah položky **Projekt: Data CD/DVD**.

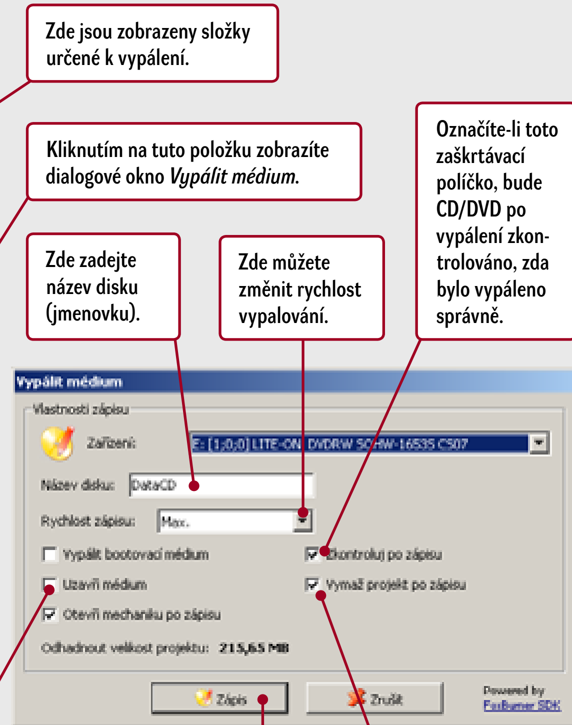

Obr. 3. Obsah složky před zkopírováním dat.

položku **Vypálit médium** zobrazíte stejnojmenné dialogové okno (obr. 5). Kliknutím na tlačítko **Zápis** zahájíte proces vypalování CD/DVD.

Obr. 4. Obsah složky po zkopírování dat.

Obr. 5. Dialogové okno *Vypálit médium.*

VYTVOŘENÍ AUDIO CD

Pomocí plug-inu **TCBurner** lze snadno vytvářet i hudební cédéčka (audio CD). Hudební CD však lze vytvořit „pouze" ze souborů ve formátu WAV, MP3 nebo OGG a není možné jej vytvořit prostým zkopírováním cédéčka originálního. Převedení do formátu WAV nebo MP3 však snadno provedete např. pomocí freewarového programu **CDex** nebo pomocí přehrávače **Winamp**.

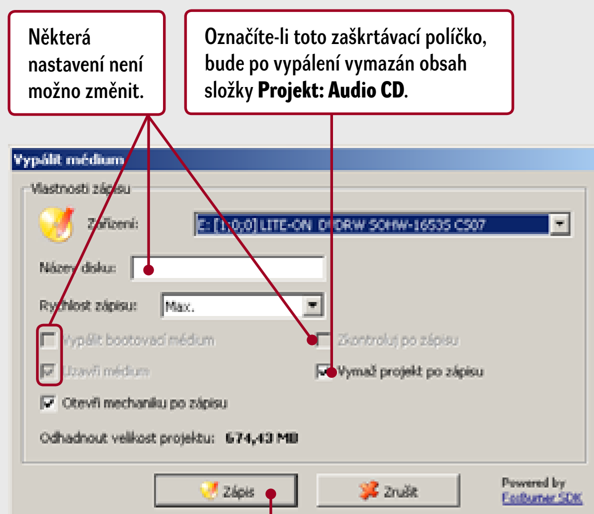
Postup při vytváření cédéčka hudebního je obdobný jako při vytváření cédéčka datového.

Zobrazte obsah položky **CD/DVD Burner** a dvakrát klikněte na položku **Projekt: Audio CD**. V druhém okně zobrazte obsah složky, ve které máte hudební soubory uloženy v některém z formátů WAV, MP3 a OGG, a zkopírujte je do složky **Projekt: Audio CD**. Poté, co zkopírujete hudební soubory, obsah složky se opět změní a bude obsahovat nástroje na vytvoření hudebního cédéčka.

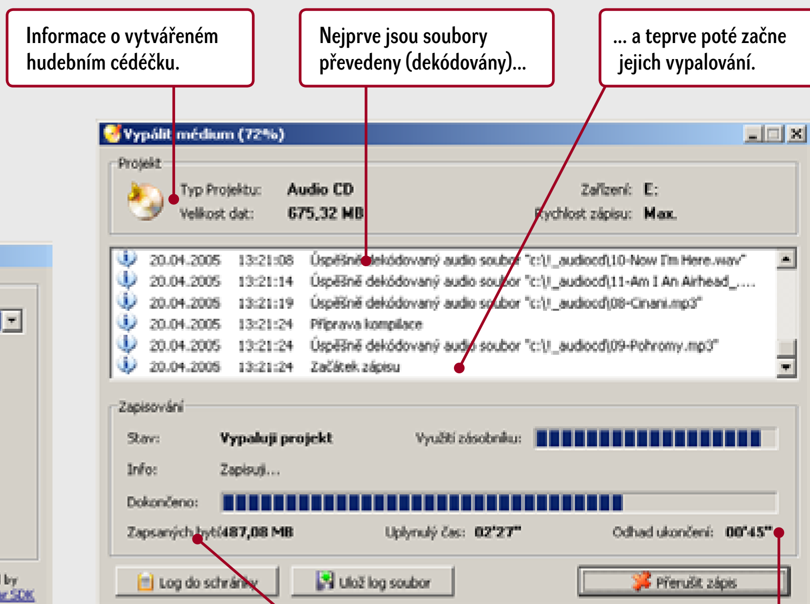
Kliknutím na položku **Vypálit médium** zobrazíte stejnojmenné dialogové okno (obr. 6). Na rozdíl od vypalování datového CD/DVD není možno měnit některá nastavení. Hudební cédéčko tak bude vždy uzavřeno a nebude možné připalovat další skladby. Dále nelze zadat název disku (jmenovku) ani zkontrolovat cédéčko po zápisu.

Kliknutím na tlačítko **Zápis** zahájíte vypalování hudebního cédéčka a dialogové okno začne zobrazovat průběh procesu (obr. 7). Nejprve je zkontrolováno, je-li na vloženém médiu dostatek místa. Potom jsou jednotlivé skladby převedeny (dekódovány) do formátu audio CD a teprve poté začne vypalování převedených skladeb na CD.

-vrba

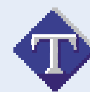

Obr. 6. Vytvoření hudebního cédéčka.

Obr. 7. Průběh vytváření hudebního cédéčka.

602TEXT A STYLY ODSTAVCŮ

Styl odstavce je vlastnost, která dokáže velice usnadnit práci při vytváření textových dokumentů. Jistě byste rádi měli své dokumenty „na úrovni“, ale nebaví vás to věčné upravování formátů odstavců a písma. Snad vás děsí i to, jak je styl definován... Nějaké parametry, nastavení, působí to moc složitě.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vytvořit nový styl odstavce.

Jak styl přiřadit vybranému odstavci textu.

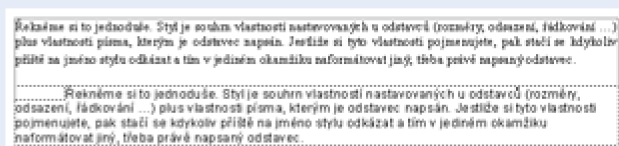
Jak použití stylu urychlit použitím klávesových zkratek.

CO JE STYL?

Styl je souhrn vlastností nastavovaných u odstavců (rozměry, odsazení, řádkování...) a dále jde o vlastnosti písma, jímž je odstavec napsán. Jestliže tyto vlastnosti pojmenujete, stačí na jméno stylu odkázat a v jediném okamžiku tak naformátovat jiný, třeba právě napsaný odstavec.

NEJJEDNODUŠŠÍ ZPŮSOB VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO STYLU

Řekněme, že výchozí („surový“) text vypadá tak jako první odstavec na obrázku č. 1. A vy byste potřebovali, aby text ve vašem dokumentu vypadal tak, jak ukazuje odstavec druhý.

Řekněme si to jednoduše. Styl je souhrn vlastností nastavovaných u odstavců (rozměry, odsazení, řádkování ...) plus vlastnosti písma, kterým je odstavec napsán. Jestliže si tyto vlastnosti pojmenujete, pak stačí se kdykoliv příště na jméno stylu odkázat a tím v jediném okamžiku naformátovat jiný, třeba právě napsaný odstavec.

Řekněme si to jednoduše. Styl je souhrn vlastností nastavovaných u odstavců (rozměry, odsazení, řádkování ...) plus vlastnosti písma, kterým je odstavec napsán. Jestliže si tyto vlastnosti pojmenujete, pak stačí se kdykoliv příště na jméno stylu odkázat a tím v jediném okamžiku naformátovat jiný, třeba právě napsaný odstavec.

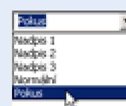
Obr. 1. Jak text vypadá a jak má podle vás vypadat.

Zformátujte si tedy vzorový odstavec tak, jak má vypadat podle vašeho přání. Projděte tedy dialogová okna příkazů **Písmo** a **Odstavec** a nastavte všechno, co je třeba. Nezapomeňte zkontrolovat i takové náležitosti, jako je úroveň osnovy (pro základní text ponechte nulu, vyšší čísla jsou vhodná pro nadpisy) nebo způsob dělení slov. Textový kurzor ponechte v odstavci a pozornost zaměřte na nástrojový panel **Formát** (to je ten, kde jsou tlačítka pro volbu písma, jeho velikosti apod.). Na panelu je prvním políčkem volič stylů. Klikněte do okénka; zde vypsaný název stylu se označí do bloku. Přímo v okénku přepište původní název svým vlastním pojmenováním stylu, který chcete vytvořit (například **Pokus**) – obr. 2.

Obr. 2. Pojmenování nového stylu.

Pojmenování potvrďte stiskem klávesy **Enter**. Pokud nyní kliknete na tlačítko s šipkou v pravé části voliče stylů, rozvinete seznam a nový styl v něm již bude zařazen (obr. 3).

Obr. 3. Nový styl se zařadil do seznamu.

JAK STYL APLIKUJETE?

Nový styl můžete ihned použít. Klikněte myší do odstavce, kterému chcete tento styl přiřadit – nebo označte do bloku několik odstavců (krajní odstavce nemusí být blokem plně pokryté). Pak znovu otevřete seznam voliče stylů a myší klikněte na položku toho stylu, podle kterého chcete mít odstavce zformátovány. Odstavce se skutečně přeformátují, a to tak rychle, že to ani nepostřehnete.

tip

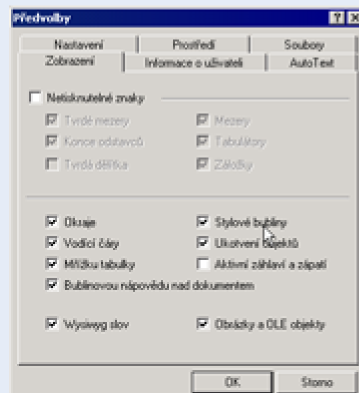
Jestliže se spletete a zformátujete něco jinak, než jste chtěli, nezapomeňte na „kouzelnou“ klávesovou zkratku **Ctrl+Z**! Tak vrátíte dokument do stavu před poslední provedenou akcí.

DALŠÍ ZPŮSOB, OPĚT VELMI JEDNODUCHÝ

Stylové bubliny nejsou mýdlové bubliny stylově přizpůsobené zařízení vaší místnosti, ale malé rámečky, které jsou zobrazeny před odstavci a ve kterých je vypsán název stylu každého z odstavců. To je vlastnost, které se v 602Textu příliš nepoužívá, ale může být dost užitečná – prostě se o ní moc neví. Tak se to pokusme rychle napravit.

Otevřete si konfigurační dialogové okno (**Pomůcky** – **Předvolby**) a na kartě **Zobrazení** zaškrtněte políčko **Stylové bubliny** (obr. 4).

Před odstavci se vytvoří ony zmiňované „bubliny“ – rámečky s názvy těch stylů, které jsou příslušným odstavcům v dané chvíli přiřazeny (obr. 5).

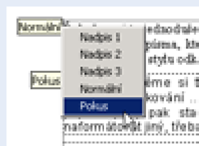
Obr. 4. Vyžádejte si zobrazení bublin s názvy stylů.

Obr. 5. Bubliny s názvy stylů.

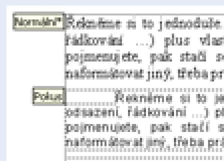
Pokud byste nyní chtěli u nějakého odstavce rychle změnit styl, klikněte pravým tlačítkem myši do bubliny. Tím se otevře plovoucí menu s názvy dostupných stylů (obr. 6) a kliknutím myší můžete styl změnit.

Nyní malý experiment. Odstavec, který byl ve stylu **Normální** dosud celý označen do bloku, označte a změňte mu písmo – třeba z 10

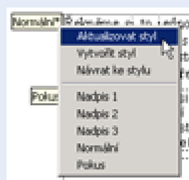

Obr. 6. Změna stylu odstavce přímo z bubliny.

na 11 bodů. Jak vidíte na obr. 7, v bublině přibyla k názvu stylu hvězdička. Ta značí, že odstavec má sice stále indikovaný styl, ale že se od něj v některých vlastnostech odlišuje.

Obr. 7. Hvězdička naznačuje, že odstavec se od „čistého" stylu v něčem liší.

Obr. 8. Plovoucí menu nad stylovou bublinou odstavce, jehož styl byl pozměněn.

Zkuste si nyní otevřít plovoucí menu (místní nabídku) nad bublinou s hvězdičkou. Nabídka příkazů v něm zastoupených se rozšířila o tři příkazy (obr. 8).

- **Aktualizovat styl** – styl v bublině indikovaného jména se upraví podle parametrů aktuálního odstavce. Ostatní odstavce v dokumentu používající tentýž styl se přizpůsobí novému nastavení.

Obr. 9. Pojmenujte nový styl.

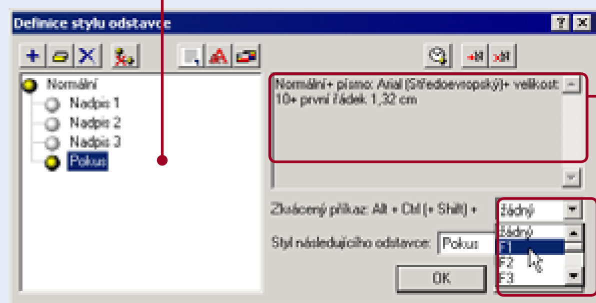
- **Vytvořit styl** – z pozměněného odstavce se vytvoří nový styl; tato volba je obdobou vytvoření stylu pomocí voliče na panelu nástrojů **Formát**. Nový styl pojmenujte v pomocném dialogovém okně **Vytvořit styl** (obr. 9).
- **Návrat ke stylu** – odstavci se vrátí všechny parametry stylu, který je vypsán v bublině (tím hvězdička u názvu zmizí).

KLÁVESOVÉ ZKRATKY

Snad vás od práce se styly ještě trochu odrazuje „pracnost" přiřazení pomocí voliče na nástrojovém panelu. Ale i to se dá usnadnit. Často používaným stylům můžete totiž přiřadit klávesové zkratky.

Klikněte myší do odstavce se stylem, jemuž chcete zkratku přiřadit. Pak v menu **Formát** zadejte příkaz **Definice stylu odstavce**. Otevřete tak komplexní dialogové okno pro vytváření stylů; jeho celkovým popisem vás nebudeme unavovat – styly již umíte zakládat

V seznamu vlevo je označen ten styl, jehož vlastnosti právě upravujete v pravé části dialogového okna.

V této oblasti najdete popis označeného stylu.

Ze seznamu vyberte funkční klávesu, kterou chcete použít v klávesové zkratce pro použití označeného stylu.

Obr. 10. Volič pro vytvoření klávesové zkratky určené pro přiřazení stylu.

rychle a elegantně přímo z textu. Co vás však bude zajímat, to je volič **Zkrácený příkaz Alt+Ctrl(+Shift)+** (obr. 10).

Jak vidíte, klávesová zkratka se může skládat z kombinace kláves **Ctrl**, **Alt** a **Shift** s jedním z dvanácti tzv. funkčních klíčů (**F1** až **F12)**. Připadá vám, že tucet možností je málo? Myslíme, že ne. Podívejte se do knih a časopisů (tedy těch seriózních); opravdu se tu potvrzuje ono známé: „Méně bylo by více." Dokument přeplácaný písmem různých tvarů, velikostí a barev svědčí o pokusnickém přístupu začátečníka, který teprve „objevuje svět", a ne o profesionálním přístupu ostříleného autora. Domníváme se, že většinou postačí tři až čtyři styly nadpisů, pak samozřejmě nějaký ten styl základní („normální"), něco na poznámky a něco výraznějšího třeba na anotace (poznámky pod čarou mají svůj vlastní styl) – a to jsme teprve u sedmičky.

Zkuste voličem přiřadit některému stylu libovolnou z nabízených zkratek, např. **F1**. Klikněte na tlačítko **OK** a povel si hned vyzkoušejte. Klikněte do některého odstavce a stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+Alt+F1**... Nefunguje to, že? Teď uvidíte, proč byla v názvu voliče použita závorka. Zkuste povel **Ctrl+Alt+Shift+F1** (nepolámejte si prsty...) – odstavec se přeformátoval a v bublině svítí název nového stylu.

K čemu je tedy ta kratší varianta klávesové zkratky? Zkuste se pomocí klávesové zkratky **Ctrl+Z** vrátit k výchozímu stavu. Pak část odstavce označte do bloku a zkuste znovu zadat **Ctrl+Alt+F1**. Nyní se blok (ale pouze označený blok, nikoli celý odstavec) zformátoval písmem stylu odpovídajícího klávesové zkratce. Každá ze dvou variant klávesové zkratky má totiž odlišnou funkci:

- **Ctrl+Alt+klíč** – formátuje podle stylu písmo označené v bloku.
- **Ctrl+Alt+Shift+klíč** – formátuje celý odstavec nebo skupinu odstavců pokrytých blokem.

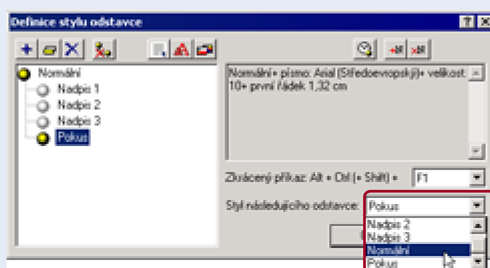
VYUŽIJTE NÁSLEDNÍKA!

Jako následník se někdy označuje odstavec, který vznikne tak, že jiný odstavec se ukončí stiskem klávesy **Enter**. Samozřejmě víte, že stiskem klávesy **Enter** vznikne nový odstavec – ale i ten musí mít svůj styl; nemůže existovat odstavec bez stylu. Víte, jaký styl tedy bude následník mít? Selský rozum napovídá, že takový, jaký měl odstavec, ze kterého byl vytvořen. Ale to je pravda jen částečně. Podívejme se znovu do dialogového okna **Definice stylu odstavce**.

V pravé dolní části dialogového okna se podívejte na volič **Styl následujícího odstavce**. Když ho otevřete, najdete v něm seznam všech dosud definovaných stylů (obr. 11).

Standardně je tu předvolen název toho stylu, který má váš odstavec; to však můžete voličem změnit. Velmi vhodné je tohoto nastavení využít třeba ve spojení se styly nadpisů. Pokud po nadpisu nastavíte následující styl jako „normální", vyhnete se zbytečnému ručnímu přepínání po zadání každého nadpisu.

Jiří Lapáček

Obr. 11. Volič stylu následujícího odstavce.

Z rozbalovacího seznamu voliče **Styl následujícího odstavce** vyberte ten styl, který má být automaticky přiřazen dalšímu textu po ukončení odstavce se stylem, jenž je označen v seznamu v levé části okna.

TIPY PRO MS WINDOWS

I když většinu práce na počítači děláme s využitím různých aplikací, někdy je potřeba využít možností nabízených operačním systémem. Ukážeme si, jak si můžete Windows přizpůsobit.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak upravit nabídku Start a hlavní panel.

Jak zobrazit důležité ikony.

Jak využít možnost zobrazení na dvou monitorech.

Název programu: MS Windows XP.

NABÍDKA START A HLAVNÍ PANEL

Změny v nabídce **Start** i změny v nastavení hlavního panelu provádíte ve stejném dialogovém okně. Pro jeho zobrazení klikněte pravým tlačítkem myši na tlačítko **Start** a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti** (obr. 1).

Tím vyvoláte dialogové okno *Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start*.

MOŽNOSTI NABÍDKY START

V dialogovém okně klikněte na záložku **Nabídka Start** (obr. 2). V dalším popisu se budeme zabývat nabídkou Windows XP. To znamená, že ponecháte označenou položku **Nabídka Start**. Klikněte na tlačítko **Vlastní**.

Tím vyvoláte dialogové okno *Upravit nabídku Start*. Nejprve se podíváme na kartu *Obecné* (obr. 3).

V nabídce Start se zobrazují ikony naposledy použitých programů. Jejich počet můžete změnit; do pole *Počet programů v nabídce Start* zapište, kolik ikon chcete zobrazovat. Chcete-li v nabídce **Start** vymazat právě zobrazené ikony, klikněte na tlačítko **Vymazat seznam**.

V horní části nabídky **Start** mohou být zobrazeny ikony pro spuštění internetového prohlížeče a e-mailového klienta. Chcete-li ikonu programu zobrazit, zaškrtněte příslušnou položku v rámečku *Zobrazit v nabídce Start*. Máte-li instalováno v počítači více programů stejného zaměření, vyberte ten, který chcete z nabídky **Start** spouštět v seznamu v pravé části rámečku *Zobrazit v nabídce Start*.

Po instalaci nových programů zobrazují Windows hlášení, které se v nabídce **Start** někdy nepříjemně plete. Naštěstí je možné zobrazení této zprávy vypnout. V dialogovém okně *Upravit nabídku Start* klikněte na záložku **Upřesnit** (obr. 4). Na této kartě zrušte označení položky **Zvýraznit nově instalované programy**.

MOŽNOSTI NASTAVENÍ HLAVNÍHO PANELU

V dialogovém okně *Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start* se ujistěte, že pracujete na kartě *Hlavní panel*.

Chcete-li přesouvat hlavní panel k jednotlivým okrajům obrazovky, ujistěte se, že není zaškrtnuta položka **Uzamknout hlavní panel**.

Chcete-li, aby se hlavní panel ukázal jen v případě, že k okraji obrazovky, u kterého je hlavní panel umístěn, nastavíte myš, zaškrtněte položku **Automaticky skrývat hlavní panel**.

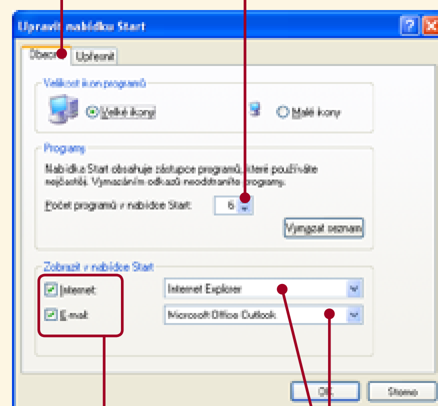
Chcete-li, aby Windows v případě velkého počtu tlačítek na hlavním panelu seskupila tlačítka příslušející ke stejné aplikaci do tlačítka jediného, zaškrtněte položku **Seskupovat podobná tlačítka na hlavním panelu**.

info

V případě, že chcete, aby nabídka **Start** vypadala jako u starších verzí Windows, zaškrtněte na kartě *Nabídka Start* položku **Klasická nabídka Start**.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Obecné*.

Do tohoto editačního pole zapište, kolik programů se má v nabídce **Start** nabízet.

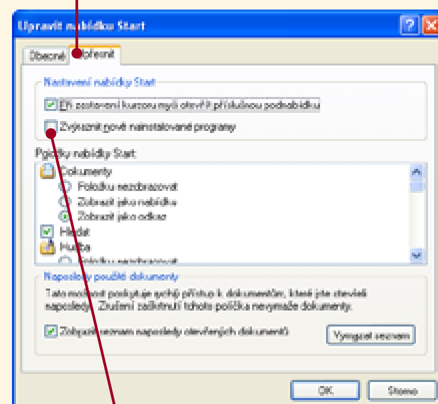

Obr. 3

Položky ovlivňující zobrazení ikon v horní části nabídky **Start**.

Seznamy pro vybrání konkrétního prohlížeče nebo e-mailového klienta.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Upřesnit*.

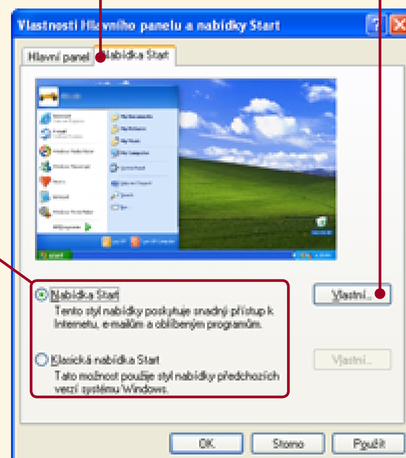
Obr. 4

Nechcete-li zobrazovat zprávu o nově nainstalovaných programech, zrušte u této položky zaškrtnutí.

1. Klikněte na záložku **Nabídka Start**.

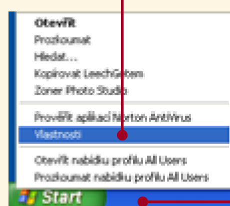
2. Klikněte na tlačítko **Vlastní**.

Položky pro volbu vzhledu nabídky **Start**.

Obr. 2

2. Klikněte na příkaz **Vlastnosti**.

1. Klikněte pravým tlačítkem myši na tlačítko **Start**.

Obr. 1

DŮLEŽITÉ IKONY NA PLOŠE

Na plochu můžete umístit různé ikony a zástupce. Mezi důležité ikony patří ikona *Tento počítač Dokumenty* a ikona *Internet Explorer* (v případě, že Internet Explorer používáte) .

Chcete-li zobrazit tyto ikony na ploše, klikněte na volné místo pracovní plochy pravým tlačítkem myši. Z místní nabídky pak vyberte příkaz **Vlastnosti**.

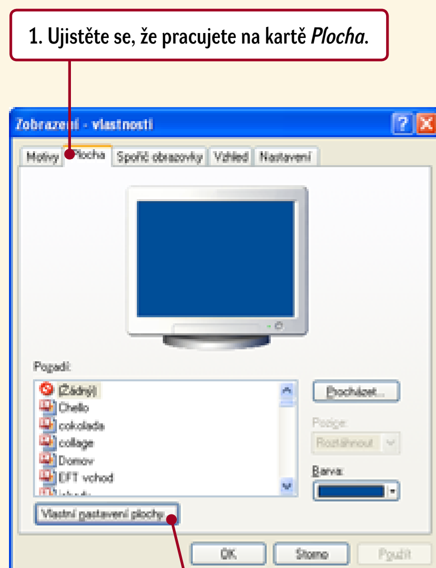
V dialogovém okně *Zobrazení – vlastnosti* (obr. 5) klikněte na tlačítko **Plocha**. V dolní části této karty klikněte na tlačítko **Vlastní nastavení plochy**.

Tím vyvoláte další dialogové okno. V jeho horní části (*Ikony na ploše*) jsou čtyři zaškrtávací položky (obr. 6). Je-li některá z nich zaškrtnuta, bude její ikona zobrazena na ploše.

info

Ikony *Tento počítač, Dokumenty a Místa v síti* najdete v nabídce **Start**. Zobrazení ikony internetového prohlížeče je volitelné. Tyto ikony můžete umístit také na plochu, abyste k nim měli rychlejší přístup.

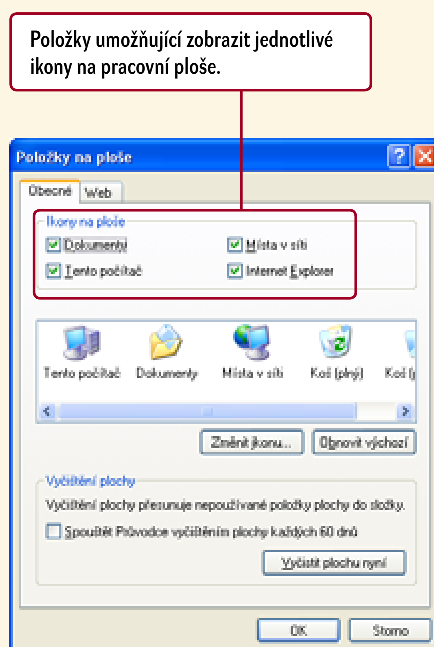
1. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Plocha*.

Obr. 5

2. Klikněte na tlačítko **Vlastní nastavení plochy**.

Položky umožňující zobrazit jednotlivé ikony na pracovní ploše.

Obr. 6

VYUŽITÍ DVOU MONITORŮ

Některé počítače dovolují připojit dva monitory a pracovní plochu roztáhnout tak, aby využila obě obrazovky. Tuto možnost využijí nejčastěji majitelé přenosných počítačů, neboť pak mohou ke svému notebooku připojit další monitor.

Máte-li připojeny dva monitory a chcete-li plochu roztáhnout, zobrazte dialogové okno *Zobrazení – vlastnosti* a v něm klikněte na záložku **Nastavení** (obr. 7).

ROZŠÍŘENÍ PLOCHY NA OBA MONITORY

Na této kartě jsou dva modré obdélníky, představující primární (hlavní) a sekundární (druhý) monitor. Klikněte na obdélník s číslem 2. V dolní části okna tím zpřístupníte položku **Rozšířit plochu i na tento monitor**. Zaškrtnutím plochu rozšíříte.

USPOŘÁDÁNÍ MONITORŮ

Tím, že pracovní plochu rozšíříte, můžete okna aplikací přesouvat myší mezi jednotlivými monitory. To znamená, že na monitoru před sebou můžete pracovat třeba s textovým editorem a na druhém monitoru můžete mít internetový prohlížeč. Někdo má pomocný monitor umístěn napravo od monitoru hlavního, jiný jej může mít umístěn nalevo. Toto rozmístění je třeba nastavit i v dialogovém okně: máte-li druhý monitor nalevo od hlavního, obdélník s číslem 2 přesuňte myší tak, aby byl nalevo od obdélníku s číslem 1.

NA CO DÁT POZOR

Chcete-li přesunout okno mezi monitory, nesmí být toto okno minimalizováno.

U notebooků se často stane, že v kanceláři pracujete s oběma monitory, ale doma druhý monitor nepřipojujete. V takovém případě se může stát, že po spuštění programu, který byl zobrazen na pomocném monitoru, uvidíte jeho tlačítko na hlavním panelu, ale okno nebude možné zobrazit.

Pomoc je jednoduchá: na tlačítko programu na hlavním panelu klikněte pravým tlačítkem myši. Je-li přístupná položka **Obnovit**, klikněte na ni (obr. 8). Poté tuto nabídku vyvolejte znovu a vyberte příkaz **Přesunout**. Poté klávesu pro posun kurzoru do strany podržte stisknutou tak dlouho, dokud se okno neobjeví na monitoru. Posun ukončíte stiskem klávesy **Enter**.

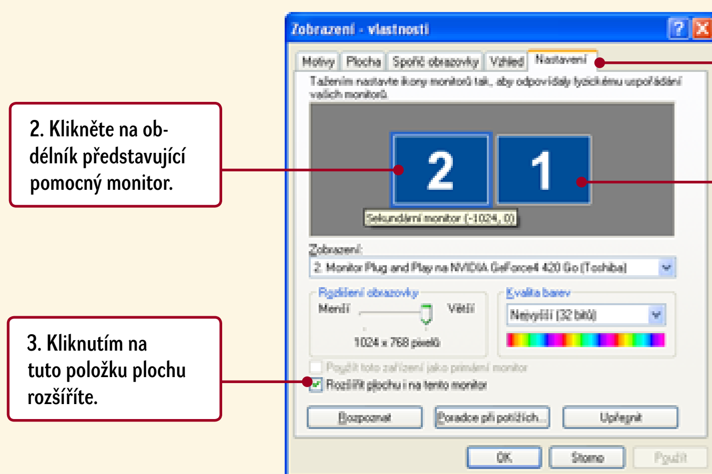
-mzi

1. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Nastavení*.

2. Klikněte na obdélník představující pomocný monitor.

Tento obdélník představuje hlavní monitor.

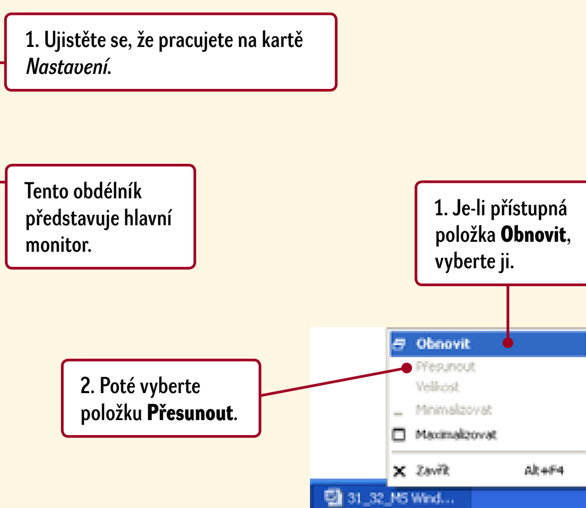
3. Kliknutím na tuto položku plochu rozšíříte.

Obr. 7

1. Je-li přístupná položka **Obnovit**, vyberte ji.

2. Poté vyberte položku **Přesunout**.

Obr. 8

JAK VLOŽIT TABULKU Z EXCELU DO WORDU

Asi nejčastější otázkou při školení o MS Wordu nebo o MS Excelu je: „Mám problémy s přenášením tabulky vytvořené v MS Excelu do textu, který mám v MS Wordu. Jak mám správně postupovat, aby se data nevložila jako textová tabulka?“

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak tabulku zpracovanou v MS Excelu vložit do dokumentu zpracovaného v MS Wordu.

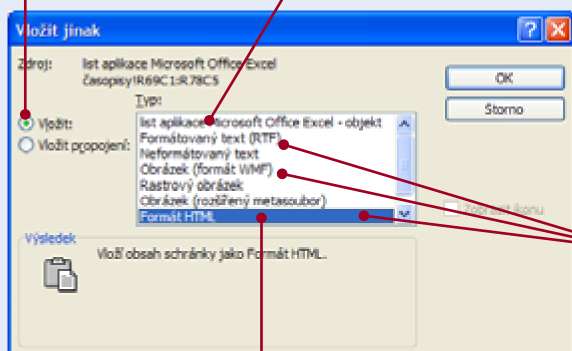
Jak nastavit obnovování dat mezi wordovským dokumentem a původní tabulkou excelovskou.

Název programu: MS Word.

JAK VLOŽIT TABULKU DO TEXTU MS WORDU

Nejrychlejším způsobem je přenést data prostřednictvím schránky Windows. To znamená, že můžete použít známé příkazy **Kopírovat** a **Vložit** (oba najdete v nabídce **Úpravy**).

1. Nejprve otevřete MS Excel a vyhledejte si nebo připravte tabulku, kterou potřebujete přenést do MS Wordu.
2. Tabulku označte a klikněte na ikonu **Kopírovat** nebo stiskněte klávesy **Ctrl+C**.
3. Nyní přepněte do dokumentu MS Wordu a kurzor umístěte tam, kam chcete tabulku vložit.
4. V nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit jinak**. Na obrazovce se objeví dialogové okno (obr. 1). *Pozor: Pokud byste klikli jen přímo na ikonu Vložit nebo byste stiskli klávesy Ctrl+V, tabulka se přenese do textu ve formátu HTML (to je formát internetových stránek) a vkládaná tabulka se pak může vzhledově změnit. Promění se totiž v tabulku textovou, která se běžně vytváří pomocí nástrojů programu MS Word.*
5. V zobrazeném dialogovém okně je nyní na výběr několik způsobů, kterými lze tabulku vytvořenou v MS Excelu vložit do textu vytvořeného v MS Wordu. Všimněte si, že standardní nastavení ukazuje na volbu *Formát HTML*.
6. V dialogovém okně zvolte volbu **List aplikace Microsoft Office Excel – objekt**.
7. Pokud chcete tabulku vložit jen jednorázově (bez možností aktualizací), ponechejte označenu volbu **Vložit**.
8. Klikněte na tlačítko **OK**, a tabulka se zobrazí v dokumentu (obr. 2).

Obr. 1

V následující tabulce se nachází možnosti splátek pro daný typ zboží. Podle složené zálohy si můžete vybrat délku splácení a tím i koeficient navýšení původní ceny.

Záloha v % z předpokládané ceny	25%	35%	45%	30%	40%	50%
Záloha v Kč	9 752 Kč	13 653 Kč	17 554 Kč	11 703 Kč	15 603 Kč	19 504 Kč
počet měsíčních splátek	9	9	9	12	12	12
Měsíční splátka vč. DPH	3 708 Kč	3 217 Kč	2 715 Kč	2 682 Kč	2 300 Kč	1 905 Kč
Koeficient navýšení pro neplátce DPH	1,1055	1,0922	1,0763	1,1249	1,1073	1,0860

Obr. 2. Ukázka tabulky vložené do dokumentu.

info

PROPOJIT, NEBO VLOŽIT?

Nejprve je důležité si uvědomit, zda data z tabulky chcete mít vložena do dokumentu jednorázově (například výroční zpráva, hlášení o stavu k určitému datu, přehled za dané období, ...), nebo tak, aby se podle původních tabulek neustále aktualizovala (přehled tržeb, seznam poplatků, ceníky zboží a služeb, ...).

V druhém případě se hovoří o propojení dat, protože data jsou vlastně dále uložena v tabulce MS Excelu a MS Word si je odtud načítá.

JAK VLOŽENOU TABULKU UPRAVIT

Jestliže nastane situace, kdy bude potřeba některá data v tabulce změnit, nemusíte se bát, že to umožňuje pouze propojená tabulka. Jednotlivé údaje můžete snadno změnit i v tabulce vložené.

Stačí na vloženou tabulku dvojitě kliknout, a hned se otevře program MS Excel, a to tak, že využije okna právě používaného MS Wordu a některé jeho nabídky a panely nástrojů dočasně nahradí svými. Vlastní tabulka je pak v rámečku tvořeném šikmými čárkami (obr. 3).

V takto orámované tabulce pak již můžete dělat libovolné změny. Jestliže práci v tabulce budete chtít ukončit, klikněte myší mimo ohraničenou tabulku, tedy do textu psaného ve Wordu. Tím se MS Excel automaticky ukončí a vrátí se původní nabídky i ikony MS Wordu. A můžete pokračovat v práci s textem.

Rámeček, který označuje, že data můžete upravovat stejně jako v Excelu.

V následující tabulce se nachází možnosti splátek pro daný typ zboží. Podle složené zálohy

	A	B	C	D	E	F	G
14	Záloha v % z předpokládané ceny	25%	35%	45%	30%	40%	50%
15	Záloha v Kč	9 752 Kč	13 653 Kč	17 554 Kč	11 703 Kč	15 603 Kč	19 504 Kč
16	počet měsíčních splátek	9	9	9	12	12	12
17	Měsíční splátka vč. DPH	3 708 Kč	3 217 Kč	2 715 Kč	2 682 Kč	2 300 Kč	1 905 Kč
18	Koeficient navýšení pro neplátce DPH	1,1055	1,0922	1,0763	1,1249	1,1073	1,0860

leasing | splátkový prodej 5 i 19% | leasing 22

Obr. 3. Úprava vložené tabulky.

JAK SE TABULKA Z EXCELU PROPOJÍ S TEXTEM VE WORDU

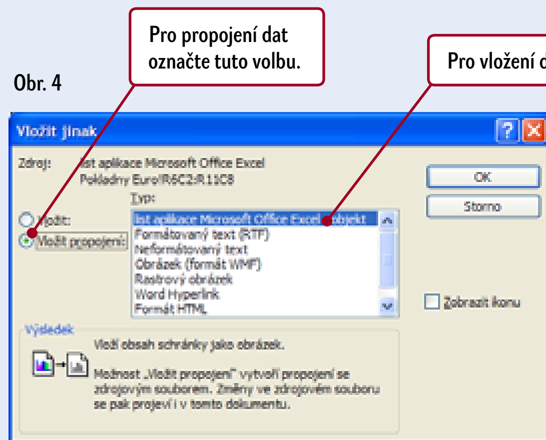
Podobně jako při vkládání tabulky do textu můžete i v případě propojování použít schránku Windows. Jde tedy opět o příkazy **Kopírovat** a **Vložit**. Následující postup porovnejte s předchozím.

1. Nejprve opět otevřete MS Excel a vyhledejte tabulku, kterou chcete do MS Wordu pomocí propojení umístit.
2. Tabulku označte a klikněte na ikonu **Kopírovat** (také můžete použít klávesy **Ctrl+C**).

Registrační pokladny s novým designem určené do menších i středních provozů s vlastnostmi osvědčených pokladen Euro-2000 Alpha. Standardně vestavěný akumulátor. Komunikace s PC, snímačem čárového kódu, váhou a platebním terminálem v ceně.

		s DPH	EU	B	A
E1-500T	**Euro 500T, 2100 PLU** *(termotiskárna* ***2x28mm****, rych.tisku* ***7 ř/s****, adaptér 12V)*	10 698	8 990	7 821	7 192
E1-500TE24	**Euro 500TE Handy, 2400 PLU** *(termotisk. 1x57mm, elektronický žurnál, možnost tisku EAN na účtence).* **Příjem zboží, výdej zboží na dodací list, objednávky, inventury! Termín dodání - konec února 2005.**	12 614	10 600	9 010	8 056
E1-500TE54	**Euro 500TE Handy, 5400 PLU** *(termotisk. 1x57mm, elektronický žurnál, možnost tisku EAN na účtence).* **Příjem zboží, výdej zboží na dodací list, objednávky, inventury! Termín dodání - konec února 2005.**	12 614	10 600	9 010	8 056
E1-500TX	**Euro 500TX, 2100 PLU** *(termotiskárna* ***2x38mm****, rych.tisku* ***15 ř./s****, adaptér* ***24V****) - pokladní zásuvka na 24V*	13 328	11 200	9 520	8 512
E1-500TX10	**Euro 500TX, 10000 PLU** *(termotiskárna* ***2x38mm****, rych.tisku* ***15 ř./s****, adaptér* ***24V****) - pokladní zásuvka na 24V*	14 756	12 400	10 788	9 920

Obr. 5. Tabulka vypadá jako běžně vložený objekt.

Obr. 4

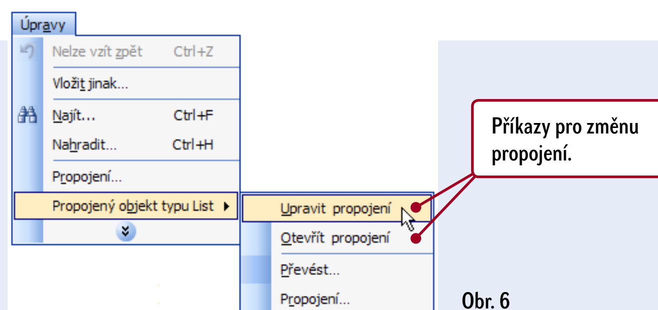
3. Přepněte do dokumentu MS Wordu a kurzor umístěte tam, kam chcete tabulku s propojením vložit.
4. Poté v nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit jinak**.
5. V zobrazeném dialogovém okně (obr. 4) se nyní nabídne několik způsobů, kterým lze tabulku vytvořenou v MS Excelu vložit do textu vytvořeného v MS Wordu. Vyberte si volbu **List aplikace Microsoft office Excel – objekt**.
6. Nyní v levé části okna označte volbu **Vložit propojení**. Tím zadáte, že textový editor MS Word se má v budoucnu zajímat o možnost aktualizace na základě původních dat.
7. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**, a propojená tabulka se zobrazí v dokumentu. Na první pohled vypadá jako tabulka pouze vložená, ale její funkce a práce s ní jsou opravdu jiné (obr. 5).

JAK SE PROPOJENÁ TABULKA UPRAVÍ

U propojované tabulky se většinou předpokládá, že se bude měnit především ve zdrojovém souboru, tedy v MS Excelu. Pokud je to nutné, můžete využít možnost úpravy i z programu MS Word.

Na danou tabulku klikněte a z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Propojený objekt typu List** a **Upravit propojení** (obr. 6). Také můžete na propojenou tabulku dvojitě kliknout. V samostatném okně se otevře tabulkový editor MS Excel. V něm pak můžete jednotlivé údaje bez problémů změnit.

Nezapomeňte změněné údaje uložit.

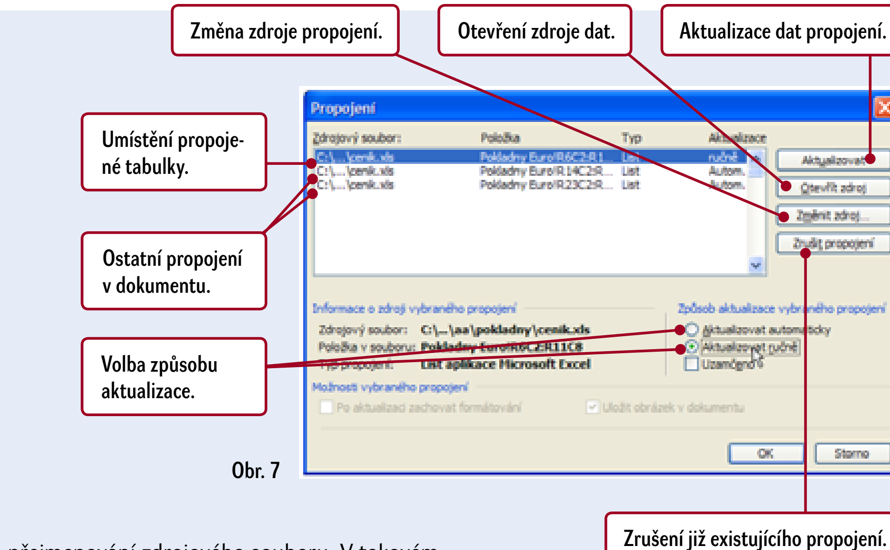
Obr. 6

JAK PROPOJENOU TABULKU AKTUALIZOVAT

Propojení tabulky vám standardně zajistí automatickou aktualizaci dat. To znamená, že pokud bude zdrojový soubor zpracovaný v MS Excelu kdykoliv otevřen a změněn (i bez otevření textu zpracovaného v MS Wordu), tyto změny se automaticky projeví při prvním otevření dokumentu psaného ve Wordu.

Jestliže nepotřebujete automatickou aktualizaci, ale hodilo by se vám rozhodovat o aktualizaci dat manuálně, můžete automatickou aktualizaci vypnout. Stačí v nabídce **Úpravy** kliknout na příkaz **Propojení**. Tím vyvoláte dialogové okno (obr. 7).

V zobrazeném dialogovém okně označte tabulku, kterou chcete aktualizovat sami manuálně, klikněte na volbu **Aktualizovat ručně** a vše potvrďte.

Obr. 7

Když budete chtít danou tabulku příště aktualizovat, stačí, když ji označíte a stisknete klávesu **F9**.

Pokud byste nechtěli data aktualizovat vůbec, zatrhněte volbu **Uzamčeno**.

Zobrazené dialogové okno má velký význam také v případě přesunutí nebo přejmenování zdrojového souboru. V takovém případě stačí kliknout na tlačítko **Změnit zdroj** a novou polohu daných dat vyhledat.

Pokud byste chtěli propojení dat úplně zrušit, klikněte na tlačítko **Zrušit propojení**.

Nyní již můžete posoudit, která data je dobré vkládat do tabulky přímo a která je vhodné ponechat s propojením. Vše závisí na struktuře a využití dat v konkrétních situacích.

Marie Franců

POZNÁMKY OD VÍCE UŽIVATELŮ

V případě, že se na vzniku dokumentu podílí více lidí, je třeba odlišit jejich připomínky od původního textu, tak aby byly změny na první pohled patrné a bylo možno rozhodnout buď o jejich přijetí, či o jejich nepřijetí.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak zapnout sledování změn.
- Jak pracovat se změnami.
- Jak porovnat více dokumentů.
- Jak připojit ke změnám poznámky.

Název programu: Writer, součást kancelářského balíku OpenOffice.

SLEDOVÁNÍ ZMĚN

Máte-li zapnuté sledování změn, potom bude Writer zobrazovat odstraněný text přeškrtnutým písmem a text nově doplněný podtrženým (obr. 1). Změny se zaznamenávají pouze v případě, že je zapnuto sledování změn.

JAK ZAPNOUT SLEDOVÁNÍ ZMĚN

Postup je stejný pro zapnutí i vypnutí sledování.

Z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Sledování změn** a **Zaznamenávat** (obr. 2).

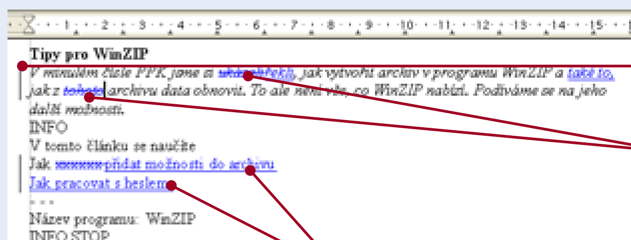
Stav zaznamenávání poznáte podle toho, zda je položka **Zaznamenávat** zaškrtnuta.

info

Sledování změn, porovnávání a slučování dokumentů jsou služby Writeru, které se používají při úpravách již vytvořených dokumentů.

JAK ZOBRAZIT ZAZNAMENANÉ ZMĚNY

V případě, že chcete změny zaznamenávat, ale jejich zobrazení vás momentálně ruší, můžete dočasně vypnout jejich zobrazování. To, zda se změny budou zobrazovat, nastavujete pomocí příkazu **Zobrazit** (z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Sledování změn** a v nabídce tohoto příkazu vyhledejte **Zobrazit**). Je-li příkaz zaškrtnutý, změny jsou zobrazeny (obr. 2).

Svislá čára na levém okraji označuje řádky, u kterých došlo ke změně.

Odstraněný text je přeškrtnutý.

Přidaný text je podtržený.

Obr. 1. Ukázka textu se zobrazením sledovaných změn.

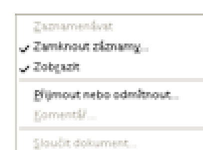
tip

OCHRANA SLEDOVÁNÍ

Writer nabízí ještě jednu možnost, jak spustit sledování změn. Tato možnost dovoluje ukončit sledování a manipulaci se změnami pouze po zadání hesla.

Chcete-li tento způsob sledování změn použít, vyberte z nabídky **Úpravy** postupně příkazy **Sledování změn** a **Zamknout záznamy**. Na obrazovce se objeví dialogové okno a do něj zapíšete heslo. Po jeho zadání je možno zobrazení buď pouze zapnout, nebo pouze vypnout. Dále můžete vyvolat dialogové okno *Přijmout či odmítnout změny*, ale tlačítka v tomto okně nebudou přístupná.

Takto spuštěné sledování změn vypnete stejným postupem, jakým jste je spustili.

V nabídce je možné pouze zobrazení zapnout a vyvolat seznam změn.

JAK PRACOVAT SE ZMĚNAMI V JEDINÉM DOKUMENTU

Změny v dokumentu můžete buď přijmout, nebo odmítnout. K tomu slouží dialogové okno *Přijmout nebo odmítnout změny* (obr. 3). Toto dialogové okno nabízí dvě karty. Na kartě *Seznam* jsou zobrazeny evidované změny v dokumentu.

Karta *Filtr* slouží k vybrání těch změn, které splňují určité podmínky (např. změny konkrétního uživatele nebo změny provedené v určitém období).

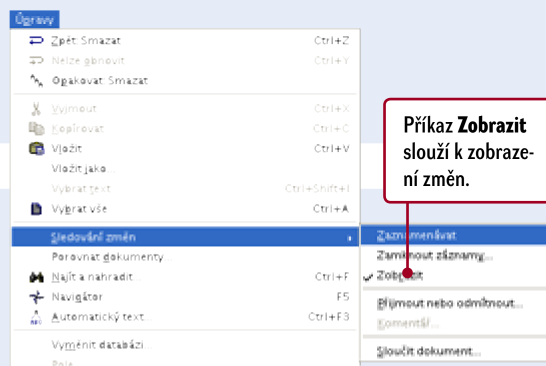
Dále budeme pracovat na kartě *Seznam*.

PŘIJMUTÍ ČI ODMÍTNUTÍ JEDNOTLIVÝCH ZMĚN

Klikněte na změnu, se kterou chcete pracovat. Writer tuto změnu vyhledá a zvýrazní v textu. O tom, zda změnu přijmete, nebo odmítnete, rozhodnete buď kliknutím na tlačítko **Přijmout**, nebo kliknutím na tlačítko **Odmítnout** (obě tlačítka najdete ve spodní části dialogového okna).

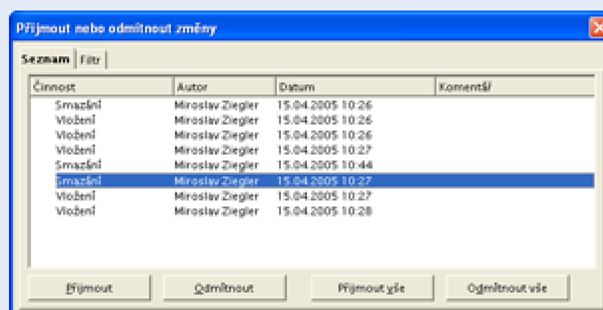
HROMADNÉ PŘIJETÍ ČI ODMÍTNUTÍ

Chcete-li přijmout všechny změny zobrazené v dialogovém okně, klikněte na tlačítko **Přijmout vše**. Chcete-li všechny změny odmítnout, klikněte na tlačítko **Odmítnout vše**.

Příkaz **Zobrazit** slouží k zobrazení změn.

Obr. 2. Jak zapnout sledování změn.

Činnost	Autor	Datum	Komentář
Smazání	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:26	
Vložení	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:26	
Vložení	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:26	
Vložení	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:27	
Smazání	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:44	
Smazání	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:27	
Vložení	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:27	
Vložení	Miroslav Ziegler	15.04.2005 10:28	

Obr. 3. Dialogové okno pro přijetí či odmítnutí změn.

tip

Při editaci dokumentu můžete například odmítat jednotlivé změny a poté zbylé změny přijmout najednou.

JAK PRACOVAT SE ZMĚNAMI VE VÍCE DOKUMENTECH

Dáváte-li kolegům k připomínkám nějaký dokument, máte dvě možnosti:

1. Dokument umístíte tak, aby k němu měli všichni přístup, a počkáte, dokud se k tomuto jedinému dokumentu všichni nevyjádří. Poté změny zpracujete již uvedeným postupem.
2. Dokument rozešlete kolegům elektronickou poštou. V takovém případě se vám sejde několik dokumentů a v každém budou jiné změny.

Tento případ je možné vyřešit pomocí sloučení verzí.

CO JE TŘEBA UDĚLAT

Ještě předtím, než dokument rozešlete, je třeba zapnout sledování změn. V případě, že vaši kolegové nebudou mít při svých úpravách sledování zapnuto, pro porovnání dokumentů bude třeba použít jiný postup.

VYHODNOCENÍ ZMĚN

Až dokumenty dostanete zpět, otevřete originální dokument.

Poté z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Sledování změn** a **Sloučit dokument**.

Tím vyvoláte dialogové okno pro otevření dokumentu. Vyhledejte dokument, který chcete sloučit, a na jeho jméno dvojitě klikněte.

Writer přenese změny ze zvoleného dokumentu do dokumentu vašeho. Stejným způsobem přeneste do původního dokumentu změny od ostatních kolegů.

Změny můžete buď přijmout, nebo odmítnout pomocí postupu popsaného v části **Jak pracovat se změnami v jediném dokumentu**.

info

V případě, že část editace dokumentu u některého z kolegů proběhne bez sledování změn, Writer vám nepovolí dokumenty sloučit.

JAK POROVNAT DOKUMENTY BEZ SLEDOVÁNÍ ZMĚN

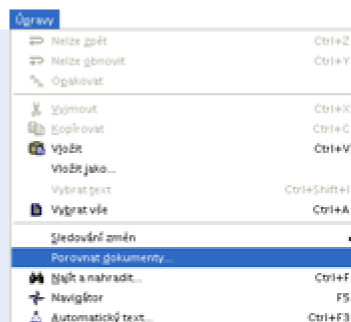
Potřebujete-li porovnat dva dokumenty, u kterých nebylo zapnuto sledování změn, můžete využít příkaz **Porovnat dokumenty**.

Nejprve otevřete dokument, do kterého chcete zobrazit změny.

Poté z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Porovnat dokumenty** (obr. 4). Tím vyvoláte dialogové okno a v něm zvolte dokument, který chcete s otevřeným dokumentem porovnat.

Writer do již zobrazeného dokumentu zobrazí rozdíly mezi oběma dokumenty.

Změny můžete buď přijmout, nebo odmítnout pomocí postupu popsaného v části **Jak pracovat se změnami v jediném dokumentu**.

Obr. 4. Jak porovnat dokumenty.

PRO RECENZENTY

Editujete-li cizí dokument, potřebujete autorovi někdy sdělit, že na některých změnách netrváte, ale na jiných ano, nebo mu nějak oznámit, proč navrhujete právě určitou změnu.

K tomu slouží poznámky, které můžete ke každé změně připojit.

JAK PŘIPOJIT POZNÁMKU

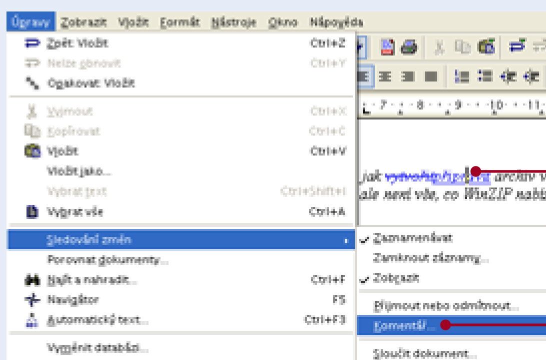
Nejprve klikněte do textu, který je již označen jako změna (nezáleží na tom, zda jde o text smazaný, nebo vložený – obr. 5).

Poté z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Sledování změn** a **Komentář**.

Tím vyvoláte dialogové okno (obr. 6) a do něj zapište komentář.

Autor vaši poznámku uvidí při zpracování změn, a to v dialogovém okně *Přijmout nebo odmítnout změny* (obr. 7).

-mzi

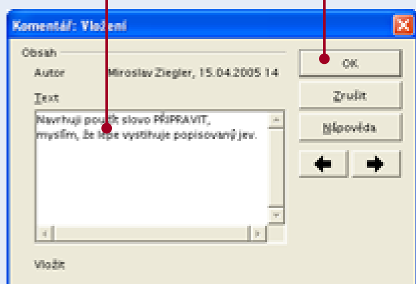
1. Klikněte do textu označeného jako změna.

2. Z nabídky **Úpravy** vyberte postupně příkazy **Sledování změn** a **Komentář**.

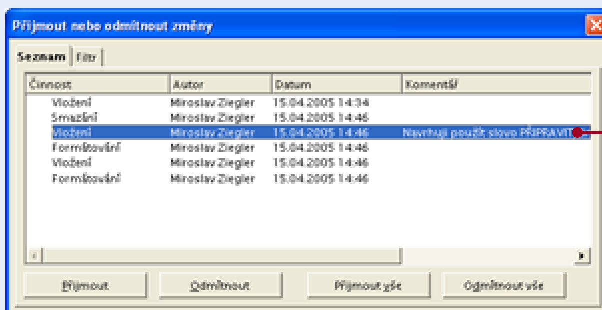
Obr. 5. Vyberte změnu, k níž chcete připsat komentář.

3. Zapište komentář.

4. Klikněte na tlačítko **OK**.

Obr. 6. Dialogové okno pro editaci komentáře.

Poznámky od jednotlivých autorů jsou zobrazeny ve sloupci „Komentář“.

Obr. 7. V dialogovém okně Přijmout nebo odmítnout změny se zobrazí i komentáře.

ZNOVUZROZENÝ PROHLÍŽEČ

Program najdete na PPK CD 9/2005

Jako nadpis tohoto článku jsme si opět vypůjčili jeden z propagačních sloganů stále populárnějšího prohlížeče Mozilla Firefox. V minulém čísle jsme si probrali základní ovládání a tento druhý (a poslední) návod obsahuje popis některých pokročilejších funkcí. Ale nedejte se odradit – obtížnost popisovaných postupů se na rozdíl od jejich užitečnosti nezvýší.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak zobrazit lišty nástrojů.
- Jak vytisknout stránky.
- Jak pracovat se záložkami.
- Jak používat skiny.

Mozilla Firefox 1.0.2 cs

Autor: Mozilla.org.

Licence: freeware.

Lokalizace do češtiny: ano.

Domovská stránka: *http://www.mozilla.org/firefox.*

Článek z předchozího PPK najdete na přiloženém CD.

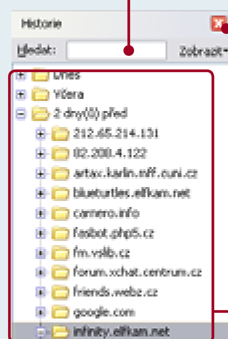
ZOBRAZENÍ A LIŠTY NÁSTROJŮ

V menu **Zobrazení** lze upravit vzhled **nástrojových lišt**. Deaktivovat **navigační lištu** není příliš dobrý nápad – bez ní totiž nelze přímo zadávat adresy stránek. Pomocí volby **Vlastní...** (obr. 1) však můžete upravit její vzhled a buď přidat, či odebrat zobrazená tlačítka. Nad položkou, kterou chcete přidat/odstranit, kliknete myší a tlačítko myši podržíte stisknuté. Posléze přetáhnete ikonu na požadovaný panel (resp. pryč z něj) a tlačítko myši uvolníte.

V dolní části okna si ještě můžete z roletové nabídky zvolit, zda chcete **Zobrazit** pouze **ikony**, ikony s popiskem (**Ikony a text**), či jen textové popisky (**Text**). Volba **Použít malé ikony** zmenší velikost ikon zhruba na polovinu.

Chcete-li tlačítka uspořádat do jiné lišty než do standardní lišty *navigační*, využijte možnost **Přidat novou lištu**. A pokud se vám všechny provedené úpravy znelíbí, lze je vrátit zpět volbou **Nastavit výchozí sadu**. Celý proces dokončete kliknutím na **Hotovo**.

Další volbou v nabídce **Zobrazit** je volba **Stavový řádek**. Kliknutím na ni buď zobrazíte, nebo skryjete úzký pruh při dolním okraji okna prohlížeče, informující o jeho aktuální činnosti.

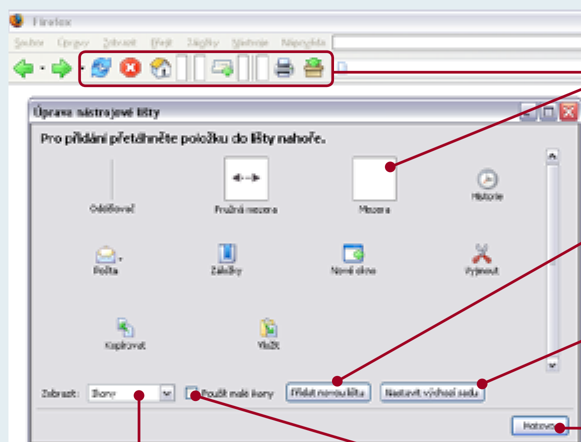
Obr. 2

Položka **Postranní lišta** má dvě volby: **Historie** (**Ctrl+H**) a **Záložky** (**Ctrl+B**). Obě volby zobrazí v levé části okna prohlížeče pruh s odpovídajícím obsahem. V případě historie (obr. 2) to jsou odkazy na dříve navštívené stránky a tyto odkazy jsou podle stáří přehledně srovnány ve složkách. Kliknutím na vybranou položku ji otevřete. Pomocí roletové nabídky **Zobrazit** můžete měnit různé druhy řazení odkazů. Zadáváním textu do pole **Hledat** se v odkazech dá vyhledávat.

Pokud budete mít problém přečíst na nějaké stránce text, zřejmě využijete volbu **Zvětšit** (**Ctrl++**) – a posléze volbu **Zmenšit** (**Ctrl+-**) či volbu **Normální** (**Ctrl+0**) – z nabídky **Zobrazit/Velikost textu.**

Občas se stává, že se na stránkách nesprávně zobrazují některé znaky. (Většinou jde o písmena s diakritickými znaménky.) To je způsobeno chybičkou ve zdrojovém kódu stránky a odstraníte ji přepnutím na položku **Znakové sady**. (Stále se pohybujeme v menu **Zobrazit.**) Nejběžnějšími u nás používanými sadami jsou sady **Středoevropské jazyky** (**Windows-1250**), **Středoevropské jazyky** (**ISO-8859-2**) a **Unicode** (**UTF-8**). Pokud vám program některou sadu nenabídne rovnou, hledejte ji v podnabídce **Ostatní/Východní Evropa** nebo **Ostatní/Unicode**.

Nyní nám zbývají už jen dvě zajímavé volby z menu **Zobrazení**. V prvé řadě se jedná o volbu **Zobrazení zdrojového kódu stránky** (**Ctrl+U**), kterou využijí hlavně tvůrci webů. Hezkým rysem Firefoxu je, že zdrojové kódy ukazuje s HTML značkami barevně odlišenými podle významu. Poslední možností je přepnout do režimu **celé obrazovky**, který (de)aktivujete klávesou **F11**. (Toho využijí asi jen uživatelé s monitory s malou úhlopříčkou.)

Obr. 1

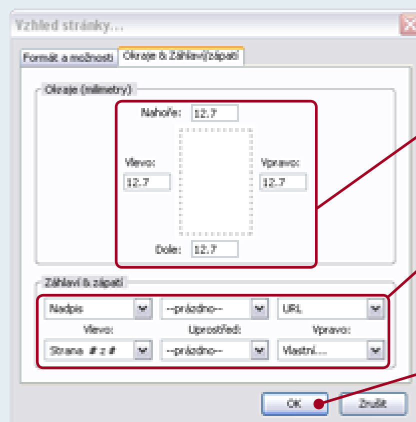
TISK STRÁNEK

V menu **Soubor** nejprve otevřete možnost **Vzhled stránky** (obr. 3). Na první záložce (**Formát a možnosti**) nastavte, zda má být stránka orientována **na výšku** či **na šířku**, eventuálně její **měřítko**. Nejlepší je nechat označenou trochu nešikovně přeloženou volbu **Na šířku stránky**. (Ta znamená přizpůsobení šířce papíru v tiskárně.) V části **Možnosti** se ještě

rozhodněte, zda budete chtít tisknout stránky i s pozadím (barvou či obrázky).

Pokračujte přepnutím na druhou záložku (**Okraje & Záhlaví/zápatí**). Do čtyř polí zadejte požadovanou velikost jednotlivých okrajů v milimetrech. V dolní části okna pak ze tří různých částí (**Vlevo**, **Uprostřed** a **Vpravo**) můžete sestavit **záhlaví** (horní řádek), resp. **zápatí** (spodní řádek) tištěných stránek. Na výběr máte možnosti **--prázdno--** (místo zůstane volné), **Nadpis** (titulek stránky), **URL** (adresa stránky), **Datum a čas** (... vytištění), **Strana #** (číslo strany – bude doplněno automaticky), **Strana # z #** (číslo strany a celkový počet stran – bude doplněno automaticky) a **Vlastní...** (zadáte svůj text). Vše dokončete kliknutím na tlačítko **OK**.

Nyní se prostřednictvím příkazu **Soubor/Náhled tisku** podívejte, zda výsledek

Jednotlivé hodnoty okrajů se zadávají v milimetrech.

Záhlaví & zápatí lze složit ze tří částí, jejichž obsah vyberete z roletových nabídek.

Vše dokončete kliknutím na **OK**.

Obr. 3

bude skutečně odpovídat tomu, co jste si představovali. Pokud ano, klikněte na tlačítko **Tisk**. (V okně prohlížeče je to stejnojmenný příkaz s klávesovou zkratkou **Ctrl+P** v menu **Soubor**.) Zde si vyberte tiskárnu, kterou chcete použít, resp. pomocí tlačítka **Předvolby** nastavte její vlastnosti. Dále už jen zvolte **rozsah stránek** a **počet kopií**. Po kliknutí na tlačítko **Tisk** bude požadavek odeslán na tiskárnu.

ZÁLOŽKY

Záložky ve Firefoxu mají stejný význam jako záložka *Oblíbené* v Microsoft Internet Exploreru. Můžete do nich vložit adresy internetových stránek a po kliknutí na takovou záložku prohlížeč příslušnou webovou prezentaci načte. Záložky můžete zobrazit buď jako pruh v pravé části okna (příkaz **Zobrazit/Postranní lišta/Záložky** s klávesovou zkratkou **Ctrl+B**), nebo jako panel nástrojů v horní části okna Firefoxu (příkaz **Zobrazit/Nástrojové lišty/Lišta záložek**). V **liště záložek** se však zobrazí pouze ty záložky, které jsou uloženy v předem připraveném adresáři **Složka lišty záložek**.

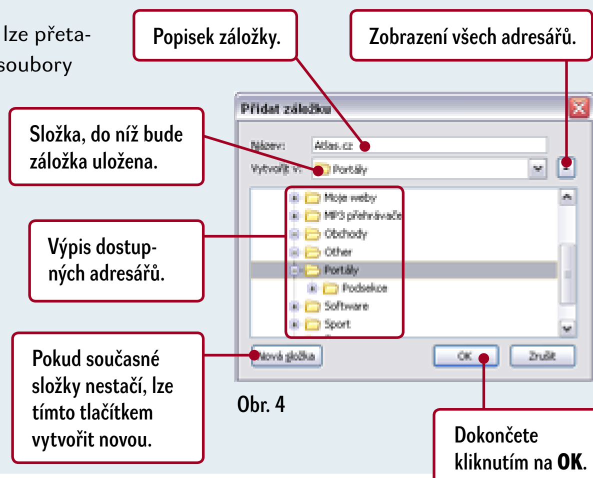
Novou záložku vytvoříte příkazem **Přidat stránku k záložkám...** (obr. 4) z nabídky **Záložky** (**Ctrl+D**). V poli **Název** můžete změnit popisek záložky a v roletové nabídce **Vytvořit v** můžete změnit adresář, v němž je záložka vytvořena. (V menu se zobrazují pouze naposledy použité adresáře, ostatní jsou ukryté pod tlačítkem se symbolem šipky. Eventuálně můžete vytvořit další, a to příkazem **Nová složka**.) Vše dokončete kliknutím na **OK**.

Firefox je také vybaven velmi intuitivním nástrojem pro práci se záložkami. Spustíte ho z menu **Záložky** příkazem **Správce záložek**. Tlačítka v panelu nástrojů jsou výstižně popsána, tudíž by bylo asi nošením dříví do lesa se o nich nějak rozepisovat. Povězme si spíše o některých detailech.

Záložky i celé složky záložek lze přetahovat myší – stejně jako např. soubory a složky v systému. Také je lze **vyjmout** (**Ctrl+X**) či **kopírovat** (**Ctrl+C**) a posléze **vložit** (**Ctrl+V**) na jiné místo. K dispozici je i příkaz pro vrácení několika posledních změn **zpět** (**Ctrl+Z**). Všechny tyto volby naleznete v menu **Upravit**.

Z roletové nabídky **Zobrazit** si pak můžete vybrat různé způsoby zobrazení a setřídění záložek, resp. jejich složek.

Pokud budete chtít přenést své záložky na jiný počítač (resp. na jiný uživatelský účet), můžete je pomocí příkazu **Soubor/Exportovat** uložit do souboru a na místě určení je pak opačným příkazem **Soubor/Importovat** z tohoto souboru načíst.

Obr. 4

MOTIVY VZHLEDŮ (SKINY)

Mnoho uživatelů jistě uvítá možnost „převléci si svůj prohlížeč do jiného kabátku“. V menu **Nástroje** otevřete volbu **Správce motivů vzhledů**. Napoprvé nebude však z čeho vybírat. Proto klikněte na odkaz **Získat nový motiv vzhledu**. (Odkaz občas nefunguje. Jestliže tento problém nastane, otevřete stránku *https://addons.mozilla.org* a v její horní části klikněte na položku **Themes** vedle ikony Firefoxu.) V zobrazeném okně klikněte v nabídce po levé straně na položku **All themes**. Nyní si můžete prohlédnout náhledy všech skinů, popřípadě si některý pomocí volby **Install** nainstalovat. (Na další stránku se přechází odkazem **Next** – naleznete jej nad výpisem vzhledů i pod ním.)

Až si nainstalujete nějaké nové skiny, přepněte opět do okna nazvaného **Správce motivů vzhledů**. V levé části je výpis všech dostupných vzhledů, v pravé se zobrazuje náhled vybraného. Chcete-li vzhled prohlížeče změnit, požadovaný skin označte a klikněte na tlačítko **Použít motiv vzhledu**. Poté budete nuceni prohlížeč restartovat, tj. zavřít všechna (!) jeho okna a znovu jej spustit.

BEZPEČNOST

Jak se na moderní program sluší, Firefox disponuje kvalitním bezpečnostním systémem a jeho správou. Zkušenější uživatelé si jistě rádi „pohrají“ s jeho konfigurací na kartách **Webové stránky** a **Soukromí** v okně **Možnosti/Nástroje**. Nicméně standardní konfigurace je velmi kvalitní, takže začáteční sem zavítají pouze ve výjimečných případech, kdy jim (ne)povolení některé z voleb bude trnem v oku.

Na záložku **Soukromí** by však měli zavítat všichni uživatelé, kteří se o svůj počítač dělí s dalšími lidmi. Při odchodu od PC je totiž vhodné po sobě „uklidit“ některé citlivé informace, které prohlížeč při brouzdání webem ukládá. Abyste se nemuseli zdlouhavě proklikávat mnoha nabídkami, připravili programátoři Firefoxu tlačítko **Vymazat vše** a to zařídí vše potřebné.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

KDE JE CHYBA?

Představme si situaci: Na domácím počítači jsou konkrétní WWW stránky v pořádku a v práci tentýž web vypadá úplně jinak, nebo se nezobrazí vůbec. Je to bezesporu problém, s kterým se již setkal nejeden uživatel surfující po internetu. Lze ho nějak řešit? Kde je, řečeno populárním úslovím, „zakopán pes“?

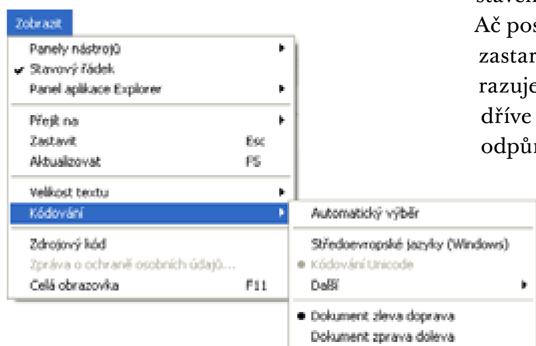
Vzhledem k tomu, že tomuto tématu věnujeme celý článek, a nikoli pouze odpověď v rubrice Listárna, mnohý čtenář již jistě vytušil, že odpověď na otázky zmíněné v podnadpisu nebude triviální a jednoznačná. Příčin podobných problémů může být totiž velmi mnoho.

PROBLÉMY S BROWSEREM

Asi nejčastějším zdrojem nesnází je program, který používáte pro prohlížení internetových stránek. Jeho instalace totiž neobsahuje podporu různých dynamických prvků, zpravidla rozbalovacích menu, animací, zvuků a podobně. To proto, že soubory zajišťující bezproblémové zobrazení/přehrání těchto součástí jsou chráněny patenty firem, jež je vyvinuly, a autoři prohlížečů je tudíž nemohou distribuovat ve svých instalačních balících. Jedná se zejména o Flash od firmy Macromedia a o Javu (nikoli JavaScript!) od firmy Sun Microsystems. Předchozí vysvětlení však nelze v plné míře aplikovat na všechny instalace všech prohlížečů. V každém případě uživateli nezbývá nic jiného než si chybějící části stáhnout (jsou zdarma) a nainstalovat zvlášť. Naštěstí browsery již v dnešní době dokáží samy poznat, že podpora takové technologie chybí, a její instalaci uživateli automaticky nabídnou.

Není nutné instalovat vše

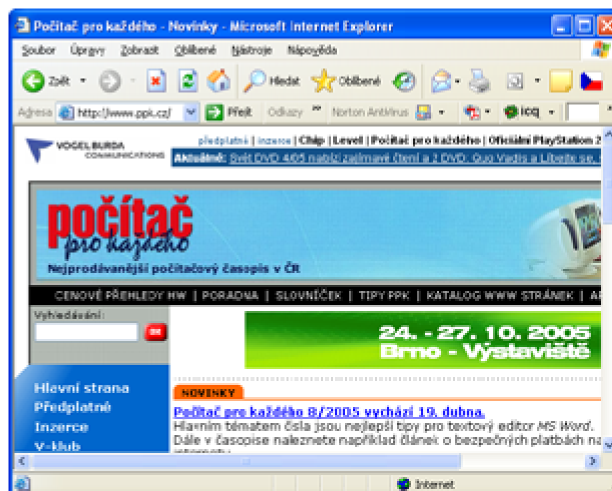
Na tomto místě je však třeba upozornit, že není vhodné instalovat vše, k čemu jste vyzváni. Touto cestou se totiž mnoho podvodníků snaží do počítačů méně zkušených uživatelů propašovat všelijaké škodlivé prográmky. Proto i zde se držte zlaté zásady o instalování softwaru pouze z důvěryhodných zdrojů. Pokud si nejste jistí, konzultujte situaci s někým zkušenějším.

MS Internet Explorer: nastavení jazykové sady.

Každý prohlížeč má své vlastnosti

Ale ani dodatečnými instalacemi problémy s prohlížeči skončit nemusí. Mnoho technologií používaných při tvorbě internetových stránek totiž nemá pevně dané „předpisy“, jak má co vypadat, a v některých místech různí programátoři browserů přijali různá řešení. Bohužel je třeba tento problém řešit instalací více různých prohlížečů (postačí dva).

MS Internet Explorer je součástí MS Windows.

Které to však mají být? Z těch populárnějších můžeme vytvořit tři skupiny s odlišným chováním. V první řadě je to MS Internet Explorer a různé browsery postavené na jeho základu (např. Maxthon). Ač poslední verze MSIE (6.0) je již velmi zastaralá a moderní webové stránky nezobrazuje právě korektně, k jeho použití jsou dříve či později donuceni i nejzarytější odpůrci. Některé internetové stránky totiž bez těchto prohlížečů (vlivem použití nestandardních příkazů) prostě nezobrazíte. Naštěstí se této neřesti většina tvůrců webů poslední dobou zbavuje.

Další skupinu tvoří prohlížeče postavené na společném základu Mozilla/Gecko. Nejznámějšími zástupci jsou asi Mozilla, Netscape, Firefox a K-Meleon. Jedná se o velmi kvalitní programy a Firefox, nejnovější z nich, preferuje ne náhodou čím dál tím více uživatelů internetu. Jeho použití nelze než doporučit.

Poslední položkou v tomto malém výčtu zůstává prohlížeč Opera a jeho „klony“. Ten je populární hlavně v zámoří, v našich zeměpisných šířkách lze jeho použití doporučit pouze zkušenějším uživatelům. Má totiž zvláštní schopnost „vykládat si věci po svém“, a tak mnoho internetových stránek v něm vypadá úplně jinak, než autoři zamýšleli.

SLOVNÍČEK info

Klient – počítač uživatele, který chce zobrazit webové stránky.

Server – počítač, na němž jsou internetové stránky uloženy.

Browser – program pro prohlížení WWW stránek.

JINÉ KOMPLIKACE U KLIENTA

Prohlížeč webových stránek však není jediným programem, jenž se stará o komunikaci s internetem. Nezřídka se stane, že některé části internetových stránek prostě nelze zobrazit, i když je vše na první pohled v pořádku. Avšak nezapomínejme na různé bezpečnostní programy, které mohou zabránit zobrazení leckteré části webu. Podobné problémy nejčastěji způsobuje nešikovně nastavený osobní firewall.

Špatné zobrazení některých internetových stránek může být způsobeno také příliš malým nebo příliš velkým rozlišením monitoru či nízkou hloubkou barev. Malé rozlišení zapříčiní nahuštění textu, eventuálně přeházení jednotlivých částí webu přes sebe. Naproti tomu velké rozlišení má za následek přílišné roztažení stránek do šířky, nebo dokonce jejich „srovnání“ do několika málo řádků. Nízká hloubka barev pak má vliv pouze na grafiku – ztrácí se stínování, barvy nejsou tak syté. Tyto problémy lze řešit změnou příslušných hodnot v nastavení zobrazení systému. (Velké rozlišení také zmenšením okna prohlížeče.)

Nutno ovšem podotknout, že není vhodné tato nastavení zbytečně měnit. Je na zvážení každého, zda má cenu navštěvovat web takto nezodpovědného autora. (Designér by se měl snažit, aby stránky byly přístupné nezávisle na hardwarové konfiguraci klienta.)

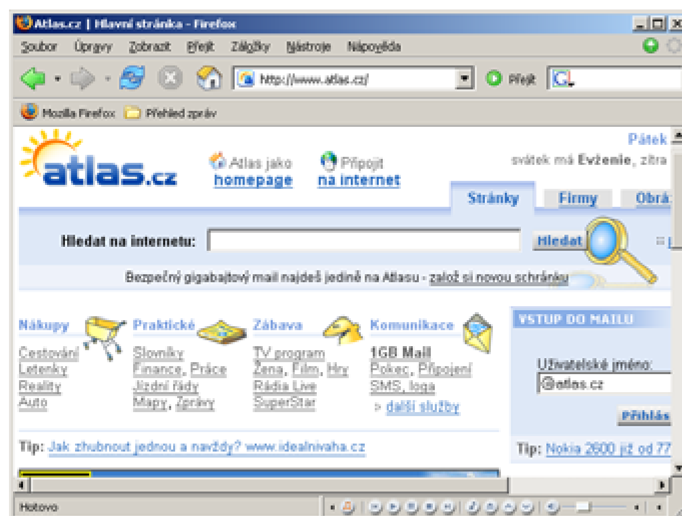
ZÁVADY NA SERVERU

Objeví-li se namísto webových stránek, či přímo na nich nic neříkající anglický nápis obsahující slovo „error", nepropadejte panice, závada není u vás. Jedná se o chybu na straně serveru. Tu bohužel nijak nevyřešíte a nezbývá než pár minut či hodin počkat, až ji odstraní administrátoři stránek. Pouze pokud se setkáte s chybou „Error 404 – Page not found" („Chyba 404 – Stránka nenalezena"), čekat nemusíte. To totiž znamená, že jste špatně zadali adresu stránek nebo že tato stránka již neexistuje.

V některých případech však uvidíte jen chybové hlášení prohlížeče (nejčastěji „Connection timed out" – „Čas vypršel"), či ještě hůře se browser bude „tvářit", jako by pracoval, ale žádného výsledku se nedočkáte. (Ve stavovém řádku uvidíte hlášení „Waiting for..." – „Čekám na...") Tato komplikace může být způsobena buď výpadkem serveru (s tím opět nic nenaděláte), nebo výpadkem připojení k internetu. Proto než se vzdáte možnosti prohlížení těchto stránek, zkontrolujte, zda je komunikace s internetem v pořádku. To provedete kupříkladu otevřením jiné WWW stránky.

CHYBY TVŮRCŮ STRÁNEK

I tvůrci webových stránek jsou jen lidé, takže jejich výtvory mohou obsahovat různé chyby a nesrovnalosti. Nejčastěji je

Firefox si získává stále více uživatelů.

to špatně definovaná znaková sada, což se projeví tím, že na stránkách se místo některých znaků (nejčastěji místo znaků s diakritickými znaménky) zobrazují znaky jiné – nesmyslné. Tento problém vyřešíte tak, že manuálně změníte znakovou sadu (někdy označovanou jako kódování) v menu Zobrazit prohlížeče. Nejběžnějšími u nás používanými sadami jsou sady Středoevropské jazyky (Windows-1250), Středoevropské jazyky (ISO-8859-2) a Unicode (UTF-8).

Další neřestí (v poslední době je však naštěstí pozvolna na ústupu) je již v první části článku zmiňované používání nestandardních příkazů. Zde pomůže použití prohlížeče internetových stránek z jiné skupiny – viz výše. Pokud se stav nezlepší ani po této změně, je chyba pravděpodobně závažnější. Jako uživatel s tím bohužel opět nic nenaděláte.

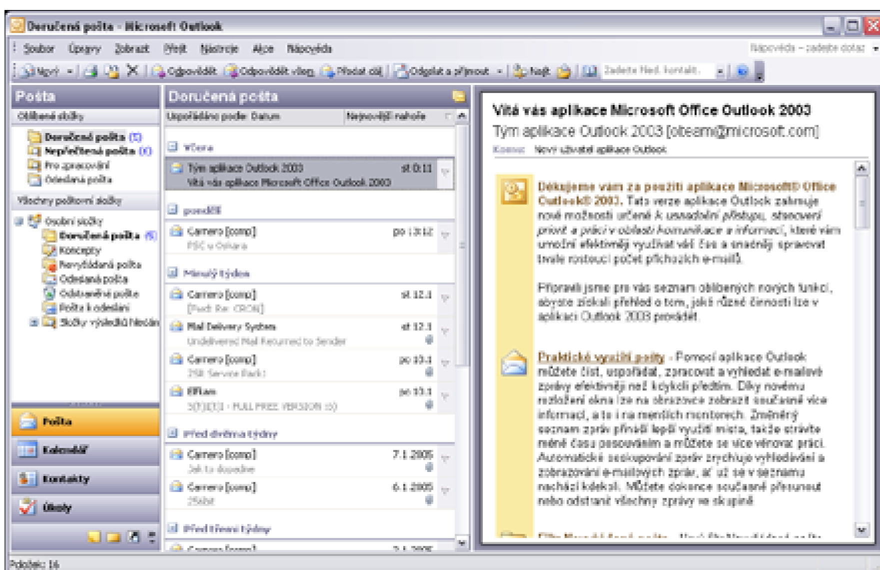
Poslední, ze strany uživatele opět neřešitelnou vadou bývá nekompletně nahraná webová prezentace. Návštěvníkovi se pak místo obrázků zobrazují jen rámečky s ikonou červeného křížku uvnitř a po kliknutí na odkaz se zobrazí chyba 404 – Stránka nenalezena.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

INSTALACE E-MAILOVÉHO KLIENTA

E-mail je bezesporu jednou z nejpopulárnějších služeb, které internet nabízí. Většina uživatelů je spravuje pomocí specializovaného programu – tzv. e-mailového klienta. Jeho ovládání není příliš obtížné, avšak tvrdým oříškem bývá často jeho instalace a zvláště pak konfigurace...

Poslední dobou se nám v redakci množí dotazy týkající se nastavení různých e-mailových klientů. Není divu, neboť tyto programy se často dokáží až nestydatě zeptat na údaje, o jejichž existenci nemá mnohý méně zkušený uživatel ani tušení. Povězme si nyní o jednotlivých položkách, na něž lze při instalaci narazit a u nichž by mohly vyvstat nějaké nejasnosti. Pořadí se může u různých programů lišit, ale význam je všude stejný.

E-mailový klient MS Outlook je součástí kancelářského balíku Office.

TYP ÚČTU

Některé klientské programy umožňují i jiné druhy komunikace, než jsou elektronické dopisy. Budete-li tedy dotazováni na typ vytvářeného účtu, zvolte samozřejmě e-mailový. Ostatní služby můžete nastavit později.

JMÉNO

Tato položka je volitelná, a pokud ji nevyplníte, nepřijdete o žádnou funkci. Její význam spočívá v tom, že odeslané e-maily budou mít v hlavičce toto jméno uvedeno a příjemci se zobrazí v kolonce *Od:* namísto e-mailové adresy (eventuálně ve tvaru *Jméno <vas@email.cz>* – to záleží na programu, který používá adresát).

Pokud se rozhodnete jméno uvést, je slušností zadat ho podle pravdy, popř. použít přezdívku. Také by se v něm neměla vyskytovat diakritická znaménka (háčky a čárky), neboť mnoho poštovních serverů není českých a příjemci pak namísto jména dorazí velmi nepěkná změť znaků.

PŘÍCHOZÍ SERVER

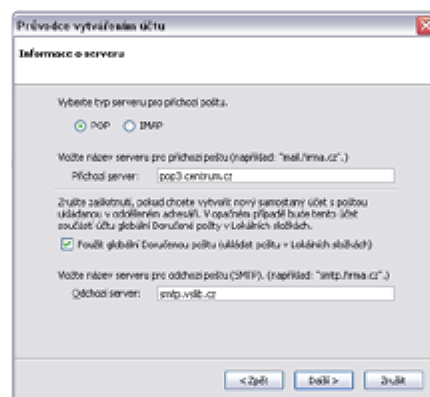
Než zadáte adresu příchozího serveru, budete zřejmě nuceni vybrat, zda je použit protokol IMAP, nebo POP3. V dnešní době se spíše používá POP3, nicméně tento údaj včetně adresy serveru zjistíte od poskytovatele své e-mailové schránky (zaměstnavatele, freemailového serveru...). Adresa může mít různý tvar, tedy kupříkladu *pop3.poskytovatel.cz*.

Nejlepším místem, kde tento údaj hledat, jsou internetové stránky poskytovatele. Na nich většinou stačí nahlédnout do nápovědy a její sekce FAQ, v níž jsou odpovědi na nejčastěji kladené otázky.

ODCHOZÍ SERVER

Odchozí server bude vždy SMTP. Jeho adresu tentokrát však budete muset zjistit od poskytovatele svého připojení k internetu (tzv. providera), nikoliv od poskytovatele e-mailové schránky! (Samozřejmě za předpokladu, že se jedná o odlišnou organizaci.) Adresa může být např. ve tvaru *smtp.provider.cz*. Některé SMTP servery také vyžadují přihlašovací jméno a heslo, i když to není zrovna běžné. Tyto údaje pak bývají většinou stejné jako při připojování k internetu.

A kde lze požadovanou informaci získat? Většinou ji naleznete v příručce či v informačním e-mailu, který jste dostali od svého poskytovatele při zřízení připojení. Samozřejmě vám poradí nápověda na webových stránkách či telefonická horká linka.

Nastavení oblíbeného e-mailového klienta Mozilla Thunderbird.

JMÉNO UŽIVATELE

Tímto jménem se budete hlásit serveru pro příchozí poštu, tedy opět jej budete zjišťovat u poskytovatele své e-mailové schránky. Ve většině případů je však shodné s e-mailovou adresou nebo s její částí před zavináčem.

NÁZEV ÚČTU

Stejně jako jméno ani název účtu není zas tak důležitou položkou. Slouží pouze k lepší orientaci v programu za předpokladu, že spravujete více e-mailových účtů najednou.

KDYŽ SE NEDAŘÍ

Pokud jste správně zadali všechny údaje, a program se přesto odmítá spojit s poštovními servery, zkontrolujte, zda mu nebrání nějaký rezidentní program. Máme tím na mysli zejména osobní firewally, antivirové a antispywarové programy. Ty totiž neustále monitorují komunikaci s internetem a cokoli nepovoleného bez milosti zadrží.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

DO HLUBIN MINULOSTI

Jistě si pamatujete nedávný rozruch související s aukcí fragmentu latinského překladu Dalimilovy kroniky v Paříži.

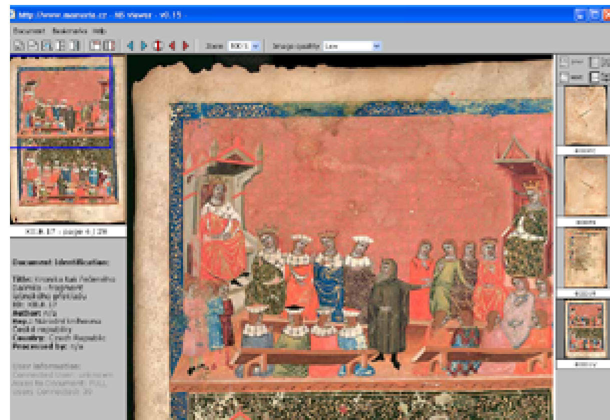
Pokud jste zatoužili tuto knihu vidět, máme pro vás dobrou zprávu. Nejenom tuto kroniku si totiž můžete prohlédnout na internetu v rámci projektu Memoria.

PROJEKT MEMORIA

Projekt Memoria najdete na internetové adrese *www.memoria.cz* a jedná se o projekt Národní knihovny České republiky. Cílem tohoto projektu je digitalizace starých dokumentů na špičkovém pracovišti za použití nejmodernější techniky. Na tom by nebylo nic tak zvláštního, protože staré historické dokumenty se digitalizují běžně. V rámci projektu Memoria je však digitální podoba dokumentů vystavena na internetu a zpřístupněna tak pro širokou veřejnost.

FINANCOVÁNÍ

Jak je u nás zvykem, tento bohulibý projekt zápasí s finanční nejistotou. Digitalizaci dokumentů financuje Ministerstvo kultury ČR, ale ne již jejich zpřístupnění na internetu – to bohužel pravidelné financování nemá. Jednou z cest je financování z placeného přístupu k dokumentům. Pokud si všechny digitalizované dokumenty umístěné na stránkách chcete prohlédnout bezplatně, musíte navštívit některou z institucí (knihovny, muzea – jejich seznam najdete např. na stránkách *www.knihovny.cz)* a zde si je můžete na počítači prezenčně prohlédnout. Souhrnně stránky obsahují 1500 dokumentů.

K prohlížení starých dokumentů máte k dispozici speciální aplikaci.

CO MŮŽETE VIDĚT

Stránky se medializovaly hlavně volným vystavením Kroniky tak řečeného Dalimila (jak zní správný název této knihy), ale pro bezplatné prohlížení na nich najdete i mnoho jiných zajímavých historických dokumentů; ve vysoké zobrazovací kvalitě jsou však jen některé. Mezi volně dostupné dokumenty patří kromě Dalimilovy kroniky také např. Jenský kodex, Bible olomoucká a Krumlovský sborník. Pro prohlížení těchto dokumentů máte k dispozici speciální aplikaci. Můžete si např. zobrazit pouze výřez stránky a ten podrobně studovat.

-mia

KNIHOVNY NA INTERNETU

Spojitost knihoven a internetu je nejlépe zřetelná právě při každoroční akci Březen – měsíc internetu. V tomto měsíci se v knihovnách koná mnoho zajímavých akcí, které s internetem přímo souvisejí. Díky Ministerstvu informatiky ČR byly mnohé knihovny připojeny k internetu a do několika let by měly být připojeny všechny.

Knihovny se tak stávají veřejně přístupným zařízením, ve kterém má každý přístup k internetu. Knihovny také samy provozují internetové stránky, na kterých můžete zjistit mnoho zajímavých informací a které vám pomohou s řadou věcí – můžete si např. prodloužit zápůjční dobu nebo zjistit, zda knížku, kterou si chcete vypůjčit, knihovna nabízí.

Stránky *www.knihovny.cz* jsou informačním portálem o českých knihovnách.

KNIHOVNY.CZ

Stránky *www.knihovny.cz* mají podtitul Portál o českých knihovnách, což beze zbytku naplňují. Dozvíte se zde všechno, co knihovny a jejich internetové prezentace nabízejí. Zjistíte zde, jaký je zápůjční systém, seznámíte se s nabízenými službami a také s tím, jak postupovat, když si chcete vypůjčit knihu, časopis apod. Důležitá je také sekce týkající se internetu – v ní se dozvíte, co vše můžete od knihovny požadovat, aniž byste ji museli navštívit. Pokud chcete zjistit, kde se ve vašem okolí knihovna nachází, můžete využít mapu knihoven – na ní zjistíte přesnou adresu a řadu informací o nejbližší knihovně (otevírací dobu, kontakt).

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V PRAZE

Stránky Městské knihovny v Praze najdete na adrese *www.mlp.cz*. Je to vlastně portál, který zastřešuje všechny obvodní knihovny v Praze, takže bude pro vás užitečný, i když „fyzicky“ tuto knihovnu nenavštěvujete. Na hlavní stránce se můžete podívat na seznam akcí, které se v knihovně konají. Knihovny se dnes totiž zdaleka nezabývají pouze půjčováním publikací, můžete si sem zajít na koncert, divadelní představení nebo na výstavu. Knihovny také pořádají různé semináře a školení – právě v uplynulém měsíci jste se zde např. mohli dozvědět, jak pracovat s internetem. Asi nejužitečnější je sekce Samoobsluha. Zde získáte mnoho důležitých informací, aniž byste museli knihovnu navštívit. V první řadě můžete využít prohledávání on-line katalogu. Stačí zadat jméno autora nebo název knihy. Poté bude patřičná kniha vyhledána a vy si můžete zobrazit její zápůjční lístek. Na něm jsou vypsány všechny pobočky knihovny (a odkazy na ně), které tuto knihu mají, a také počet svazků, které knihovna vlastní. Pokud již máte legitimaci Městské knihovny, můžete se přihlásit pomocí čísla své legitimace a prostřednictvím hesla a poté si titul ve vybrané knihovně rezervujete – v okamžiku, kdy bude vrácen, budete informováni, že si knihu můžete vyzvednout. Zjistíte také, jaké jsou novinky ve fondu knihoven a v které si novinku můžete rezervovat. Na stránkách Městské knihovny najdete i informace o síti jejích poboček. K vyhledávání poboček můžete použít formulář, ve kterém zadáte několik údajů (část Prahy, požadavky na otevírací dobu). A víte, že i po Praze jezdí tzv. bibliobusy? Tyto autobusy přijedou až k vám a během chvíle si můžete některou z publikací vypůjčit, bez ohledu na to, zda v daném obvodě bydlíte. Chcete-li vědět, zda nějaký takový bibliobus zajíždí někam blízko vás, podívejte se právě na stránky Městské knihovny.

NÁRODNÍ KNIHOVNA

Stránky Národní knihovny České republiky, tedy Klementina, najdete na adrese *www.nkp.cz*. Máte-li v plánu tuto národní památku navštívit, je vhodné nejprve zabrousit právě na tyto stránky. Dozvíte se zde totiž řadu informací o tom, co Národní knihovna nabízí. Najdete zde kontakt na knihovnu a zjistíte její otevírací dobu, všechna potřebná telefonní čísla a e-mailové adresy. Blíží se léto a s ním také změněná otevírací doba, takže informace o tom, kdy je otevřeno, se vám jistě bude hodit. Sekce Služby je rozdělena do tří částí a přináší důležité informace jak pro čtenáře, tak pro knihovníky a vydavatele. Nejdůležitější je fond Národní knihovny, tedy soupis všech tisků, které vám knihovna může zapůjčit, ať prezenčně (tedy pouze v knihovně), nebo domů. Vyhledávání je poměrně jednoduché – máte k dispozici formulář s několika kritérii. Pokud byste měli při vyhledávání problémy, můžete se podívat do sekce „Jak najít“ a vybrat si, zda hledáte knihy, časopisy apod. Na stránkách najdete také odkazy na velmi zajímavé projekty. Kupříkladu projekt Kramerius (*http://kramerius.nkp.cz*) se zabývá digitalizací různých periodik, starých tisků

Na stránkách Městské knihovny v Praze můžete vyhledávat knihu v síti jejích poboček.

Ze stránek Národní knihovny České republiky můžete přistoupit např. k projektu Kramerius pro digitalizaci starých tisků.

a rukopisů. Některé z nich si můžete prohlédnout pouze v budově Národní knihovny, ale velké množství je volně dostupné.

JEDNOTNÁ INFORMAČNÍ BRÁNA

Projekt JIB vzniká ve spolupráci Národní knihovny České republiky a Univerzity Karlovy. Slouží k tomu, aby kdokoliv měl snadný přístup k různým informačním zdrojům, ale také k plným textům dokumentů. Projekt najdete na stránce *www.jib.cz*. Tento projekt umožňuje prohledávat řadu informačních zdrojů (různých, a to i univerzitních knihoven, dále nejrůznějších institucí, internetových knihkupectví a článků na internetu) z jednoho místa, což vám může ušetřit mnoho času. Vyhledávat lze zadáním skutečně široké škály kritérií. Pokud se zaregistrujete, můžete si vyhledané odkazy ukládat.

STÁTNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA

Další instituce, jejíž internetovou prezentaci byste rozhodně neměli opomenout, je Státní technická knihovna. Její webové stránky můžete zhlédnout na internetové adrese *www.stk.cz*. Tato knihovna představuje asi největší zdroj českých a zahraničních dokumentů z oblasti techniky a přírodních věd. Obsahuje více než 1,2 milionu svazků! Prostřednictvím internetových stránek můžete vyhledávat v katalogu, a zápůjčky si dokonce objednávat a prodlužovat. Katalog těchto knih je k dispozici i na wapových stránkách.

-mia

Na stránkách Státní technické knihovny můžete prohledávat katalog – obsahuje 1,2 milionu svazků.

inzerce

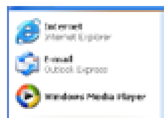
ŠKATULATA S IKONAMI

Nabídka *Start* se s instalacemi dalších a dalších programů rozrůstá a stává se nepřehlednou. Tak to nemůžete nechat. Abyste mohli počítač používat efektivně, potřebujete se v rozmístění ikon vyznat a mít po ruce ty nejvyužívanější.

Obvyklý způsob, jak ve Windows spustit nějaký program, je najít jeho ikonu v nabídce *Start* a kliknout na ni. Jak vám pak v počítači programy přibývají, rozrůstá se i nabídka *Start* a její použití je čím dál tím obtížnější.

Sama nabídka *Start* systému Windows XP se tomu snaží předcházet a ikony nejčastěji spouštěných programů zobrazuje již v první otevřené nabídce, to však nestačí. Některé programy při instalaci nabízejí vytvoření ikony rovněž na pracovní ploše – to však má tu nevýhodu, že plocha je obvykle překryta okny programů již spuštěných.

Přehlednému uspořádání, které vás nebude při využívání počítače zdržovat, proto musíte napomoci občasným úklidem, přeskupením ikon tak, abyste se v nich lépe vyznali.

Obr. 1. Windows Media Player připojený k nabídce Start.

PŘESUNY V NABÍDCE START

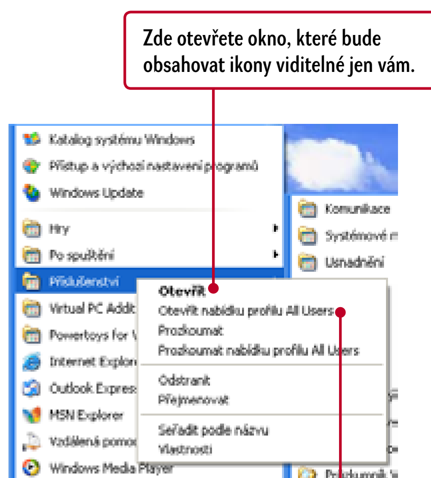
Třebaže by se mohlo zdát, že každá ikona v nabídce *Start* má své pevné místo, není tomu tak; ikony můžete přesouvat i kopírovat obdobně jako v oknech složek či na ploše, jen je to trochu ztíženo tím, že se jednotlivé skupiny programů v nabídce *Start* samy rozbalují a sbalují.

Ikonu uchopíte myší (levým tlačítkem) a táhnete. Můžete tak měnit pořadí ikon, když s ikonou zůstanete na stejné úrovni nabídky. Můžete ikonu přetáhnout do nějaké skupiny, jestliže při stisknutém tlačítku myši počkáte nad ikonou skupiny, až se rozbalí, a dále pokračujete do právě rozbalené nabídky, kam ikonu umístíte. Můžete také ikonu zevnitř skupiny přenést o úroveň výše.

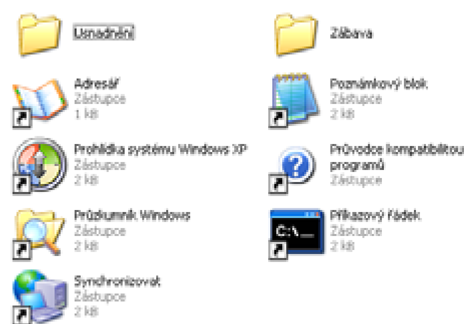
Jak jste nejspíše zjistili, pro „neposednost“ nabídky *Start* je někdy obtížné měnit rozmístění ikon tímto způsobem. Naštěstí lze nabídku Start i jednotlivé skupiny v ní otevřít i v podobě běžných složek. Již na tlačítku *Start* můžete pravým tlačítkem myši vyvolat nabídku, z níž lze vybrat buďto *Otevřít*, či *Prozkoumat*. Pod čarou jsou pak stejné možnosti zopakovány ještě pro složky platné pro *všechny uživatele* (nedůsledně přeloženo jako „profil All Users“). Proč tomu tak je?

Coby uživatel sice vidíte *jednu nabídku Start*, pro Windows jsou to však ve skutečnosti *dvě nabídky* spojené v jednu, zobrazené dohromady jako jedna. První z nich je jen vaše, jsou v ní umístěny ikony jen pro vás, které jiný uživatel počítače v nabídce *Start* neuvidí. Druhá nabídka Start je společná všem uživatelům počítače; ikony v ní umístěné uvidí každý uživatel. I jednotlivé podskupiny v nabídce programů mohou umožňovat toto dvojí otevření, a to pokud se vyskytují v obou nabídkách: ve společné i ve vaší jedinečné.

> **tip**
>
> Když máte pocit, že se některá ikona objevila mezi často spouštěnými v nabídce *Start* neprávem a nechcete, aby tam zabírala místo jiným, stačí pravým tlačítkem vyvolat její místní nabídku, z níž zvolíte *Odebrat z tohoto seznamu*.
>
> „Nad čarou“ nabídky *Start* je pak několik (zpočátku dvě) stálých ikon, které nemizí, ani se neobměňují podle četnosti svého využívání (obr. 1). Můžete sem však přidat další ikony: po kliknutí pravým tlačítkem na libovolnou ikonu programu máte možnost zvolit položku *Připojit k nabídce Start.*

Obr. 2. Stav po kliknutí pravým tlačítkem na skupinu *Příslušenství.*

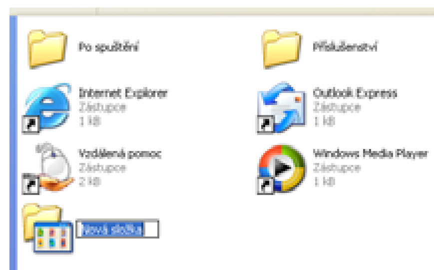
Obr. 3. Ikony ze skupiny *Příslušenství* zobrazené jako ikony ve složce. Můžete s nimi zacházet všemi ve Windows dostupnými způsoby a výsledky se pak projeví v nabídce *Start*.

Nezdá se, že by se dodržoval nějaký přesný řád v tom, kam program při své instalaci své ikony umístí. Některé programy se nainstalují jakoby jen pro vás a jejich ikony vidíte v nabídce jen vy, jiné programy umístí své ikony do nabídky pro všechny uživatele. Na možnost spuštění programu různými uživateli to přitom obvykle nemá vliv, rozdíl je jen v ukázání ikony. Možnost otevřít skupiny programů coby složky vám tak dovolí snadno zpřístupnit některé nainstalované programy i ostatním uživatelům, jestliže jejich ikony dosud nemohli vidět, a to tak, že je přesunete ze své složky do společné, nebo je překopírujete do složky jiného uživatele, máte-li na to práva.

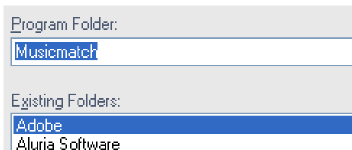
NOVÉ SKUPINY PROGRAMŮ

Obrázek 3 ukazuje ikony ze soukromé složky *Příslušenství*. Je zřejmé, že tytéž ikony má v této složce po instalaci Windows v zásadě každý, tak jakápak soukromá složka? Rozdíl je v tom, že tyto ikony můžete přesouvat, přejmenovávat i mazat, ale projeví se to jen ve vaší nabídce *Start*. Změny uplatněné na společné ikony by se však ihned projevily u všech uživatelů.

Po nějaké době nabídka *Start* nabude natolik, že se ikony již nevejdou do jednoho sloupce. Pak je vhodné rozmyslet si, které programy by mohly být zařazeny pod spo-

Obr. 4. Neostýchejte se vytvořit si v nabídce *Start* skupiny podle svého.

Obr. 5. Instalace tohoto programu nabízí vytvoření skupiny Musicmatch. Abyste si ušetřili opisování, zkopírujte si označený název stiskem Ctrl+C.

lečnou skupinu, vytvořit ji a jejich ikony do ní přesunout. Napadají nás možnosti jako třeba *Grafika, Video, Internet* a podobně.

S tímto přesouváním ikon je však spojena jedna nevýhoda. Případná odinstalace nedovede přemístěné ikony najít a smazat; budete je muset smazat sami. Když se pokusíte takovou „osiřelou" ikonu spustit, Windows zobrazí okno s upozorněním, že program nemohou najít... Víte-li, že jste jej již odinstalovali, nic nebrání tomu, ikonu z nabídky prostě odstranit (smazat).

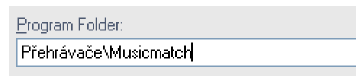
Při některých dalších instalacích je možné programům změnit již při instalaci skupinu, do které se v nabídce Start zařadí. Pak bude správně fungovat i odinstalace. Jestliže program například nabízí, že si vytvoří programovou skupinu *SuperUtility*, není problém obsah políčka opravit třeba na *Nástroje\SuperUtility* (viz obrázky 5 a 6).

Bohužel, ne všechny instalace úpravu umístění ikon povolují.

Z NABÍDKY START NA PLOCHU A JINAM

Jako je možné přesouvat ikony v rámci nabídky *Start*, je možné je i „vytáhnout" ven. Například na plochu nebo do nějakého panelu nástrojů na hlavním panelu.

Avšak pozor! Když ikonu přesunete, na původním místě nezůstane. Spíš budete chtít ponechat ikonu i v nabídce *Start*. Proto je třeba ji namísto přesunutí *zkopírovat* – k tažení použijete namísto levého tlačítka myši tlačítko pravé. Po upuštění ikony pak vyskočí *místní nabídka* a z ní namísto *Přesunout sem* budete moci zvolit *Kopírovat sem*. Akci můžete také úplně zrušit kliknutím na *Storno*.

Obr. 6. Klikněte na již existující skupinu nebo vepište jméno nové skupiny, přidejte obrácené lomítko a za něj vložte původní text pomocí Ctrl+V.

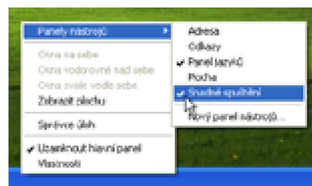
Jestliže přetahujete levým tlačítkem, ale na poslední chvíli si to rozmyslíte, můžete akci zrušit tak, že k levému tlačítku stisknete ještě pravé a pustíte. -mjs

info

PANEL SNADNÉHO SPUŠTĚNÍ

Nevíte, co je *panel snadného spuštění*? Možná jej nemáte povolen. Klikněte pravým tlačítkem myši na *hlavní panel* (obvykle na modrou lištu naspodu plochy); v objevivší se nabídce najeďte na podnabídku *Panely nástrojů* a v ní kliknutím povolte *Snadné spuštění* (obr. 7). Panel se standardně objeví vlevo vedle tlačítka *Start*.

Když na panelu vytvoříte více ikon, než kolik jich může pojmout, objeví se na pravém konci panelu dvojitá šipečka; ta zpřístupňuje podnabídku se zbylými ikonami. Tomu se můžete vyhnout, když panel zvětšíte, nejprve je však třeba hlavní panel *odemknout*. Na obrázku 7 si všimněte zatržené položky *Uzamknout hlavní panel*. Když jej odemknete, můžete měnit velikost panelů nebo je přetahovat jinam.

Obr. 7. *Snadné spuštění* je jedním z *panelů nástrojů*, které lze povolit na *hlavním panelu* (na modré liště naspodu plochy).

NÁCVIK UMÍSTĚNÍ PANELU

Co lze s panely také dělat, to si názorně předvedeme na postupu, který vytvoří samostatnou „vyjíždějící" lištu ikonek po levé straně plochy.

1. Je-li hlavní panel uzamčen, odemkněte jej.

2. Ukažte myší na panel snadného spuštění, a to mimo kteroukoli ikonu (nejspíše někam ke kraji). Podržte levé tlačítko; ukazatel myši se změní v „čtyřsměrnou" šipku. Táhněte myší na plochu a pusťte; na ploše se panel objeví v podobě samostatného okna.

3. Nyní můžete panel umístit, kam chcete. Na ploše jej asi neponecháte... Můžete jej připojit k levému, pravému či hornímu okraji plochy. Připojíte-li jej ke spodnímu okraji, panel se vrátí zpět na *hlavní panel* (jen se zařadí vpravo). Uchopte (levým tlačítkem myši) okno panelu za jeho titulní lištu a přeneste jej k levému okraji plochy tak, aby se k němu „přisál". Panel pusťte.

4. Aby panel nebyl zbytečně široký, zužte jej na šířku jedné ikony: najedete-li na jeho pravý okraj, ukazatel myši se zde změní v „pravolevou" šipku; podržte levé tlačítko myši a panel zužte (obr. 8).

Obr. 8. Svislý panel, zúžený na šířku ikony.

5. Klikněte na panel pravým tlačítkem a prozkoumejte možnosti nastavení. Můžete si například vybrat mezi malými a velkými ikonami.

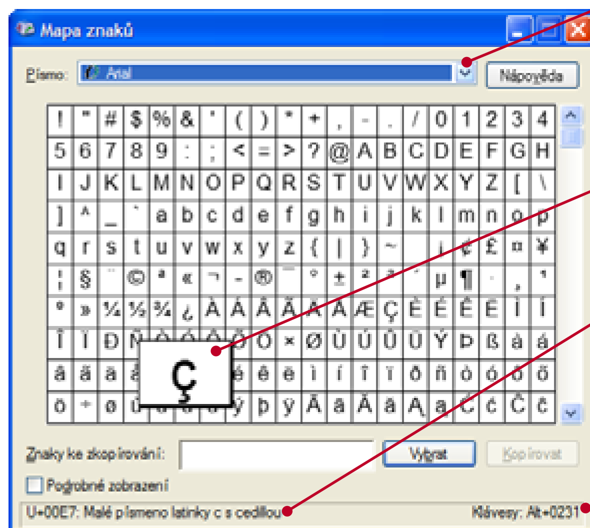
Z nabídky vyberte *Automaticky schovávat*. Nyní se panel objeví tehdy, když najedete myší na levý okraj plochy. Chcete-li panel udržet otevřený, i když jej myší opustíte, klikněte do něj nejprve levým tlačítkem myši. Jakmile však myš použijete jinde, panel zmizí.

6. Zrušení panelu: v nabídce vyvolané pravým tlačítkem najděte podnabídku *Panely nástrojů* a v ní zrušte zatržení u položky *Snadné spuštění*. Panel zmizí.

Až jej příště povolíte v nabídce hlavního panelu, objeví se zase na svém původním místě...

CO DOKÁŽE MAPA ZNAKŮ

Počítač umí zobrazit nepoměrně více znaků, než kolik jich je možné napsat z klávesnice. Jak je však do počítače dostat?! Dopomůže k tomu nástroj *Mapa znaků.*

Zde vyberete zobrazené písmo.

Vybraný znak se zvětší; můžete si jej lépe prohlédnout a také přetáhnout do editoru.

Zde je uveden „unikód" znaku a jeho popis.

Zde se někdy objeví alternativní kód pocházející ze staršího způsobu kódování, odlišený od „unikódu" jednou předřazenou nulou.

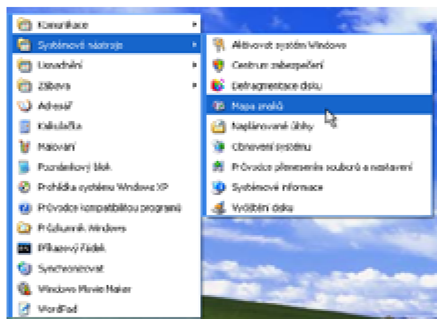
Obr. 2

K psaní na počítači slouží klávesnice – ta však zpřístupňuje jen omezený počet znaků: základní písmena latinské abecedy, písmena s tou nejběžnější diakritikou, nejčastěji používané *zvláštní znaky.*

Písemná a tisková tradice však zná symbolů mnohonásobně více. Navíc si takřka každý jazyk psaný latinkou upravuje soubor písmen po svém, na jazyky psané jinými písmy nehledě. Takové množství různých znaků se nevejde na žádnou klávesnici na světě. Potřebujete-li méně používaný znak, musíte si pomoci jinak.

MAPA ZNAKŮ

Je to užitečný nástroj, jenž je z nepochopitelných důvodů velmi dobře schován mezi *systémovými nástroji* v *příslušenství* v nabídce *Start* – viz obrázek 1. Jestliže si mapu znaků oblíbíte, můžete si její ikonu samozřejmě přesunout jinam, třeba i na plochu nebo na panel snadného spuštění.

Obr. 1. Mapu znaků naleznete mezi *systémovými nástroji v příslušenství.*

PÍSMO V POČÍTAČI

Svá Windows máte vybavena *písmy* (z angličtiny – „*fonty*"). Písmo je třeba *Arial* nebo *Times New Roman*; to jsou jejich názvy; liší se pak od sebe vzhledem i rozsahem znaků, které pokrývají.

Pro počítač je písmo ucelený soubor znaků; ten je konečný a málokteré písmo obsahuje úplně všechny možné znaky, které současné počítače znají. Takový soubor by byl nesmírně velký, navíc náročný a nákladný na výrobu. Práce s tak velkým souborem počítač poněkud zatěžuje, zejména kdyby tak velká byla všechna používaná písma. Proto se běžně pracuje s písmy, která jsou jen podmnožinou známých znaků. Neobsahují například *znakové sady* jazyků, jejichž užití se uživatelem nepředpokládá.

Jeden takřka úplný soubor je do Windows XP přesto zařazen: *Arial Unicode MS.* Obsahuje 50 377 znaků a jeho soubor zabírá na disku přes 22 MB.

Mapa znaků vždy vypisuje znaky obsažené ve zvoleném souboru písma; ten vyberete v políčku nahoře – viz obrázek 2.

POUŽITÍ MAPY ZNAKŮ

Kterýkoli znak můžete označit tak, že na něj kliknete. Tím se také zvětší, takže si jej můžete lépe prohlédnout; zároveň se o něm zobrazí několik údajů...

Když na znak kliknete dvakrát, přenese se do políčka *Znaky ke zkopírování* a rovněž do schránky Windows. Totéž se provede po kliknutí na tlačítko *Vybrat.*

Znak můžete okamžitě **vložit** takřka do libovolného programu (pomocí položky *Vložit* z nabídky programu anebo kombinací kláves Ctrl+V).

Znaků ke zkopírování si můžete shromáždit několik za sebou. Jestliže se však rozhodnete řádku se znaky editovat, změny se do schránky promítnou až po kliknutí na tlačítko *Kopírovat.*

Některé programy umožňují i snazší **přetažení** znaku. Označený, zvětšený znak „uchopte" levým tlačítkem myši a „vytáhněte" ho ven z okna *mapy znaků.* Vyzkoušejte si to třeba takto: Otevřete textový editor WordPad (v *příslušenství*). Spusťte mapu znaků (nebo ji přepněte do popředí, jestliže již běží). Nyní tedy okno *mapy znaků* překrývá okno WordPadu. Vytáhněte z mapy znaků vybraný znak a přetáhněte jej do WordPadu: nad oknem WordPadu se ukazatel myši změní v šipku s malým obdélníčkem a se znaménkem plus, zároveň se zvýrazní poloha kurzoru v textu. Budete-li myší přejíždět nad textem (levé tlačítko stále držíte stisknuté!), bude se textový kurzor po textu posouvat podle myši. Na žádoucím místě znak „upusťte".

Jak toto přetažení, tak předchozí vložení přes schránku vykazují jeden důsledek: v textovém editoru, který pracuje s formátovaným textem, se vloží znak nikoli z písma a ve velikosti okolního textu v editoru, nýbrž z písma, které je zvoleno v mapě znaků, a ve velikosti 12. Tomu lze předejít, jestliže program vedle *Vložit* nabízí i úkon *Vložit jinak.* Pak je možné vybrat možnost *Neformátovaný text*; tak se přenese jen znak sám, jako byste jej stiskli na klávesnici (kdyby tam byl). Touto cestou však můžete narazit na to, že znak není obsažen v souboru písma, ve kterém je text, a pak se neobjeví.

KAŽDÝ ZNAK MÁ SVŮJ KÓD

Pro každý znak je určen číselný kód a popisný název; tyto kódy a názvy jsou uspořádány standardem zvaným *Unicode.* Již jeho název napovídá, že Unicode je pokusem o pokrytí potřeb všech soudobých běžně užívaných psaných jazyků (není tedy překvapivé, že jeho velká část je vyhrazena desítkám tisíc čínských znaků, v podstatě jedinému dosud přežívajícímu *ideografickému*, tedy „obrázkovému" písmu).

Zatímco pro člověka je podstatné, jak znak vypadá, v případě počítače tomu tak není – ten rozlišuje znaky podle jejich číselného kódu. Například velké písmeno *A* je

pro počítač 65, ovšem v desítkové soustavě. Mapa znaků žel uvádí kódy Unicode v šestnáctkové (neboli *hexadecimální*) soustavě, v níž se toto číslo zapisuje jako 41 (čili 4 · 16 + 1). V šestnáctkové soustavě se pak na místě číslic používají pro hodnoty 10 až 15 písmena A až F.

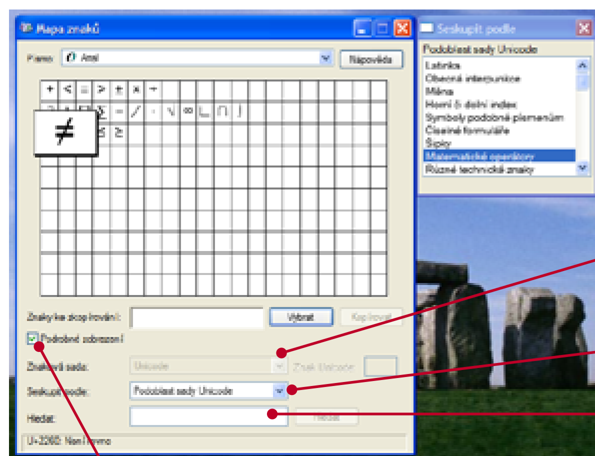
Znalost kódu Unicode má pro uživatele ten význam, že může prostřednictvím kódu vložit potřebný znak kdekoli a kdykoli.

VLOŽENÍ ZNAKU PROSTŘEDNICTVÍM KÓDU

Stačí podržet klávesu *Alt* (platí pouze pro levý *Alt*) a na číselné klávesnici napravo vypsat kód *Unicode*. Jakmile kód doťukáte, pusťte *Alt*, a požadovaný znak se objeví – ovšem jen tehdy, je-li v daném souboru písma obsažen (a jestliže do programu, který právě používáte, lze takový znak zapsat).

Je tu však jeden zádrhel: kód je třeba zadat v soustavě *desítkové*. Smysl toho, proč tedy mapa znaků uvádí zápis *šestnáctkový*, nám zůstává skryt...

K převodu mezi šestnáctkovou a desítkovou soustavou můžete použít *kalkulačku* Windows (je dostupná v *příslušenství*), jen ji musíte přepnout do *vědeckého* režimu – v její nabídce *Zobrazit* zvolte *Vědecká*. Nejprve zvolte vlevo nahoře *Hex* namísto *Dec*, potom do řádku kalkulačky vepište kód, třeba 2126 (značka jednotky *ohm*) nebo A5 (značka

Zde můžete vybrat starší znakovou sadu a prohlédnout si, které znaky obsahuje. Některé starší programy jsou omezeny na použití těchto menších sad. Obvyklá je sada *Windows: Střední Evropa*.

Seskupení podle podoblastí je přehlednější.

Podaří se vám něco najít podle popisu znaku?

Obr. 3

Další možnosti mapy znaků jsou přístupné v podrobném zobrazení.

japonské měny *jen*), a přepněte na desítkové zobrazení (klikněte na přepínač *Dec*). Zadaný kód se změní na 8486 (ohm), respektive 165 (jen). Zkuste si tyto znaky vložit kdekoli do textu kombinací *Alt+8486* a *Alt+165*.

LEPŠÍ ORIENTACE V MAPĚ ZNAKŮ

V mapě znaků jsou všechny znaky zobrazeny za sebou podle svého kódu, a to je poměrně nepřehledné – žádoucí znak se tak hledá obtížně. Naštěstí to není jediná možnost. Další zpřístupníte povolením *podrobného zobrazení* – viz obrázek 3.

Nyní máte možnost znaky seskupit podle *podoblastí*. Vedle mapy znaků se otevře nové okno se seznamem všech podoblastí Unicode. U běžných písem je však obvyklé, že mnohé podoblasti budou prázdné nebo v nich bude znaků jen několik.

Znak je možné zkusit vyhledat i podle popisu, tato funkce nám však příliš užitečná nepřipadá. Musíte se totiž strefit alespoň do části popisu u znaku uvedeného – tato část musí být navíc alespoň pětipísmenná a rozlišují se velká a malá písmena, takže „řecký“ není totéž co „Řecký“ (!). Je možné najít více znaků najednou, zkuste třeba „řecké“ nebo „otazník“.

Znak je možné vyhledat také podle kódu.

-mjs

FIREWALLY – OCHRANNÝ ŠTÍT

Firewall znamená v angličtině protipožární stěnu. Ve světě počítačů se jedná o speciální programy určené pro ochranu počítače před útoky zvenčí. Nemít na počítači žádný z nich (ani dobrý antivirový program) je jako nechat auto či dům odemčené a s otevřenými dveřmi.

Zopakujme si nejdříve, jaké nebezpečí vám na internetu (tj. prostřednictvím elektronické pošty nebo kvůli surfování na internetu) hrozí a před čím vším vás může firewall ochránit.

ZÁŠKODNICKÉ PROGRAMY

Mezi základní útoky zvenčí počítáme v první řadě všelijaké záškodnické programy anglicky označované souhrnně jako malware. Ty se dále dělí na:

- Počítačové viry – jsou schopné se připojovat k jiným programům a bez vědomí uživatele se šířit a páchat škody. Viry mohou být připojeny v programech nebo v mailech jako příloha (často pomocí skriptu jazyka Visual Basic – tj. souboru s příponou *.vbs) anebo se mohou šířit i naprosto samostatně. Například na počítači s Windows bez nainstalovaných bezpečnostních oprav (hlavně Service Pack 1 a 2) může být počítač napaden okamžitě po připojení k síti či internetu, aniž by uživatel vůbec vykonal nějakou akci či spustil program.
- Trojské koně – nemají schopnost se samostatně šířit, ale po vzoru mýtu, který jim dal jméno, se tváří jako neškodné programy. Po spuštění pak jednorázově způsobí škodu, např. zformátují pevný disk a často přitom zničí i samy sebe.
- Backdoor (neboli zadní vrátka) – program určený pro skryté umožnění přístupu k počítači. Pokud je počítač připojen ke stejné síti jako útočník či k internetu, může se útočník stát pánem nad počítačem uživatele, kdykoliv se k němu připojí. Takové programy se dají najít a stáhnout z internetu i samotné a například i váš známý vám jej může podstrčit jako běžný program. Většinou se jejich instalaci snaží nezkušeným uživatelům „protlačit" neseriózní internetové stránky, například stránky zabývající se nelegálním softwarem.
- Spyware – špionážní programy, které sbírají a odesílají autorovi informace například o tom, které stránky uživatel navštěvuje a které programy používá, a snaží se ukrást jeho přihlašovací hesla. O programech na odstraňování spywaru jsme v PPK již psali.

ÚTOKY HACKERŮ

Útoky hackerů (tj. počítačových maniaků, kteří tráví u počítače většinu svého času a snaží se nabourávat do počítačů) se soustřeďují na větší servery – šance, že se někdo takový bude chtít dostat zrovna do vašeho počítače, je malá. Častěji se o to pokoušejí daleko méně schopní fandové (lameři) pomocí speciálních prográmků a možná právě poškození vašeho počítače jim dá pocit, že se zařadili mezi hackery.

PODVODY S KREDITNÍMI KARTAMI

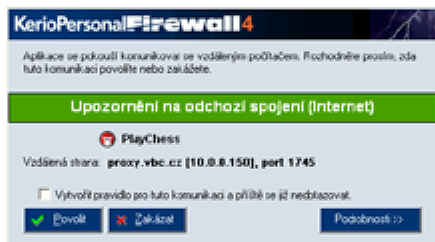
Podvody zvané phishing jsou u nás oproti Západu poměrně nová záležitost. Z tohoto důvodu jsou také uživateli podceňovány. Podvod spočívá v tom, že uživatel dostane falešný e-mail jakoby od serveru, který normálně používá pro nakupování přes internet. V e-mailové zprávě je většinou vyzván, aby klikl na odkaz, který je součástí dopisu. Na formuláři, který se poté otevře, má zadat své uživatelské jméno, heslo, číslo kreditní karty apod. Stránka je však pouhou věrohodnou napodobeninou stránek skutečného internetového obchodu. Dokonce má z pohledu uživatele i stejnou internetovou adresu a znak zavřeného zámku dole v internetovém prohlížeči (a to vinou zneužití chyby v zabezpečení). Pokud uživatel údaje zadá, podvodník díky získaným údajům může nakupovat za peníze čerpané z kreditní karty oběti. Nezkušený uživatel si na nezabezpečeném počítači takového podvodu nejspíše nevšimne.

JAK MI FIREWALL POMŮŽE?

Firewally jsou tématem tohoto CD. Najdete tam ty nejlepší z nich, a to i s dostatkem

tip

Snažte se řídit „selským rozumem" a nezapomeňte, že strach má velké oči. Vždy si v klidu uvědomte, zda akce, kterou jste spustili, může mít jako logický následek přístup k internetu. Nedejte se uvést hlášením ve zmatek a v klidu se racionálně a beze strachu zamyslete (mluvím z vlastní zkušenosti). Podívejte se na hlášení firewallu, případně se podívejte na to, jak hodnotí situaci na internetu. Pokud si nejste jisti a bojíte se následků, existuje univerzální řešení. Přístup můžete zakázat jednou či vícekrát na zkoušku, aniž byste vytvořili bezpečnostní pravidlo. Sami pak uvidíte, zda jste tím zablokovali nějakou chtěnou akci. Pokud ano, spusťte ji znovu a tentokrát ji povolte.

Dotazovací dialogové okno programu Kerio.

informací, hodnocením apod. Stejně jako antivirové programy či cokoliv jiného nejsou tyto programy samospasitelné a jejich používání vyžaduje od uživatele jistou dávku zodpovědnosti. Firewally se často ptají, zda povolit programu přístup k internetu či činnost, o kterou se pokouší. Kupříkladu se uživatel chce připojit k šachovému serveru PlayChess. Firewall (v tomto případě Kerio) přístup zablokuje a zobrazí odpovídající hlášku. A protože se jedná o přístup chtěný a pravidelný (klientský program jsem si sám stáhl a nainstaloval, vím, co je zač, a chci se připojit), stačí zaškrtnout volbu **Vytvořit pravidlo pro tuto komunikaci a příště se již nedotazovat.** Volbou **Povolit** je pak programu přístup umožněn a firewall pak již propříště nebude přístup programu k internetu blokovat. Stejně tak lze toto pravidlo použít i pro zakázání připojování programu. Obdobné dotazy čekejte ze začátku nejen ohledně programů, ale i ohledně některých vnitřních úloh Windows. Po vytvoření pravidel se pak firewall bude dotazovat jen na programy nové a na ty, u nichž jste nezadali, aby se na ně již nedotazoval. Podobný případ nastane, například když na poštovním serveru budete chtít z e-mailové schránky otevřít wordovský dokument. Word nainstalovaný v počítači se pak pokusí spojit s poštovním serverem. Firewall akci zablokuje a zobrazí obdobné okno s dotazem, zda uživatel chce akci povolit.

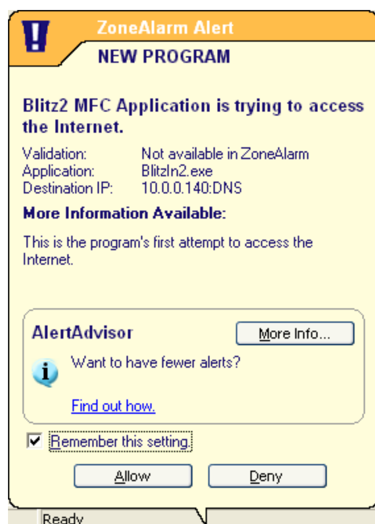
JAK POZNÁM, CO POVOLIT?

Firewally uživateli často pomáhají v upozorněních se zorientovat – například zelený pruh v upozorňujícím okně může naznačovat bezpečnou činnost (viz obrázek), žlutý střední riziko a červený riziko největší. Označení je ale jen přibližné a může být zavádějící. Červeně může být označena i akce, kterou jste vyvolali úmyslně a která je bezpečná. Je tedy potřeba se podívat, o jaký program se jedná, a uvědomit si, zda uživatel vyvolal nějakou akci, u které je přístup k internetu logickou reakcí. Záleží jen a jen na uživateli, aby povoloval dle svého uvážení programy známé a bezpečné. V orientaci mu pak firewall může pomoct ještě víc a v tom možná tkví důvod, proč je jedním z nejoblíbenějších firewallů program ZoneAlarm. Pojďme se podívat na jeho funkci (podrobnější návod najdete na str. 25):

Pokusí-li se nějaký program přistoupit k internetu, ZoneAlarm zobrazí okno podobné tomu, které vidíte na obrázku. Uživatel si třeba není jistý. V okně vidí informace o dané aplikaci, jejich souhrn však běžnému uživateli nejspíš moc neřekne.

Kliknutím na **More info...** (Více informací...) se okno internetového prohlížeče otevře na stránkách ZoneLabs s ohodnocením situace. I když program sám nemůže riziko přesně odhadnout (nemá rozum jako člověk), podle informací, které má, odhadl přístup jako bezpečný. To poznáte podle hlášení zaznamenaného tučným písmem: **Your computer is safe**. Opět je namístě zdůraznit, že se jedná jen o doporučení. Rozhodnete-li se akci povolit, klikněte na **Allow** (Povolit). Naopak pro zakázání zvolte tlačítko **Deny** (Odepřít).

Pokud spustíte internetový prohlížeč, MS Outlook či ICQ, dá se předpokládat, že se tyto programy pokusí k internetu přistoupit. Těmto programům pravděpodobně přístup k internetu povolíte.

Vše vypadá bezpečně...

FIREWALLY NA PPK CD

Na našem redakčním CD najdete popisovaných programů několik. Mezi nejznámější firewally patří dva z nich – ZoneAlarm a Kerio. Program ZoneAlarm je asi nejpopulárnější, a to díky kvalitě a jednoduchosti, takže ho používají i lidé, kteří znají anglicky jen několik základních slov. Program Kerio je kvalitní a navíc je zpracován v češtině. A kromě těchto dvou je tu mnoho dalších produktů a je jen na uživateli, který se mu zalíbí nejvíce. -imh

tip

Šance, že se stanete obětí útoku hackera, je minimální. Nejčastější formou útoku je škodlivý software (malware), v jehož blokování a likvidaci se mohou funkce více programů krýt. Dobrá je tedy trojkombinace firewall + antivirový program + nástroj pro odstraňování spywaru. Trojského koně například může zachytit jak antivirový program, tak firewall. Ten by navíc měl uživatele ochránit před phishingem (například upozorněním, že se nejedná o pravou a zabezpečenou internetovou stránku). Důležitý je rovněž aktualizovaný a bezpečnostně spolehlivý internetový prohlížeč.

NOKIA 6630 – CHYTRÝ TELEFONEK

Pokud od telefonu čekáte zejména multimediální funkce, organizování času a kontaktů či podporu širokého spektra datových služeb (připojení k internetu), pak běžné mobilní telefony vám už stačit asi nebudou.

Tyto nároky uspokojí zcela jiná kategorie telefonů: jde o telefony označované jako smartphony – chytré telefony. Tyto přístroje jsou zpravidla osazeny některým ze speciálních mobilních operačních systémů, v případě Nokie 6630 jde o systém Symbian 8.0 (Series 60). Tento systém vyniká intuitivním ovládáním a dobrým spojením funkcí mobilu a organizátoru, resp. PDA.

Než začneme popisovat hardwarové vlastnosti zařízení, je dobré zmínit se o designu. Společnost Nokia je proslulá kreativností, a tak ani smartphony tohoto výrobce nebyly ušetřeny tvořivých zásahů designéra. Myslím, že občas až ke škodě daného zařízení. To naštěstí nepostihlo Nokii 6630, ta se výstřelkům ubránila. Výsledkem je baňaté zařízení rozumné velikosti, a tak akorát padne do ruky.

DISPLEJ

Kdyby byl chytrý telefon osazen nekvalitním displejem, šlo by o „pohřbení" mobilu. Široké možnosti, které tato zařízení nabízejí, by vinou toho přišly vniveč. Nokia 6630 má displej s rozlišením 176 × 208 bodů schopný zobrazit 65 tisíc barev. Zobrazení je velmi kvalitní, a dokonce i na přímém slunečním světle je displej stále čitelný.

Zajímavou „vychytávkou" je speciální senzor v pravé horní části telefonu. Ten kontroluje intenzitu světla a podle toho reguluje podsvícení displeje a kláves. Často se tak stává, že ve dne, kdy je světla dostatek, jsou klávesy zcela bez podsvícení – telefon jejich podsvícení vypne. Detekce je skutečně na dobré úrovni, takže se nemusíte bát, že by mobil podsvícení snížil či vypnul, když se to právě nehodí. Hlavní výhodou regulace podsvícení je prodloužení doby provozu telefonu na baterie. Ta se díky úspornému chodu pohybuje zhruba od dvou dnů do dvou a půl dne při obvyklém využívání telefonu.

KLÁVESNICE

Nokia vešla do povědomí jako výrobce telefonů, na kterých se píšou SMS zprávy nejlépe. Testovaný model 6630 je toho důkazem. Zprávy se píšou velmi dobře – klávesy mají dobrý zdvih, reakci a kladou optimální odpor. Jediné, na co je nutné si zvyknout, je „natlakování" alfanumerických kláves vedle sebe – nejsou zde žádné mezery. To však výrazně nevadí. Já jsem si na toto uspořádání zvykl za několik hodin používání.

FOŤÁČEK

Jako správnému multimediálnímu mobilu ani Nokii 6630 nechybí digitální foťáček a nejedná se o žádné „ořezávátko". Pokud to myslíte s „mobilním" fotografováním vážně, 6630 je dobrá volba.

Osazená 1,3 Mpx (1,23 Mpx efektivních) kamerka umožňuje fotit skutečně obstojně. Pro využití v MMS zprávách je to více než dostatečné. Pokud si vezmete telefon na dovolenou, pro nenáročné fotografování je Nokia 6630 zcela použitelná. Maximální rozlišení snímku je 1280 × 960 bodů. Video může mít rozlišení až 176 × 144 bodů.

PAMĚŤOVÉ KARTY

Telefon nabízí 10 MB interní paměti a dalších 64 MB paměti je dostupných díky paměťové kartě RS-MMC (Reduced Size MultiMediaCard); najdete ji v balení produktu. Z toho vyplývá, že Nokia 6630 je vybavena slotem pro paměťové karty.

RS-MMC je poměrně nový standard. Oproti běžné MMC kartě má přibližně poloviční rozměry. Slot pro paměťové karty zaslouží trochu kritiky. Oceňuji snahu o snadnou výměnu paměťové karty, tedy slot na boku telefonu, nicméně mechanismus mohl být vyřešen trochu lépe. První série Nokie 6630 měly tento mechanismus hodně volný – docházelo k samovolnému otvírání. U novějších je to v pořádku, ale zase je trochu problém záklapku otevřít a ptám se sám sebe, jak dlouho bude trvat, než se mechanismus opotřebí, budete-li kartu často měnit.

DATOVÉ FUNKCE

Podporou datových funkcí Nokia 6630 naprosto exceluje. Pokud se potřebujete připojit k internetu nebo k WAP, máte na výběr z několika možností. Samozřejmostí je nejrychlejší technologie GPRS Class 10. Podstatnější však je, že telefon podporuje také technologii EDGE. Tu nyní nabízejí všichni tři naši mobilní operátoři. Přínos je velmi prostý – díky EDGE můžete pomocí telefonu stahovat data rychlostí až 235 kb/s (tj. až 30 kB/s). I rychlost uploadu – odesílání dat – je vyšší. Můžete počítat s rychlostí kolem 14 kB/s, což je také výrazný pokrok. Z 6630 se tak stává optimální telefon, pokud plánujete výrazněji využívat „mobilního" internetu.

Krom toho telefon podporuje i sítě třetí generace (3G), to znamená sítě, ve kterých je možné provozovat například videorozhovory. Ty 6630 také samozřejmě podporuje. Z hlediska datových služeb poskytují 3G sítě rychlost spojení začínající na 384 kb/s a standard HSPDA umožňuje dosáhnout rychlosti až 14,4 Mb/s. Pokud byste si chtěli možnosti 3G sítí vyzkoušet, stačí zavítat například do Německa či do Anglie.

Adam Nosek

NOKIA 6630

\+ Bluetooth
GPRS, EDGE, WCMDA – 3G

– chybějící IrDA,
řešení slotu paměťové karty

Cena vč. DPH: 14 990 Kč.

POMOCNÍK PRO FOTOGRAFY

Deset úspěšných luštitelů dnešní křížovky obdrží grafické programy od společnosti Zoner Software. Hlavní cenou je program Zoner Photo Studio 7 Professional a kreslicí program Zoner Callisto 5.

ZONER SOFTWARE je přední český producent softwaru pro digitální fotografii a počítačovou grafiku. Společnost dále poskytuje internetové služby související s prezentací na internetu a s e-komercí a je nakladatelem počítačové literatury.

www.zoner.cz

soutěž

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Za jakou cenu lze pořídit program Zoner Media Explorer 5 Classic (předchůdce programu Zoner Photo Studio 7)?

a) za 499 Kč včetně DPH,
b) za 199 Kč včetně DPH,
c) zdarma na stránkách *www.zoner.cz*.

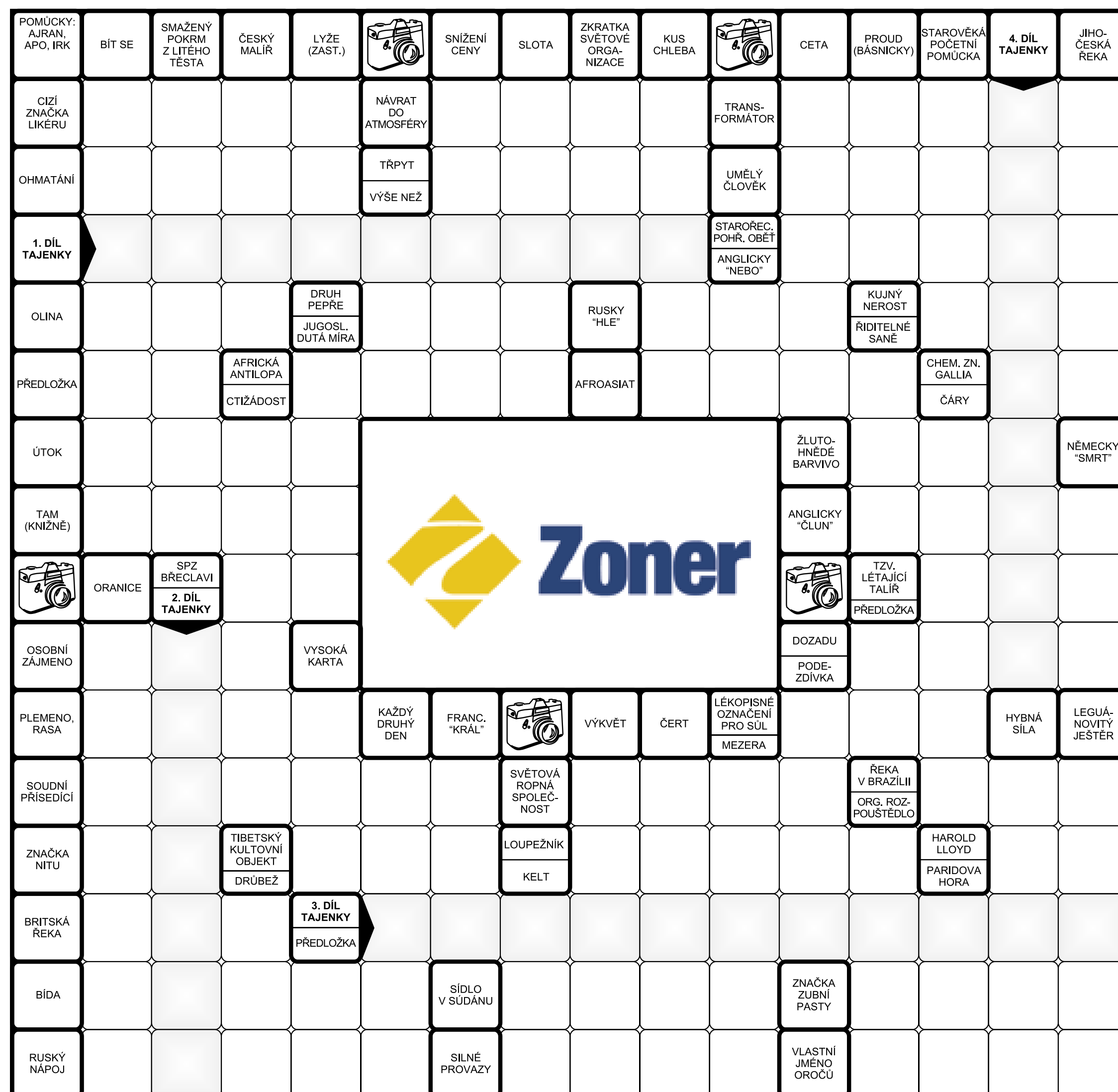
Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 24. května 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Zoner** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka09@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 12/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK09*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**

Slovo Vogel oddělte od příznaku PK09 mezerou. Příznak PK09, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.

Infolinka: +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 6/2005** zní:
Nyní je v prodeji pátý díl edice Český výběr (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 6** zní:
(Počítač se) přizpůsobí vám, a ne vy jemu.
Jména čtyřiceti výherců, kteří obdrží CD-ROM „100 + 1 vylepšení Windows“ od společnosti Špidla Data Processing, se na tuto stránku bohužel nevejdou. Najdete je na internetových stránkách našeho časopisu, a to na adrese *www.ppk.cz*.

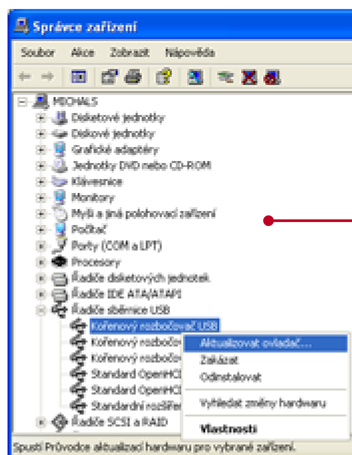
NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Mám na počítači port USB 2.0, ale žádné zařízení, které k němu připojím, počítač nevidí. Přitom Windows tvrdí, že zařízení pracuje správně. Kde je chyba?

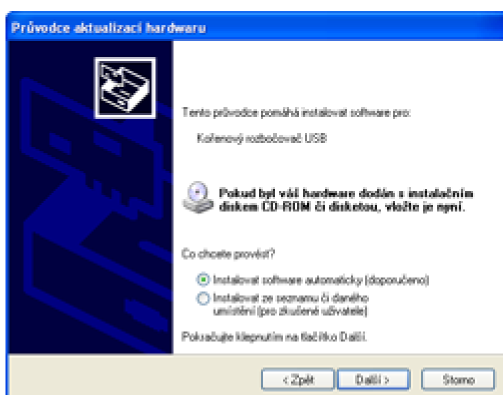
Jedná se o typický problém, kdy nejsou na počítači nainstalovány všechny dodané ovladače (například k základní desce) nebo bezpečnostní opravy Windows (zde Service Pack 1). Po nainstalování aktuálních ovladačů k základní desce (buď z CD od výrobce, nebo stažených z jeho internetových stránek) by mělo vše začít fungovat. Pokud již máte nainstalován Service Pack 1, stačí ovladače USB aktualizovat. Klikněte na nabídku **Start** a dále na **Ovládací panely**, a otevře se okno. V něm spusťte položku **Systém**. Otevře se další okno, v něm zvolte záložku **Hardware** a klikněte na tlačítko **Správce zařízení** (obr. 1). V okně rozbalte nabídku **Řadiče sběrnice USB**, a to kliknutím na „plus“ nalevo od ní. Na první z USB zařízení klikněte pravým tlačítkem a v kontextové nabídce zvolte **Aktualizovat ovladač...**

Otevře se okno **Průvodce aktualizací hardwaru** (obr. 2) s přepínací nabídkou a dotazem na připojení. Pokud nejste připojeni k internetu, zvolte možnost **Ne, nyní ne** a klikněte na **Další**. V dalším okně je přepínací nabídka s dotazem, zda instalovat software automaticky, nebo ze seznamu. Ponechte označenou první možnost a klikněte na **Další**. Jsou-li aktuální ovladače Windows k dispozici, průvodce je nainstaluje a informuje uživatele o tom, zda se operace zdařila. Kliknutím na **Dokončit** se instalace dokončí.

Správce zařízení s jejich seznamem.

Obr. 1

Obr. 2. Windows vyhledají v PC nové ovladače.

Jak mám „vyfotit“ chybovou hlášku, kterou mi program vypíše?

První možností je sejmout obrázek celé obrazovky pomocí Windows. Stisknete-li klávesu **Print Screen/SysRq**, systém vloží sejmutý obrázek do schránky. Pak otevřete program pro práci s obrázky (šikovný je například IrfanView; stáhnout jej lze z *www.irfanview.com*) a obrázek vložte pomocí kombinace kláves **Ctrl+V**. Druhou možností je využít přímo této funkce u některého z grafických programů. Z nabídky programu IrfanView vyberte položku **Volby/Sejmout...** (v anglické verzi je to **Options/Capture/Screenshot...**). Stejného efektu docílíte použitím klávesy **C**. Nastavte, zda chcete sejmout celou obrazovku, nebo jen okno v popředí, a také to, zda chcete kurzor myši obsáhnout, či vynechat. Kliknutím na tlačítko **Start** se program minimalizuje a funkce se stane aktivní. Pokud chcete sejmout jen jednotlivé okno, klikněte na něj, aby bylo aktivní. Standardně je přednastavena klávesová zkratka **Ctrl+F11**. Po jejím stisku program okno či obrazovku sejme a s obrázkem se přepne na popředí. Obrázek uložte pomocí **Soubor/Uložit jako...(File/Save as...)**.

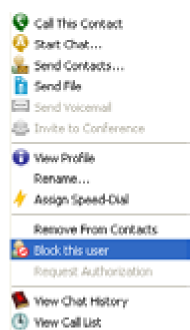
-imh

V čísle 5/2005 jste uvedli návod na používání programu Skype, určeného pro telefonování prostřednictvím internetu. Program jsem vyzkoušel a je opravdu výborný. V nastavení jsem ale nenašel, jak ostatním uživatelům zařazovaným do kontaktů umožnit, nebo znemožnit vidět, zda jsem, či nejsem on-line (resp. při mém přechodu do stavu on-line se jim na počítači objevuje zpráva). Nikde v programu jsem však neobjevil možnost toto nastavení změnit, tj. konkrétní osobě ze seznamu kontaktů tuto možnost dodatečně zrušit.

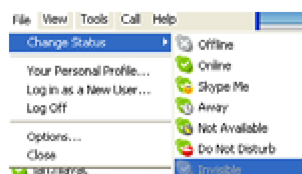
Váš dotaz se týká ochrany soukromí v programu Skype, která např. oproti programu ICQ není tolik propracovaná a neumožňuje tolik důmyslných nastavení. Nicméně pokud si nepřejete, aby některý uživatel, kterého jste již autorizoval a zařadil do svých kontaktů, neviděl váš status – tedy zda jste, či nejste připojen k internetu –, máte v zásadě dvě možnosti. První možnost spočívá v blokování určitého uživatele. Na vybraného uživatele v seznamu kontaktů klikněte pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Block this user** (obr. 3). Uživatel nejenže neuvidí, kdy jste, či nejste připojen, ale nebude vám moci ani volat, ani posílat zprávy a soubory.

Pokud využijete druhou možnost, budete neviditelný naprosto pro všechny uživatele – budou vás považovat za nepřipojeného. Vy však jejich status uvidíte, budete jim moci volat i psát zprávy. V tom případě stačí místo statusu **On-line** zvolit status **Invisible**. Klikněte na hlavní nabídku **File** a vyberte příkaz **Change Status**. Zde si vyberte status **Invisible** (obr. 4).

-mia

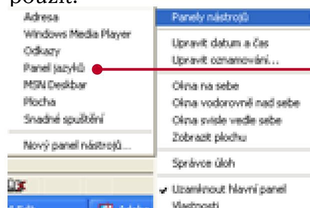
Obr. 3

Obr. 4

V hlavním panelu se mi nezobrazuje tlačítko pro výběr jazyka a klávesnice. Jak ho do ní přidám?

Klikněte na volné místo hlavního panelu pravým tlačítkem myši (tedy mimo tlačítka spuštěných programů). Objeví se místní nabídka a z ní vyberte položku **Panely nástrojů**. Ta se rozbalí a vy vyberte položku **Panel jazyků** (obr. 5). Tím se tlačítko pro přepínání jazyků zobrazí opět v liště. Dále si také můžete upravit, který jazyk bude po zapnutí počítače brán jako výchozí. Klikněte na panel jazyků pravým tlačítkem a z nabídky vyberte položku **Nastavení**. Objeví se okno **Textové služby a vstupní jazyky**. V něm z rozbalovacího seznamu vyberte výchozí jazyk, který má být při spuštění počítače použit.

Obr. 5

Časté jsou dotazy tohoto typu: Při spuštění programu či hry se vypíše chybové hlášení a program (hra) se ukončí. V lepším případě je pak zmíněna i konfigurace programu a popis či obrázek chyby.

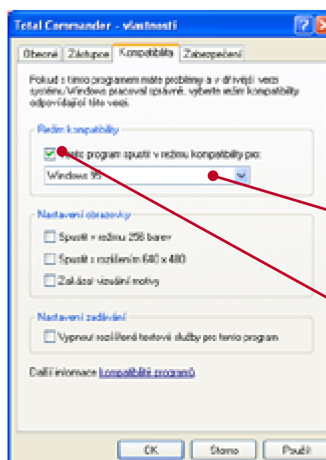
Odpovídat na takové dotazy je vždy těžké. Například v minulém čísle Listárny byla zveřejněna rada týkající se problému s kodeky Indeo (bez nich neběží některé hry či programy). Většinou se však jedná o chyby typu: „Program provedl neplatnou operaci a bude ukončen" nebo o technickou hlášku, jako je např. „CPSE: Stream open file failed". Příčinou takové chyby může být „cokoliv" v systému a výpis chyby, který byl ohlášen, je univerzální. Každý počítač s Windows a množstvím dalších programů se chová jinak. Používáním dochází ve Windows k chybám, zvláště když systém „spadne". Jinak může docházet ke konfliktům programů, ať vinou operačního systému, nebo programů samých, anebo všeho dohromady. Příčin toho, že program „padá" či nejde spustit, tak mohou být stovky.

Dobrý chod systému předpokládá instalaci bezpečnostních záplat Windows (hlavně Service Pack 1 a 2), aktuálních ovladačů k hardwaru počítače, DirectX, kodeků apod. Stejně tak se vyhněte používání pirátských kopií programů, protože ty často narušují správný chod systému. Abyste získali jistotu, že chyba není ve vašem počítači, museli byste mít novou, „čistou" instalaci Windows.

Při problémech s „padáním" či spuštěním programu někdy pomůže tato operace: Klikněte pravým tlačítkem na ikonu programu např. na ploše a z kontextové nabídky vyberte **Vlastnosti**. Na záložce **Kompatibilita** zaškrtněte volbu **Tento program spustit v režimu kompatibility pro:** (obr. 6).

Zaškrtnutím se aktivuje rozbalovací nabídka a zde můžete zvolit například kompatibilitu s Windows 95. Výběr potvrďte kliknutím na tlačítko **OK** a program spusťte. Takto postupně zkoušejte, zda v některém z režimů program poběží správně. Pokud ne, zkuste jej na jiném počítači. Dalším řešením je zkusit nainstalovat na tentýž počítač jinou instalaci Windows a zkusit to s ní.

-imh

Obr. 6

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

---

počítač pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:
V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma ______

Jméno a příjmení ______

Ulice, číslo ______

PSČ ______ Obec ______

IČO ______ DIČ ______

Číslo účtu ______

Telefon/fax ______

E-mail ______

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V”, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum ______ Podpis ______

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**
☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**
☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1450 Sk**
☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla ______ Počet kusů každého čísla ______
(Objednávat lze od čísla 11/05 nebo pozdějších.)

9/05
Kupon je platný pouze do 16. 5. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1
☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.
Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 17. KVĚTNA 2005

DIGITÁLNÍ VIDEOKAMERY

Po masovém rozšíření digitálních fotoaparátů jsou na řadě i digitální videokamery. Představíme vám cenově nejdostupnější modely a seznámíme vás s tím, jak se s nimi pracuje a co od nich můžete očekávat.

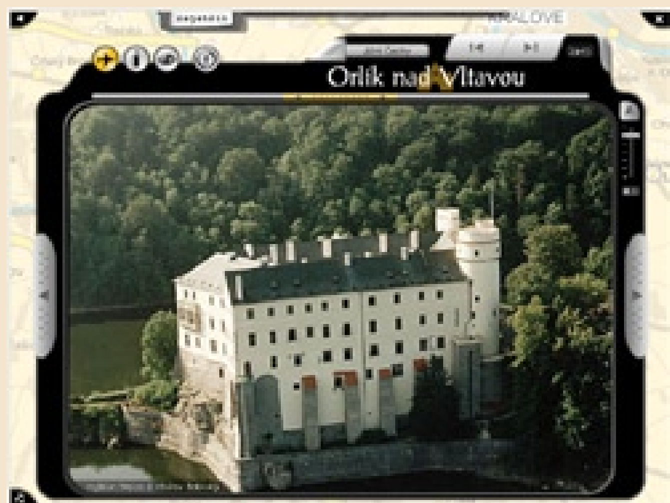

PODVODNÉ PŘESMĚROVÁNÍ HOVORŮ

V poslední době vzrostl problém související s podvodným vytáčením při připojení k internetu – jde o tzv. dialery. Poradíme vám, jak proti nim zabezpečit počítač, abyste byli lépe chráněni před nečekanými mnohatisícovými fakturami. Programy pro ochranu svých zákazníků nabízí sám Telecom; nabídneme vám je na příštím CD.

PPK CD 10/2005

Na tomto cédéčku najdete speciální bonus – multimediální program Hrady a zámky v Čechách. Tento skvělý průvodce vám pomůže při plánování letních výletů. Připravujeme pro vás také sbírku kvalitních freewarových her, videoukázky z připravovaných filmů a mnoho dalšího.

DIGITÁLNÍ DOMOV

Počítač jako centrum domácí zábavy, to bylo donedávna téma jen pro technické nadšence. Ti neváhali investovat značné částky do nejnovějších technologií, dokázali polovinu zařízení sestavit doma na koleně a ještě pak snášet určité nepohodlí při ovládání složitého systému. Časy se však mění, a tak dnes můžete mít takové centrum v obýváku za rozumnou cenu, a to se vším pohodlím a v digitální kvalitě, o jaké se vám ani nesnilo.

SEZNAM INZERENTŮ

AAC Czech, Praha	9
Atlas, Praha	19
Canon, Praha	18
DXT ComputerS, Praha	7
eSko, Brno	vklad
EXAC, Praha	47
Globe Internet, Praha	15
GRISOFT, Brno	2. obálka
Lavinia	41
OS Kulturní dědictvi, Rožnov pod Radhoštěm	55

P.E.S. Consulting, Praha	41
PC Skonto, Horka nad Moravou	17
Petra Computers, Brno	4. obálka
Pyramida, Praha	5
Sony, Praha	3. obálka
T.S. Bohemia, Olomouc	11
TERASOFT, Hořovice	50
Trend Micro, Praha	21
Verbatim, Eschborn	13

čtrnáctideník
počítač pro každého
Toto číslo vyšlo 3. 5. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz): Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Michal Slovák, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Tryščuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.) fax: 225 018 900, **abonence@ppk.cz**

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5, tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910 e-mail: predplatne@press.sk, http://www.press.sk Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 244 458 816 fax: +421 244 458 819 predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková tel.: 225 018 762 fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o. Thámova 221/7 186 00 Praha 8 IČO 45280681 vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.